Amigoe

Vandaag

ROBERTO SURIEL (SER)
.... niet haalbaar.....

97STE JAARGANG—No. 198

VRIJDAG 5 SEPTEMBER 1980

GEMATIGDE INVLOEDEN GENEGEERD

Rechtse krachten krijgen de overhand

Regeringsjunta van El Salvador op instorten

SAN SALVADOR — De crisis binnen de burgerlijke-militaire junta van El Salvador wordt „met het uur ernstiger", zo heeft het gematigde juntalid kolonel Adolfo Majano verklaard. Hij noemde het ontslag van een groep hervormingsgezinde jonge officieren door de rechtse generaal Gutierrez illegaal, omdat niet alle juntaleden daarmee ingestemd hadden. Kolonel Majano, die door de rechtse officieren steeds meer buiten spel wordt gezet, heeft de ontslagen officieren opgedragen het ontslagbevel voorlopig te negeren, totdat de zaak is opgehelderd. Volgens regeringskringen komt het optreden van kolonel Majano vrijwel neer op rebellie.

onder stoelen of banken gestoken. De Amerikaanse regering bewaart het stilzwijgen over de huidige militaire crisis, maar Amerika heeft bij verschillende gelegenheden zijn steun aan de regering betuigd, die het een "vreedzaam alternatief" oordeelt voor het roerige politieke klimaat in El Salvador.

Aanhangers van Majano in het leger hebben gewaarschuwd dat elk incident in de huidige explosieve situatie een gewapende confrontatie binnen de strijdkrachten kan ontketenen. Die waarschuwing komt neer op een dreiging met burgeroorlog.

De Salvadoriaanse junta kwam in oktober vorig jaar met een militaire coup aan het bewind en begon met steun van de Verenigde Staten een hervormingsprogramma uit te voeren. Maar die hervormingen zijn nog nauwelijks van de grond gekomen, terwijl het geweld, zowel van de kant van het leger als van linkse en rechtse extremisten, dagelijks slachtoffers eist. Politieke gewelddaden hebben dit jaar aan zeker 3.000 mensen het leven gekost.

Rechtse krachten in de junta kregen geleidelijk steeds meer de overhand. Gisteren werd voorts bekendgemaakt dat de uitzonderingstoestand opnieuw met een maand is verlengd.

In diplomatieke kringen toonde men zich bezorgd over een mogelijke verdwijning van Majano uit de regeringsjunta en de gevolgen, die dit zou kunnen hebben op de aanwezigheid van de burgerleden. Majano heeft altijd gepleit voor de aanwezigheid van burgers in de junta, terwijl de militairen een zuiver militair bewind voorstaan. Het aftreden van Majano - een verzoek waartoe van zijn kant niet is gedaan - zou de kerk meer uitgesproken tegen de regering in het harnas jagen, aldus deze diplomaten. Na de moord op mgr Oscar Romero in maart heeft de kerk een min of meer neutrale positie ingenomen, kennelijk op aanwijzing van het Vatikaan niet in de politiek tussenbeide te komen. De aartsbisschop van San Salvador heeft zijn sympathieen voor Majano, die hij de "enige verstandige stem" in de huidige regering noemt, echter niet

Joden stichten in Gaza nieuwe nederzetting

JERUZALEM — Bij Katif, in de door Israel bezette strook van Gaza, is gisteren een nieuwe joodse nederzetting gesticht door de Nahal, een pionierscorps van het Israelische leger. De nieuwe nederzetting heet David en moet uitgroeien tot een belangrijk regionaal centrum.

De Israelische onderminister van Defensie Mordechai Tsipori, die aanwezig was op de stichtingsplechtigheid, verklaarde dat Israel nog tal van nieuwe nederzettingen zal stichten, zowel in de strook van Gaza als op de westelijke Jordaanoever en de hoogten van Golan.

Reagan wil terug naar bananenpolitiek

WASHINGTON — Een gewapende interventie van de Verenigde Staten in Centraal-Amerika moet, onder bepaalde omstandigheden, mogelijk blijven, zo heeft de Republikeinse presidentskantidaat Ronald Reagan, gisteren verklaard in een televisie-uitzending over de crises in dit gebied. De Amerikaanse onder-minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, merkte op dat de Verenigde Staten en Cuba in Centraal Amerika gewikkeld zijn in een openlijke concurrentieslag. Beide landen proberen invloed uit te oefenen op de veranderingen in dit gebied.

Carters politieke medestanders zeiden in het televisie-programma dat het tijdperk van de bananenrepublieken voorbij is. De Verenigde Staten moeten Cuba de wind uit de zeilen nemen door vreedzame en democratische veranderingen van de politieke en sociale structuren van deze landen te bevorderen.

Bevolking China nog niet ingelicht

Vice premier Deng: in beleid geen wijziging

PEKING — De wisseling van de wacht in de Chinese top zal geen veranderingen in de binnenlandse en buitenlandse politiek van China tot gevolg hebben . Dit werd donderdag verzekerd door de Chinese vice-premier Deng Xiaoping in een gesprek met de Japanse minister van Buitenlandse zaken Masayoshi Ito.

Ito had het onderhoud met Deng aan het eind van een tweedaags bezoek dat hij aan China bracht. Hij verzekerde de vice-premier dat de nieuwe regering van Japan de politiek van de overleden premier Masayoshi Ohira zal voortzetten en zich er voor zal inspannen de Chinees-Japanse vriendschap verder uit te bouwen. Ito heeft woensdag een onderhoud gehad met de Chinese premier Hua Guofeng en zijn gedoodverfde opvolger Zhao Ziyang.

De Chines krantenlezer heeft tot nog toe niet vernomen wie binnenkort de nieuwe premier zal worden.

Ondanks dat de huidige premier Hua Guofeng woensdag tijdens een onderhoud met de Japanse minister van Buitenlandse zaken zijn aftreden al had aangekondigd en de 61-jarige Zhao Ziyang als zijn opvolger had aangeduid maakten de Chinese kranten er donderdag geen gewag van. Wel werd er melding van gemaakt dat het Volkscongres in Peking de veranderingen in de top zou behandelen, maar er werden geen namen genoemd. Ook de Chinese radio zweeg hierover in alle talen.

Brazilie stelt verkiezing uit

BRASILIA — Het parlement van Brazilie heeft donderdag zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel van de regering de gemeenteraadsverkiezingen voor twee jaar uit te stellen. De verkiezingen zouden oorspronkelijk in november van dit jaar plaatsvinden.

Aan het besluit ging een verhit debat vooraf, waarbij het soms tot een handgemeen kwam tussen voor- en tegenstanders van de rechtse militaire regering. De meeste leden van de oppositie verlieten de zaal toen het voorstel in stemming werd gebracht. Eerder dit jaar gaf de regering toestemming vrijelijk politieke partijen te vormen. Dat was sinds een militaire staatsgreep in 1964 verboden geweest. Aan deze vrijgevigheid zijn echter ingewikkelde regels verbonden. Deze hebben tot dusver weten te voorkomen dat er ook maar één oppositiepartij wettig is erkend.

Het argument van de regering de gemeenteraadsverkiezingen uit te stellen is dat de kandidaten op dit moment nog geen officieel erkende partij vertegenwoordigen hetgeen een voorwaarde is om een zetel te kunnen bezetten. Afgevaardigden van de oppositie noemden het uitstel van de verkiezingen ondemocratisch en zeiden dat de regering voor een nederlaag vreest.

NAPA

Deze week:

WILLEMSTAD — De Willemstad Jaycees hebben vanmorgen een t-shirt aangeboden aan gezaghebber mr Ornelio Martina van Curacao. Het betreft t-shirts die worden verkocht voor de actie ter besparing van energie en voor onderzoek naar alternatieve energie. Op de foto vlnr vice-voorzitter Jaycees Edie Martina, gezaghebber Martina, Hlodwig Fray en voorzitter Max de Groot.

Regenbak-perikelen

WILLEMSTAD — De Sintmaartense politie werd in de arm genomen door een bewoonster van The Cottage. Zij had problemen met haar buurvrouw R. In de voorbije weken had de buurvrouw haar wasgoed boven de regenbak gehangen nadat zij deze daar ter plekke had gewassen. De klaagster vond dit niet bepaald prettig, omdat daarmee het regenwater bevuild werd. Verschillende malen had zij dit proberen uit te leggen, maar kennelijk zonder resultaat. Vandaar dat zij de politie om assistentie vroeg. Deze heeft op zijn beurt de buurvrouw uitgelegd dat haar handelwijze niet helemaal hygienisch is en dat zij daarom haar was maar ergens anders moet hangen. Het is maar goed dat er politie is, zou je zo zeggen..........

Brandstichters in Iran geexecuteerd

TEHERAN — In de Iraanse stad Abadan zijn gisteren zes mannen ter dood gebracht wegens brandstichting in een bioscoop. Hierbij kwamen twee jaar geleden 377 mensen om het leven. Na de bioscoopbrand kwam het in heel Iran tot bloedige rellen die voorafgingen aan de val van de sjah, een half jaar later.

Poolse regering krijgt van VS landbouwkrediet

Arbeidsonrust niet helemaal opgeheven

WASHINGTON — De Amerikaanse regering is akkoord gegaan met een Pools verzoek om landbouwkredieten ten bedrage van 6,5 miljoen dollar, zo heeft het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken bekendgemaakt. Het bedrag is 125 miljoen dollar hoger dan de lening die Polen voor het lopende jaar heeft gekregen.

Volgens het State Department is de goedkeuring al enkele weken geleden gegeven. Maar is de bekendmaking uitgesteld om niet de indruk te wekken dat de lening verband houdt met de arbeidsonrust in Polen. De kredieten stellen Polen in staat in de Verenigde Staten graan, mais en andere landbouwprodukten te kopen. Het Amerikaanse besluit werd bekendgemaakt na een bespreking tussen Amerikaanse regeringsfunctionarissen en een Poolse delegatie. In de bekendmaking staat dat president Carter er veel belang aan hecht dat de Verenigde Staten al het mogelijke doen om Polen hulp te verlenen, nu een verzoening tussen Poolse arbeiders en regering tot stand is gekomen. Gisteren besloot ook de grote Amerikaanse vakcentrale AFL-CIO tot de instelling van een hulpfonds van 25.000 dollar voor de nieuwe onafhankelijke Poolse vakbonden.

De Poolse televisie meldde gisteren dat een akkoord is gesloten met 15.000 stakende mijnwerkers in de mijnen bij Bytom. Ze krijgen dezelfde rechten die eerder deze week werden vastgesteld in het akkoord met de mijnwerkers van Jastrzebie Droj. De arbeidsrust is kennelijk nog niet geheel teruggekeerd. In enkele plaatsen wordt nog op kleine schaal gestaakt, onder andere door buschauffeurs in Bialystok. Uit kringen van dissidenten is vernomen dat in Warschau een bond is opgericht van trambestuurders, monteurs en werknemers in de vliegtuigindustrie en de nucleaire industrie. Een lid van de dissidente beweging voor de verdediging van de rechten van de mens en van de burger, Kazimierz Switon, is daags na zijn arrestatie, afgelopen dinsdag in Katowice, weer op vrije voeten gesteld. Hij stond al lang bekend als een activist voor vrije vakverenigingen.

Voor heel Polen vrije vakbonden toegestaan

Parlement bespreekt weerslag stakingsgolf

WARSCHAU — Het blad van de Poolse communistische partij, Trybuna Ludu, heeft vandaag een grondwetsartikel gepubliceerd, waarin gesteld wordt dat „in alle bedrijven in heel Polen vrije vakbonden opgericht mogen worden". Vandaag is in Warschau ook het parlement bijeengekomen om te praten over de huidige sociale crisis in het land.

Het grondwetsartikel dat Trybuna Ludu publiceerde, werd door alle kranten overgenomen. Het betreft de nieuwe ontwikkelingen in de Poolse vakbeweging. Het artikel stelt duidelijk dat de onafhankelijke vakbonden, waarvan de oprichting is toegestaan aan de arbeiders in Gdansk en in Silezie ook op poten gezet mogen worden in alle andere bedrijven in Polen, of er nu voor gestaakt is of niet.

De communistische autoriteiten stemden vorige week zondag tegenover de stakers in Gdansk in met de vorming van vrije vakverenigingen, zij het, dat zij wel de nadrukkelijke voorwaarde stelden dat de activiteit van de nieuwe bonden niet mag indruisen tegen het socialistische maatschappijsysteem. De arbeiders aanvaardden dit, zij erkenden de leidende rol van de communistische partij en beklemtoonden dat zij zich niet van zins zijn zich op politiek terrein te begeven.

De Poolse parlementariers kwamen vandaag te zamen om de consequenties van de stakingsgolf te bespreken. Op de agenda stond een verklaring van de nieuwe eerste-minister Jozef Pinkowski, die een regeringsprogramma zou presenteren. Bovendien zou er gedebatteerd worden over de akkoorden die gesloten zijn met de stakingscomites.

In Engeland werd vandaag bekend, dat een bezoek van een afvaardiging van de Britse vakcentrale TUC aan Polen niet doorgaat. David Basnett, die de delegatie zou leiden, verklaarde dat de officiele Poolse vakbonden hadden duidelijk gemaakt dat het bezoek nu „niet gelegen kwam". Een alternatief voorstel voor een bezoek van één dag werd door TUC van geen waarde geacht en daarom niet aanvaard. Volgens TUC is het zonneklaar dat de Poolse autoriteiten niet wensten toe te staan dat de delegatie haar eigen afspraken zou maken.

Carter krijgt steun AFL/CIO

WASHINGTON — President Jimmy Carter heeft gisteren de steun gekregen van de machtige vakcentrale AFL-CIO, die toezegde krachtig campagne te gaan voeren voor zijn herverkiezing.

De 104 aangesloten bonden tellen samen 13,6 miljoen leden. Twee grote bonden verkiezen echter neutraal te blijven.

Verbeteringen geconstateerd in Nicaragua

GENEVE — De Internationale commissie van juristen (ICJ) heeft donderdag gewaarschuwd, dat de nieuwe regering in Nicaragua zich ervoor moet hoeden dat de misdaden die onder het bewind van president Anastasio Somoza zijn gepleegd, niet worden herhaald.

In een rapport opgesteld door de Braziliaanse jurist Heleno Claudio Fragoso, zegt de in Geneve gevestigde onafhankelijke ICJ, dat er op het ogenblik ongeveer 7.000 mensen illegaal in Nicaragua worden vastgehouden die verdacht worden van misdrijven uit de tijd van Somoza. De ICJ spreekt in dit verband van een „belangrijk politiek en sociaal probleem".

In het rapport worden echter ook verbeteringen geconstateerd in het rechtsbestel, zoals de afschaffing van de doodstraf, maatregelen om martelingen te voorkomen en de bekrachtiging van enige internationale overeenkomsten inzake de rechten van de mens. Tenslotte wordt er bij de regering van Nicaragua op aangedrongen het probleem van de gevangen Somoza-aanhangers op te lossen door diegenen vrij te laten, tegen wie geen bewijzen bestaan of die een geringe rol hebben gespeeld bij de misdaden onder het vorige regime.

Sovjet-offensief in Afghanistan

ISLAMABAD — Het Russische leger voert sinds 27 augustus in het gebied van Panshir, 150 km ten noordoosten van Kaboel, een groot offensief tegen Afghaanse verzetsstrijders uit. Dit wordt van diplomatieke zijde in Islamabad vernomen. Diplomaten hebben een kolonne van 200 tanks gezien, die zich naar dat gebied begaf. Ook zijn gepantserde hefschroefvliegtuigen ingezet. Over het verloop van de strijd is niets bekend.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curaçao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 874.825-10
Maduro & Curiel's Bank N.V.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directrice: Mayra van der Dijs.
Redactie-raad:
Goretti Salsbach,
Frans Heiligers en
Mayra van der Dijs.
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Bernadette Baroud, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Ken Wong (fotograaf).
Advertentie-afdeling (acquisitie): Viola Bernardus, Ingrid de Maayer, Iver de Cresto.
ADVERTENTIE-AFDELING:
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag 7.30 - 16.30 uur en Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag vóór 12 uur binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez,
Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot, Marieta Dijkhoff.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
NOTIBON, Terra Corra z/n, tel.: 8736.

SINT MAARTEN:
Advertentie: Vance James, tel.: 3073.

SABA:
Correspondent: Ray Hassell, tel.: 2241.

ST. EUSTATIUS:
Correspondent: Jan Smid, tel.: 2321.

DEN HAAG:
Correspondent:
Jan Schinkelshoek, Wingerd 540, Waddinxveen, tel.: 01828-7432.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen): Curaçao, Districo n.v.
tel.: 36300, 37788, 37789.
Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.
St. Maarten: Papergarden, tel.: 3073.

Losse nummers 45 cent.
Abonnementen op Antillen tien gulden per maand. (Bovenwinden elf gulden per maand). Buiten Antillen (Nederland): NAfl. 59,40 per maand (luchtpost) of NAfl. 22,00 per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDE DIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN: 6 september 1980 om 08.00 uur t/m 8 september 1980 om 07.00 uur: Stads- en 2de distrikt Oost: dokter R. Pattinaja, Spreekkamer Salinja Abao z/n, tel.: 54751; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 54751.
5 september 1980 om 18.00 uur t/m 8 september 1980 om 06.00 uur: Stads- en 2de distrikt West: dokter M.J.M. Swart, Spreekkamer v. Leeuwenhoekstraat 15, tel.: 24113; spreekuren.: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen tel.: 82367.
In het derde distrikt: dokter R. Vonhogen, Gezondheidscentrum Barber, tel.: 641658; spoedgevallen: tel.: 641658.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947: geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; zuster Van der Loo neemt waar van 06.00-07.00 uur op tel.: 53746; de wacht heeft Zuster Tweeboom, tel: 44537, ook te bereiken op pageboy 027-585.

KLEUTERBUREAU: maandag van 14.00-16.00 uur volgens afspraak.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

VERLOF BEGRAFENIS
6 sept.: A.M. Rafaela, Seroe Fortuna 330.
7 sept.: E.F. Cannister, Schottegatweg-oost 25.

Bioscopen

DRIVE-IN:
19.15 uur *Here Comes the tigers* (little league baseball picture, Alle leeftijden, Engels, fl 3,50).
21.15 uur *Het graf van de Vampiers* (Horror, Engels, boven 18 jaar fl. 3,50).
24.00 uur *Come play with me* (Sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 3,50)

CINELANDIA:
19.15 en 21.15 uur *The man from Okinawa* (Chinese film, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,50 en fl. 3,50); 24.00 uur *Kung Fu de kanton Boxer* (Chinese aktiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 3,50 en fl. 2,50).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Raise with the devil* (Horror picture, Engels, boven 18 jaar, fl 5,-)

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *40 graves for 40 guns* (Boxfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-)
24.00 uur *The brood* (drama, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-)

WEST-END:
19.00-21.00 uur *Trip with the teacher* (semi sexfilm, engels, boven 18 jr, fl. 3,50 en fl.2,50), 24.00 uur *Gold gonstables* (Chinese film, engels, boven 18 jr, fl.3,50 en fl.2,50).

CINE-TRUCK
Hedenavond te Barber en morgenavond te Koraal Specht.

TELECURACAO: 16.30 **Dinky Dog;** 17.00 **The Incredible hulk** 17.45 **Harvey cartoons;** 17.50 **progr. Kon ta?** 18.30 **Telenovela: Rina;** 19.15 **Deporte Tele 3** 19.30 **Public Relations (E.V.D.)** 5 20.00 **Notisiero** 20.30 **The jeffersons (Florence s problem)**; 21.00 **Centennial** 5 22.00 **Show di Job** 23.00 **Wrestling**

BOTICA BANDABAO geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur; zaterdag gesloten.

BOTICA'S (nachtdienst)
Otrabanda: Cormoto, tel.: 23241; Punda: Juliana, tel.: 54500.

ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK
Centrale Bibliotheek (Van Walbeeck-plein 13): (Afd. volwassenen): maandag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 09.00-12.00 uur. (afd. jeugd): maandag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is op dinsdag en donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

DE TEMPEL
Voorstellingen (Images of Curacao) om 10.00 uur, 11.00 uur en 12.00 uur.

CHRISTOFFELPARK
dagelijks geopend van 08.00-15.00 uur.

TENTOONSTELLINGEN
GALLERY DE TEMPEL
dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 16.00-23.00 uur

CURACAOS MUSEUM
openingstijden: 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900
ZATERDAG
DIVERSEN
OPENBARE BIBLIOTHEEK
dagelijks geopend van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag ook van 18.00-21.00 uur.

POSTSLUITING
15.45 uur voor aangetekende stukken; 16.30 uur voor gewone stukken - postkantoor Kralendijk (elke dag vanaf maandag t/m vrijdag).

LANDFILL te Lagoen:
geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

SPEELTUIN
maandag t/m vrijdag van 16.30-18.00 uur geopend voor kinderen van 4 - 12 jaar.

BON. MUSEUM
(oud politiewacht) openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

Minister Statia in Interview

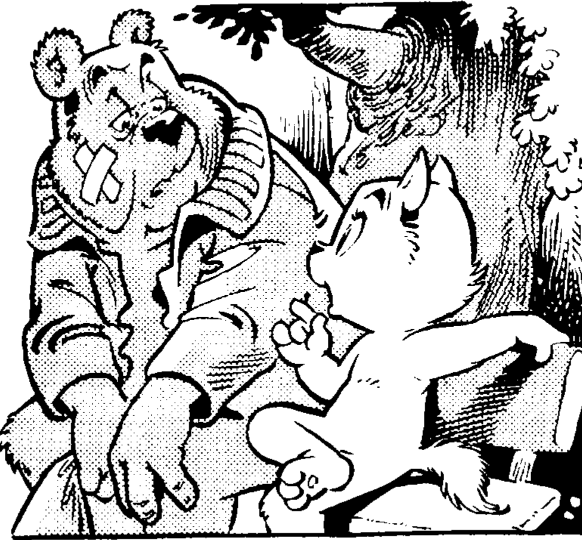
WILLEMSTAD — In het kader van hun gesprekken met politici ontvangen Anneke van Arkel en Jac Visser morgenochtend in het programma Interview de heer Camille Statia, minister van Volksgezondheid en Ontwikkelingssamenwerking. Minister Statia is hun laatste gast in deze serie gesprekken, hetgeen betekent dat alle ministers uit het kabinet in het programma Interview zijn geweest. Interview wordt uitgezonden zaterdagochtend om kwart over 9, via radio Hoyer 2.

Bushalten Hendrikplein weer in gebruik

WILLEMSTAD — Met ingang van zondag 7 september worden de bushalten op het Hendrikplein weer in gebruik genomen. Dit betekent wel dat andere voertuigen er niet meer geparkeerd mogen worden.

Heer Bommel en de Minionen

0725 — Tom Poes slaagde er in de Oude Schicht het Dickerdackplantsoen binnen te rijden zonder door de politie te worden aangehouden, en hij slaakte een zucht van verlichting. Nadat hij op een beschut plekje stil gehouden had, sprong hij uit het voertuig, trok de kap omlaag en knoopte de sleepkabel los. Heer Bommel had zich intussen met de lap vol sieraden naar een bankje begeven, en daar trachtte hij uit te leggen wat hem die dag overkomen was. Maar dat was ongeveer hetzelfde als Super al verteld had, en daarom kwam Tom Poes er niet veel verder mee.

„Hm", zei hij. „Ze denken dus al, dat u een medeplichtige hebt. Nou, dan hoeven we de politie niet meer op het spoor van Super te zetten. Maar er is wat anders. De laatste keer, dat ik u zag, was u op weg naar de burgemeester en ik vraag me af hoe u vrij kon rondlopen, terwijl u gevangen zat?"

„Op weg naar de burgemeester?" prevelde heer Ollie verbijsterd. „Hoe is het mogelijk? Er moet een verschrikkelijk complot tegen mij worden rondgestrooid; zeg nu zelf. Ach, ik wist, dat dit een vreselijke dag zou worden, toen ik vanmorgen opstond. Ik had weer naar bed moeten gaan...."

„U weet het dus ook niet", stelde Tom Poes vast. „Goed; het lijkt me het beste om eerst de juwelier op te zoeken. Maar dan moet ik eerst een andere jas en uw papieren halen. Want zo zal de politie u opnieuw inrekenen, en u hebt niets om te bewijzen wie u bent. Het is een gevaarlijke toestand, heer Ollie. Vooral met die vreemde dubbelganger, die ik toch ècht ontmoet hen. U kunt het beste hier blijven zitten, terwijl ik naar Bommelstein ga. En als u in de verte een agent ziet, moet u zicht achter een boom verbergen. Ik ben zo gauw mogelijk terug."

KRALENDIJK — Enige tijd geleden was voor een kort bezoek op Bonaire de heer Jose Antonio Acebal, Spanje's ambassadeur in Venezuela. Ter gelegenheid van dit bezoek beloofde hij om er zorg voor te dragen dat de Openbare bibliotheek van Bonaire boeken van allerlei aard zou krijgen. Deze waardevolle collectie van boeken over techniek, kunst, economie, toerisme, literatuur enzovoorts zal nu een onderdeel vormen van onze Openbare bibliotheek. Op de foto werpt gedeputeerde Wout in het bijzijn van de heer Frans Booi, hoofd Cultuur en opvoeding van Bonaire, een blik in de nieuwe collectie boeken.

KRALENDIJK — Van de Bonaireaanse voetbalbond werd een communique ontvangen, waarin meegedeeld wordt, dat aanstaande vrijdag het amateurelftal Bingo F.C. uit Venezuela op Bonaire zal aankomen. Tevens wordt het voetbalteam Atletico Europa ook op Bonaire verwacht.

Van Bonaireaanse zijde zullen de elftallen Juventus en Real Rincon deelnemen. De eerste wedstrijd zal gespeeld worden op vrijdagmiddag 5 uur in het stadion te Rincon tussen F.C. Bingo en Juventus. Zaterdag wordt de wedstrijd gespeeld tussen Atletico Europa en Real Rincon. Op zondag zullen de verliezers van de twee eerder gespeelde wedstrijden tegen elkaar uitkomen om de derde en vierde plaats. Deze wedstrijd wordt om 10 uur gespeeld in het stadion te Rincon.

Zondagmiddag om half vijf zullen de twee winnaars tegen elkaar uitkomen voor de eerste en tweede plaats. Voor de aanvang van de wedstrijden zullen er onderscheidingen gegeven worden aan verschillende personen op Bonaire, die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor de voetbalsport. Er zijn in totaal vijf bekers beschikbaar, die door de gedeputeerde van Sportzaken J. Angela uitgereikt zullen worden. Op de foto's F.C. Bingo en Atletico Europa (met pop)

GITAARCURSUS IN TERA CORA

KRALENDIJK — In het kader om het muziektalent op Bonaire te stimuleren organiseert het Buurtcentrum te Tera Cora een gitaarcursus. De lessen zullen gedurende twee keer per week gegeven worden. De cursus staat onder leiding van de heer Theo Scherptong. Hij zal bestaan uit een theoretisch en praktisch gedeelte, gebaseerd op Het eerste gitaarboek van Ilja Croon. Iedereen kan zich inschrijven voor deze cursus. Het is aan te bevelen dat men over een eigen gitaar beschikt. Inschrijvingen bij de coordinator van de Buurtcentra, Elvio Cicilia tijdens kantooruren of telefonisch op nummer 8944. De cursus moet per 1 oktober starten.

Min de Castro aan staten: Graag spoed met wetsontwerpen

WILLEMSTAD — Minister van Financien drs Marco de Castro heeft in een brief aan de staten, 29 augustus gedateerd, aangedrongen op spoed met de behandeling van twee medio maart ingediende ontwerplandsverordeningen. Beide hebben betrekking op de aanvaarding van de door de staat der Nederlanden te verlenen financiele medewerking over de plan-perioden 1972-1976 en 1977-1980. In verband met het urgente karakter van deze ontwerpen zou hij graag zien, dat zij spoedig door de staten behandeld worden.

Besprekingen ged, Wout in Venezuela

KRALENDIJK — Gedurende een kort bezoek aan Venezuela heeft gedeputeerde Wout besprekingen gevoerd met de persoon, die belast is met commerciele zaken van de Spaanse ambassade, Dr Martha Vilardell. Tijdens deze besprekingen kwam naar voren dat de formaliteiten voor de beschikbaarstelling van beurzen op het gebied van toerisme door de Spaanse regering in een vergevorderd stadium zijn. Ook maakte de gedeputeerde van de gelegenheid gebruik om een bezoek te brengen aan enige reisagentschappen, die geheel op eigen rekening Bonaire propageren. De reisagenten, die opvielen waren Boulton Tours, Viajes El Sol, Antillana de Viajes, en Beraldi Tours.

Boek dopen

WILLEMSTAD — In Centro Bolivar i Bello aan de Luther King boulevard wordt vanavond (vrijdag) om half negen het boek gedoopt Kurason di blenchi bibu. Dit is geschreven door Isbelia Goeloe. Een en ander gaat uit van de Cultuursectie van de eilandelijke overheid

SYSTEEM 5-C BLIJFT VOORLOPIG VAN KRACHT

Vóór eind dit jaar geen studie gereed

SER haalt nieuw plan voor indexering niet

WILLEMSTAD — De Sociaal Economische Raad, SER, zal vóór het eind van dit jaar niet gereed kunnen zijn met een alternatief indexeringsplan. SER-secretaris Roberto Suriel bevestigde aan de Amigoe dat de Raad kampt met tijd- en ruimtegebrek en bovendien onvoldoende deskundigen ter beschikking heeft om die gecompliceerde indexerings-materie binnen een kort tijdsbestek door te nemen. Minister van Arbeid en Sociale Zaken Jules Eisden zag de haalbaarheid van een nieuw indexeringssysteem bij de overheid ook niet zitten per 1 januari en gaf toe dat in dat geval wederom het systeem 5-c toegepast zal moeten worden per 1 januari 1981, totdat een nieuw plan is ontworpen.

Zoals bekend stelde de centrale regering onlangs voor om de negatieve gevolgen van het indexeringssysteem 5-c uit te wissen voor wat betreft de afgelopen vijf jaar.

Die gevolgen betroffen veelal het aftoppingssysteem waarbij de hogere salarissen steeds minder werden geïndexeerd. De correctie van dat systeem hield een opheffing van die aftopping in, over de periode 1975 tot begin dit jaar.

De overheidsbonden hebben zich zoals bekend inmiddels accoord verklaard met die correctie waarbij alle overheidspersoneelsleden over de afgelopen vijf jaar volledig geïndexeerd worden. Het is nog niet bekend wanneer die correctie zal worden toegepast en uitgekeerd, hoewel in regeringskringen wordt aangenomen dat dat wel voor het eind van dit jaar zal zijn.

De overheidsbonden hebben later in de laatste bespreking met de personeelsraad over deze kwestie, als voorwaarde gesteld dat [illegible] indexeringssysteem moet worden ingevoerd bij de overheid. Dat was ook de bedoeling van de regering, gezien het schrijven waarin de correctie van 5-c wordt aangekondigd.

Volgens mededelingen destijds zou de correctie plaatshebben op de eerste plaats om de afvloeiing van hoger kader bij de overheid tegen te gaan, in afwachting van een eventueel nieuw indexeringssysteem. Daartoe zou aan de SER zijn verzocht het huidig indexeringssysteem kritisch te analyseren en eventueel voorstellen op te stellen voor een nieuw indexeringssysteem, dat kan dienen als algemene richtlijnen in de gemeenschap.

De SER heeft tot nu toe slechts één inleidende bespreking gehouden over deze kwestie. SER-secretaris Roberto Suriel verklaarde aan de Amigoe dat de indexering een gecompliceerde materie is, die een diepgaande studie vereist. Daartoe heeft de SER wel studiemateriaal opgevraagd en verkregen van onder meer de departementen van Economische Zaken, Financien en Personeelszaken.

Om te beginnen moet dat materiaal, volgens de heer Suriel, worden geselecteerd, waarmee een aparte SER-commissie is belast. Daarna pas zullen de SER-leden zich kunnen gaan buigen over de materie.

De [illegible] dat vóór het eind van dit jaar geen concrete resultaten te verwachten zijn van die studie. Niet alleen kampt de Raad met gebrek aan ruimte, maar tevens moeten de SER-leden die studie verrichten naast hun dagelijkse werkzaamheden. Verder verklaarde de heer Suriel dat niet alle SER-leden wetenschappelijk onderlegd zijn, wat de studie van de indexering zou kunnen vergemakkelijken. Onder meer om aan het regeringsverzoek inzake het indexeringssysteem te voldoen, wil de SER haast maken met de opzet van een studiedienst. Enige maanden geleden berichtte de Amigoe reeds van de plannen van de opzet van een SER-nieuwe stijl, waarbij enkele deskundigen een volledige dagtaak zouden krijgen bij de SER. De eerste plannen voor die nieuwe opzet, bleken te groots te zijn en financieel niet haalbaar.

Daarom zal om te beginnen getracht worden de SER-nieuwe stijl te beperken tot het aantrekken van een jurist, een econoom, en een socioloog, die allen deel kunnen gaan uitmaken van de SER-studiedienst. Voordat die studiedienst er is, ziet de heer Suriel een afronding van een nieuw indexeringsplan niet zitten.

Ook minister van arbeid en sociale zaken Jules Eisden deelt dat pessimisme. Een nieuw plan vóór het eind van dit jaar is volgens hem niet haalbaar. In een gesprek met de Amigoe bevestigde hij dat de regering besprekingen heeft gevoerd met de SER over het ruimtegebrek en het tekort aan deskundigen. De SER, zo deelde hij mee, zou aangesterkt worden met enkele leden van de — inmiddels opgeheven — Werkgroep Integrale Ontwikkeling (W.I.O.) terwijl de regering de drie deskundigen ter beschikking zou moeten stellen van de SER.

Zoals reeds eerder was aangekondigd, zal de regering indien er geen nieuw indexeringsplan omhanden is, per 1 januari 1981 wederom het indexeringssysteem 5-c moeten toepassen. Noch de regering noch de overheidsbonden zijn gelukkig met dat systeem, dat enerzijds wel kostenbeperkend werkt voor de overheid als werkgever, maar anderzijds in het nadeel is van de hogere ambtenaren. Hun collegas in de particuliere sector genieten doorgaans naast een volledige indexering ook regelmatige reële loonsverhogingen. Bij de overheden is reeds jaren geen reële loonsverhoging toegepast, terwijl de volledige indexering slechts geldig is voor de laagste schalen, conform het plan 5-c.

Raad woensdag bijeen voor geloofsbrieven

WILLEMSTAD — De Eilandsraad van Curacao wordt woensdagavond om zes uur bijeen verwacht om te vergaderen over de geloofsbrieven van drie nieuwe leden. Het gaat om de heren Norman Christina, Andres Scoop en Betto Thomas van de NVPU in de plaats komen van de heren Oscar Betrian en Ricardo Isebia en mevrouw Maria Liberia-Peters. Op de agenda staat ook de verkiezing van nieuwe gedeputeerden nu dat zes gedeputeerden hun ontslag hebben aangevraagd. Naar verwachting zal de meerderheid in de raad besluiten dat agendapunt af te voeren omdat MAN en DP nog niet gereed zijn met het nieuwe BC.

Landsbijdrage handelscentrum

WILLEMSTAD — De staten hebben het sein op groen gezet wat betreft de bijdrage van de landelijke overheid tot honderdduizend gulden aan de voorbereiding van het project internationaal handelscentrum Curacao.

Het parlement heeft er wel het voorbehoud aan verbonden, dat als de eilandsraad van Curacao zijn goedkeuring hecht aan de landelijke bijdrage van maximaal een ton. Het verzoek aan de staten werd tijdens de behandeling in de centrale commissie toegelicht door de minister van Financien, die daarvoor ook werd bedankt door de staten.

WILLEMSTAD — Mevrouw Viola Bernardus van de Amigoe-administratie overhandigde gistermorgen een bedrag van 1060 gulden aan mevrouw Nagelkerken links van de stichting voor auditief gehandicapten. Dit bedrag komt voort uit de advertenties ter gelegenheid van de Koninginnė-krant van eind april, waarbij van de adverteerders op grond van hun advertentie-grootte een kleine extra bijdrage werd gevraagd. Op de foto het moment van de overhandiging.

Rapport onderzoek over optreden commissaris Wiel niet in openbaar

WILLEMSTAD — De regering heeft besloten om het rapport van de commissie Gorsira over de handelwijze van politie-commissaris Fred Wiel van Aruba intern te houden en niet voor publicatie vrij te geven. Dit gebeurt mede op verzoek van de betrokkene zelf. Dat laat de overheid weten middels een RVD-bericht.

Enige tijd geleden werd besloten tot instelling van een commissie van onderzoek naar het optreden van commissaris Wiel in de kwestie van de rechercheur C. op Aruba die verdacht wordt van mishandeling van een verdachte. Daarbij zou de commissaris een bevel van hogerhand, de procureur-generaal voor aanhouding van C. niet gelijk hebben opgevolgd. De directe aanleiding voor het algemeen onderzoek was dat voorval.

In de commissie zaten oud-gezaghebber Michael Gorsira die in het kader van technische bijstand uit Nederland reeds op de Antillen was, en de huidige gezaghebbers Frans Figaroa van Aruba en mr Ornelio (Cees) Martina van Curacao. Het rapport van deze commissie is verleden week vrijdag overhandigd aan de regering. Zonder het grondig te hebben ingezien is toen aangekondigd dat het te zijner tijd vrijgegeven zou worden voor publicatie.

Vandaag wordt echter vernomen dat het rapport enkele gegevens bevat "die in het belang van een goede functionering van het politie-apparaat niet zonder gegronde redenen thans aan de openbaarheid dienen te worden prijs gegeven", zo stelt de centrale regering. Zo staan er eveneens in opgenomen de ambtelijke verhoudingen tussen commissaris Wiel en zijn superieuren. Dat zijn zaken die naar het oordeel van de regering intern moeten blijven. De commissaris vindt dat ook en heeft dat met zoveel woorden laten weten in een brief van deze week aan de regering.

In het slot van het bericht betreurt de regering het dat "onvolledige publicaties omtrent dit onderzoek" eerder deze week (in een ander blad) verschenen. Die geven slechts een vertekend beeld en kan tot onjuiste conclusies leiden, stelt de regering.

Hieruit kan al gemakkelijk gedestilleerd worden dat er wel wat valt op te merken op het optreden van commissaris Wiel, die op die post is gekomen ten koste van oud-commissaris Remy Zaandam. Om de spanningen in het corps niet te vergroten naar aanleiding van een reeks recente voorvallen en om het corps ook niet meer schade toe te brengen in de gemeenschap, is door de regering besloten het rapport voor intern gebruik te hanteren.

Eerder deze week heeft de politiebond al laten weten de commissaris van Aruba rechtsbijstand te verlenen mocht hij daarvan gebruik willen maken als hij voelt dat zijn rechtspositie wordt aangetast. Dat hield verband met de uitgelekte aanbeveling dat commissaris Wiel niet meer gehandhaafd moet worden op zijn post op Aruba. Daar zou een andere commissaris geplaatst moeten worden. In Arubaanse politiekringen wordt beweerd dat er een exodus van officieren zal plaats vinden bij een overplaatsing van Wiel en dat het aantal kandidaten voor zijn opvolging niet groot zal zijn.

Ook wordt op Aruba kritiek gehoord over de samenstelling van de commissie. Zo zou commissaris Wiel in het verleden eens enige strubbelingen hebben gehad met gezaghebber Martina op Curacao. Gezaghebber Figaroa is een MEP-man en staat dus op goede voet met minister mr Hendrik Croes van Justitie, die het weer niet goed kan vinden met commissaris Wiel en hoofd-commissaris Oldenboom. Maar deze kritiek wordt achteraf gegeven, niet voordat de commissie aan zijn onderzoek begon.

TV-loze donderdagavond

Ratten huizen in zender TeleCuraçao

WILLEMSTAD — Ratten knagen aan de bedrading in de zender van TeleCuracao en veroorzaken daardoor kortsluiting. Daarom kon Tele Curacao gistermiddag en avond niet uitzenden.

Aruba en Curacao zijn gisteren verstoken gebleven van tv-uitzendingen. Het verschil was dat op Aruba de werknemers van het station in staking waren (de laatste dag overigens) en op Curacao waren het technische mankementen.

Een uur voor de aanvang van de uitzendingen viel de zender van TeleCuracao uit. Voor het onderzoek moest de hele zender uiteen gehaald worden. Er bleken ratten en muizen te huizen in de zender. Doordat die de isolatie laag van de draden doorknagen veroorzaken zij naderhand met hun lichamen kortsluiting. Er werden enkele geelectrocuteerde ratten aangetroffen in de zender.

Directeur van de Antilliaanse Televisie Maatschappij (ATM) Nobert Hendrikse vertelde vanmorgen dat reeds allerlei soorten rattengif is uitgeprobeerd om dat ongedierte er weg te houden. Maar tot nu toe heeft niets afdoende geholpen.

De zender moest gisteren helemaal gesloopt worden door de technische dienst van TeleCuracao en vervolgens weer in elkaar gezet. Die werkzaamheden waren niet op tijd klaar om het station dezelfde avond nog de lucht te laten ingaan.

De heer Hendrikse zei dat alle programma's van gisteravond een week worden opgeschoven. De advertenties worden in overleg met de advertentiebureau's en de klanten op een ander tijdstip gepresenteerd.

Geen beslissing over vrije dag op 29 oktober

WILLEMSTAD — Noch de centrale regering noch het BC van Curacao hebben een beslissing genomen inzake de suggestie om woensdag 29 oktober tot een algemene vrije dag te proklameren ter gelegenheid van het bezoek van koningin Beatrix en prins Claus. Het voorstel zou wel besproken zijn binnen de commissies die het programma van het bezoek moeten voorbereiden.

De meningen zouden echter verdeeld zijn over het nut van een vrije dag op 29 oktober. Het tentatief programma van het koninklijk paar zou overdag geen volksmanifestaties inhouden. De culturele manifestatie die door het eilandgebied zal worden georganiseerd in het Sporteomplex te Brievengat, zal in de avonduren plaatshebben, terwijl overdag rondritten zullen plaatshebben over het eiland.

PANAMASTAD — Panama en de VS hebben een gezamenlijke militaire oefening gehouden ter bescherming van het Panamakanaal. De oefening omvatte onder meer het droppen van parachutisten.

AGENDA ARUBA

LOSSE NUMMERS OP Aruba, dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, Ingrid-La Fama, Popular, Piet Soda Fountain.

SAN NICOLAS: Nicolas Store, De Wit Stores Aruba, Caribbean- en Sheratonhotel, Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00 - 12.00/ 14.00 - 17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950.
Pageboy: 027 - 774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 24555.

ALARMCENTRALE: 115.

***

BIOSCOPEN
Boulevard Theater: 20.30 *Blind terror* (14 jr); 24.00 *Cover girl models* (18 jr)
Rialto: 20.00 *City on fire* (18 jr); 22.30 *Sex games Swedish style* (18 jr)
Drive Inn: 20.30 en 24.00 *The Bermuda triangle* (18 jr)
Principal: 20.30 *Crystal fist* (14 jr); 24.00 *The manrapers* (18 jr).

WACHTEREGELING DOKTOREN
(Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord): dokter B.A.R. Heinze, Bachstraat 3, tel.: 24783; (San Nicolaas en Savaneta): dokter M. Cheung, via hospitaal, tel.: 24300 p'foon 259.

WIT GELE KRUIS:
Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288; Savaneta: tel.: 47020; Dakota: tel.: 24444; San Nicolaas: tel.: 45906; tijdens kantooruren Patiastraat 27.

BOTICA'S
ORANJESTAD: del Pueblo, tel: 21253; San Nicolas: San Lucas, tel: 45119.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER:
dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

MISS ARUBA
21.00 uur verkiezing miss Traje nacional - in de studio van Tele-Aruba.

TENNIS
19.00 uur Brasil Kitkat II vs Caiquetio; Brasil Libby's vs Kong Ming Stars; S.N. Pace Setters vs Brasil Kitkat III; Centro B. Noord I vs Club Deportivo Elmar - Sporthall Sta. Cruz.

VOLLEYBALL
19.30 uur Country Club Noord vs A.S.V. Trappers; 20.15 uur C.B. Noord vs Vulcanus datsun; 21.00 uur Aruba Video Center vs Brazil - Sportcentrum Savaneta.

BASEBALL
20.00 uur Venezuela vs Aruba - L.S.P.

ZATERDAG
DIVERSEN
SPORT
BILJART
15.30 uur Tech. Sta. Cruz vs Sport Boys - Jamanota Club.
15.30 uur Extra Aruba vs Urataka B.T. - Lucky Strike Bar
15.30 uur S.V. Trappers vs Taxi Drivers Aruba - Dakota bar.

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTER: openingstijden: maandag t/m vrijdag 18.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 13.00-19.00 uur.

TELEARUBA: 17.00 Woody Woodpecker; 17.30 Incredible hulk; 18.00 Living Tomorrow; 18.30 Eng. news (lokaal); 18.45 telenovela: Rina; 19.30 Cocktail musical (lokaal); 20.00 Telenoticias (lokaal); 20.30 Portraits of power; 21.00 Miss photogenic election; 22.00 Sanford & Son; 22.30 Wrestling.

Twentieth Century Fox komt ook

CONVENTIE COLOMBIA PICTURES OP ARUBA

ORANJESTAD — De wereldbekende Amerikaanse filmmaatschappij, Columbia Pictures Industries, heeft Aruba uitgekozen als plaats voor zijn jaarlijkse conventie. Tachtig top-functionarissen van deze maatschappij zullen van 5 tot 11 oktober het volledig werkprogramma van Columbia Pictures voor 1981 onder de loupe nemen in het Americana Aruba-hotel, dat het hoofdkwartier van de conventie zal zijn.

Americana's general manager, Coen Witteveen, vertelde dat het niet alleen bij Columbia zal blijven, maar dat eind november een andere beroemde filmmaatschappij, Twentieth Century Fox, Americana Aruba gekozen heeft voor haar conventie.

Om de nodige voorbereidingen te treffen voor de conventie van Columbia Pictures, verblijft reeds enige dagen op Aruba, de heer Abe Kronenberg, die "director of special events" is. Abe Kronenberg verklaarde dat zich onder de top-functionarissen zullen bevinden Francis Vincent Jr (president executive office), Frank Price (president of production company) en Robert Friedman (president distribution division). Tijdens de conventie zullen de heren gaan uitmaken welke nieuwe films in 1981 uitgegeven zullen worden, hoe deze films verkocht zullen worden en hoe de propaganda dient te geschieden. Er zal zeker worden gesproken - aldus Abe Kronenberg - over de productie en het in roulatie brengen van het bekende stripverhaal Annie, het geadopteerd kind met haar hondje Sandy, dat dagelijks in 403 dagbladen verschijnt. Columbia Pictures heeft de rechten van Annie gekocht voor zowel een film als een theaterstuk. Abe kronenberg heeft reeds de volledige medewerking weten te krijgen van de heer Eduardo de Veer, van Boulevard Theatre, van welk bioscoop gebruik zal worden gemaakt om tijdens de conventie de films die in de smaak zijn te kunnen bekijken. De bijna 60-jaar oude Columbia Pictures Industries met kantoren in 46 landen, hield zijn conventie van vorig jaar in San Juan, Puerto Rico en produceerde in Bermuda de bekende film The Deep. In datzelfde jaar wist Columbia praktisch alle Academy awards te winnen met filmproducten zoals Kramer vs Kramer en China Syndrome. Abe Kronenberg keert dit weekeinde terug naar de Verenigde Staten, doch is tegen het einde van de maand weer op Aruba terug voor de laatste voorbereidingen voor de conventie.

ORANJESTAD — Op eigen initiatief hebben employees van de Verbindingscentrale van de Landsradiodienst op Aruba een eigen dienstuniform ontworpen. Het nieuwe uniform bestaat uit een rode blouse met zwarte rok of gevarieerd met blauwe blouse en zwarte rok. Begrijpelijk dat de directie van de LRD erg ingenomen is met dit initiatief, dat nog eens benadrukt de goede verstand houding die er bij deze dienst bestaat. Getracht wordt nu ook de heren van het departement te bewegen uniformiteit in de kleding te brengen.

Op de foto de vier dames S. Croes, R. Geerman, G. Paesch en E. Rasmijn. in hun nieuwe uniform met geheel rechts chef LRD Karel Vis, in het midden telegram besteller R. Croes en geheel links, chef Operationale zaken R. Tromp.

Kippendief ontkomt

SAN NICOLAS — Een dame wonende in de San Antoniebergweg te San Nicolas vroeg politieassistentie voor een man, die bij haar huis was gekomen, het kippehok openmaakte en twee kippen doodmaakte. Hierna ging de man weg zonder enige verklaring. Iets later kwam de melding binnen dat de man in een straat te Esso Heights lag te slapen. Voordat de politie daar aangekomen was, zeiden enige getuigen dat de man in de mondi was verdwenen.

Bij volleybal is Rapid nog steeds ongeslagen

ORANJESTAD — De volleybal competitie die in z'n eindfase is, werd in het sportcentrum Savaneta voortgezet, met een B-klasse en twee A klasse wedstrijden. In de dames A-klasse won Rapid Red Omega, dat ongeslagen is, met 3-0 van Savaneta six stars. Country club Noord (dames B klasse) nam de overwinning voor zijn rekening met 2-0 van ASV Trappers. In de derde wedstrijd tussen de heren van Amstel atom boys en Centro di barrio Noord (A klasse) wonnen de jongens van Atom met 3-0 van CB Noord.

De stand van de teams in de verschillende klassen is tot nu toe als volgt:

	gew.	verl.	aantal punten
Dames A-klasse;			
Rapid Red Omega	14	0	28
Vulkanus Datsun	8	5	16
Centro di barrio Noord	7	6	14
Savaneta Six Stars	6	8	12
Smarties N.V.M.	3	10	6
Skol Stars	2	11	4
Heren A-klasse:			
Amstel Atom Boys	8	3	16
Brazil	7	2	14
Aruba Video Center	6	3	12
Centro di barrio Noord	3	8	6
Rapid Wegenbouw	2	9	4
Dames B-klasse:			
Vulkanus Datsun	9	2	18
Centro di barrio Noord	9	2	18
Rapid Angels	8	3	16
Country Club Noord	7	4	14
Savaneta Six Stars	3	8	6
Connie Frances Club	2	9	4
Heren B-klasse:			
Floralin	8	2	16
Penha Volleyballteam	7	2	14
Rapid Flash Unicon	6	4	12
Charlie's Bar Boozers	4	5	8
Galeria Moderna	3	6	6
Aruba Transport	0	9	0

Virgin Islands, Venezuela absent

Meteoro verslaat CC

SAN NICOLAAS — De Dominicaanse ploeg Meteoro boekte gisteravond zijn tweede baseballoverwinning door kampioen Coca Cola rangers met 7-3 te verslaan. Bij verstek van Virgin Islands en Venezuela, zal Meteoro alleen tegen lokale ploegen blijven uitkomen., te weten morgenavond tegen Aruba video center en zondagmiddag tegen Marlboro.

Meteoro had gisteravond na 4 complete innings reeds een 5-0 voorsprong met 4 honkslagen tegen de Rangers en hun pitcher Hendrik Mercelina. Herman Brown nam het pitcherswerk over om deze innings later op zijn beurt over te dragen aan Marcelo Maduro. Tegen het werpen van de Dominicaan Wilfrido Fernandez scoorde Coca Cola één maal in de vierde inning, terwijl de laatste 2 runs in de laatste slagbeurt gemaakt werden. Het wedstrijdverloop: Meteoro 7 runs, 8 hits, 3 errors, Coca Cola 3 runs, 6 hits en 3 errors. Fernandez werd winnende werper en Mercelina verliezer. Patricio Wilson (CC) werd best batter met 2 hits in evenveel beurten.

Binnendringer opgepakt

SAVANETA — Op het terrein van de Marinierskazerne te Savaneta werd de 22-jarige C.C. betrapt, die zich zonder toestemming op het terrein bevond. De wachtcommandant gaf het door aan de politie. Bij verhoor verklaarde C.C. dat hij over het hek aan de achterkant was gesprongen want hij had iets persoonlijks te regelen met een van de mariniers in de kazerne.

OVERLAST SCHOOLGANGERS

SAN NICOLAS — De 64-jarige F.K. vroeg politieassistentie voor een groep jongens, die elke dag - bij het naar school gaan - stenen op het dak van zijn huis gooien. Hij zei dat de jongens naar de technische school aan de Congoweg gaan en dat hij al verschillende keren met de directie van de school was gaan praten. Er werd niets gedaan, zodat hij zelf besloot om de jongens af te straffen.

Hij ging met een stuk hout naar de school, maar bij het zien van de man, namen de jongens de benen. De politie onderhield de jongens en gaf hen en de directie een berisping.

TV-conflict voorbij

Indexering is tot 14% gegarandeerd

ORANJESTAD — De landsbemiddelaar Eddy Maduro is er gistermiddag in geslaagd de directie van ATM/TeleAruba en FTA aan tafel te krijgen en wist na urenlange besprekingen om vijf uur een accoord te bereiken. De ATM was vertegenwoordigd door mevrouw Mayra Maduro-Arends en de Arubaanse commissaris Freddy Wever, terwijl de FTA-delegatie onder leiding van voorzitter Richardson stond.

In een gesprek met de Amigoe vertelde directrice Mayra Maduro-Arends vanmorgen de Amigoe, dat de uitzendingen gisteren nog niet hervat konden worden, maar dat dit vanmiddag om vijf uur zal geschieden. De nieuwe cao wordt voor twee jaar gesloten. De belangrijkste punten waarover overeenstemming werd bereikt zijn: per 1 juni 1980 een algemene loonsverhoging van drie procent, inschaling volgens voorgestelde schaal voor de ATM (voorheen kende men bij Tele-Aruba geen schalen), een periodiek volgens schaal en per 1 juni 1981 weer een periodiek volgens deze schaal. ten aanzien van het breekpunt de indexeringsclausule werd overeengekomen: een gegarandeerde jaarlijkse indexeringsclausule van veertien procent mocht de indexering boven 14 procent gaan dan zullen partijen aan tafel gaan zitten om hierover een beslissing te nemen. Voorts zal een aftopping worden ingevoerd bij salarissen van 1650 gulden.

In een commentaar aan de Amigoe vertelde mevrouw Mayra Maduro blij te zijn dat het conflict is opgelost. Zij had zich de afgelopen week opzettelijk van ieder commentaar onthouden om te vermijden dat de situatie zou polariseren. "ik geloof namelijk", aldus mevrouw Maduro, dat een dergelijk conflict alleen in alle rust en aan tafel kan worden opgelost. Ik betreur het wel dat de FTA de landsbemiddelaar vorige week geen kans heeft gegeven om te bemiddelen, maar het nodig vond om direct tot staking over te gaan. Nu is dus gebleken dat de landsbemiddelaar -- zij het dan na een week -- erin geslaagd is partijen tot elkaar te brengen. Zowel het bedrijf ATM/TeleAruba als de stakers hebben verlies geleden omdat wij wel ons standpunt handhaven "no work no pay", aldus mevrouw Maduro in een commentaar over de recente TeleAruba staking.

FTA voorzitter Richardson stelde vanmorgen de werknemers op de hoogte van het bereikte resultaat, waarna besloten werd het werk vanmiddag te hervatten.

Grond voor hotelbouw op Statia

WILLEMSTAD — De centrale regering heeft een bedrag van 210.000 gulden uitgetrokken voor de aankoop van een stuk grond op St Eustatius waarop een hotel wordt gebouwd. Het gaat hierbij om het hotel Antillean View and Appartments dat veertig kamers zal bevatten met toebehoren en de complete inventaris. Dat bedrag van ruim twee ton wordt ter beschikking gesteld van het eilandsbestuur van Statia dat de grond van 13.890 vierkante meter aankoopt. Het voorstel was ingediend door minister De Castro van Financien na een positief advies van directeur "Jombi" Calvo van het departement van Financien.

Hessels-Mohamed in tennisfinale

ORANJESTAD — In het Marlboro-tennispark wordt morgenmiddag om half zeven de finale gehouden van de heren A-tennistitel. Finalisten zijn Armand Hessels en Ronald Mohamed. Hessels bereikte de finale na een 6-1 en 7-5 overwinning op Rinus de Graaf, terwijl Ronald Mohamed kleinere broer Peter Mohamed uitschakelde met 6-1, 6-3. Zoals reeds bekend is vorige week Judith van Eck bij de dames A-klasse-kampioen geworden en niet B-klasse kampioen zoals wij per vergissing meldden. Ondertussen zijn ook de wedstrijden voor A-dames en herendubbels van start gegaan.

DEN HAAG — Vrouwen gaan Nederlandse marineschepen bemannen. Op 1 februari vaart het marinebevoorradingsschip Zuiderkruis af, met aan boord 21 Marva's. De vrouwelijke opvarenden zullen in principe op alle functies aan boord worden ingezet. De plaatsing van de vrouwen op de Zuiderkruis is een experiment, dat één jaar duurt.

MAN KRIJGT PAKSLAAG

SAN NICOLAS — In de B. van der Veen Zeppenfeldstraat was er een vechtpartij, waarvan de 26-jarige A.C. het slachtoffer werd. Het bleek dat A.C. problemen had met vijf mariniers, die hem een goed pakslag hadden gegeven. A.C. in zijn boosheid om deze nederlaag kreeg hierna ruzie met de 25-jarige R.A., die A.C. weer een paar klappen gaf.
De 20-jarige E.L. kwam tussen beiden, maar liep hierdoor ook een paar vuistslagen op waarbij A.C. weer ten onder ging. A.C. klaagde over pijn in zijn benen en rug en werd voor behandeling naar het hospitaal gebracht.

Nicholson Saba-woordvoerder

SABA — Tijdens een donderdagmorgen gehouden vergadering van de Sabaanse eilandsraad werd de heer Max Nicholson gekozen tot woordvoerder voor Saba in de staten van de Nederlandse Antillen. De heer Nicholson is jaren geleden eilandsraadslid geweest voor de DP Saba doch ging daarna over naar de WIPM. Hij is directeur-eigenaar van het radiostation Saba, heeft nog enige andere zaken op Saba waar hij ook in het sociale leven actief is.

De voorzitter van de WIPM Will Johnson verklaarde voldaan te zijn dat een dergelijk persoon als woordvoerder zal gaan optreden totdat Saba een volwaardig lid in de Staten zal krijgen, waar wij menen recht op te hebben, aldus de heer Johnson.

SIERADEN ONTVREEMD

SAVANETA — Uit een perceel in Savaneta namen onbekenden een sieradendoosje mee, inhoudende armbanden, halskettingen, ringen en hangers ter waarde van 3500 gulden. De daders hadden het slot van een schuifdeur gebroken en namen het doosje uit een kast in de slaapkamer mee.

Bij een der grote hotels op de Boulevard was er een diefstal in een hotelkamer, waarbij de onbekenden met twee polshorloges van Bs. 2000, een gouden halsketting Bs. 1000, twee huwelijksringen en een paar oorbellen van Bs. 900 er vandoor waren gegaan. Dit gebeurde binnen een half uur. De daders hadden de schuifdeur geforceerd.

LAATSTE NIEUWS

Drugs dropping op Aruba?

SAVANETA — Gisteravord om kwart voor tien, meldden inwoners van Rooi Kochi en Seroe Alejandro, dat er in hun buurt een vliegtuig laag aan het rond vliegen was. Plotseling zag men niets meer van het vliegtuig en men vermoedde dat het gevallen was.

Bij aankomst van de politie kon men niets vinden van een gevallen vliegtuig. De toren van de luchthaven werd op de hoogte gesteld maar daar wist men van niets. De politie deed een onderzoek en zag bij Butucu een auto, vermoedelijk een truck, die met hoge snelheid de weg van Fontein naar Sta Cruz reed. Een achtervolging werd ingezet maar vanwege de duisternis kon men niets vinden en evenmin de nummerplaats opnemen.

De politie ging hierna naar Palo Marga, waar men vermoedde dat er een dropping van verdovende middelen had plaatsgehad. Op een afstand zag de politie in de lucht een toestel met twee grote koplampen. Men kon niet zeggen of dit toestel een vliegtuigje of een helikopter was. De recherche is bezig met een grondig onderzoek naar dit geval.

Dure dump-truck opgegaan in vlammem

NICOLAS — Een van de grote dumptrucks van Heavy equipment, vloog door onbekende redenen in brand en brandde geheel uit. De materiele schade aan de dumptruck bedroeg 245.000 gulden en wordt niet door een verzekering gedekt.

De 21-jarige bestuurder verklaarde dat hij aan het werken was toen hij plotseling steekvlammen uit de motor zag komen. Hij sprong eruit en ging om hulp vragen. Bij aankomst samen met zijn vriend stond de truck al in lichte laaie. De brandweer en de tankwagen verleenden assistentie en blusten de brand.

Uitslagen voor Helvoort-trofee

ORANJESTAD — In de strijd om de Willem van Helvoort trofee werden twee wedstrijden gespeeld waarvan de uitslagen zijn: poule A: Estrella tegen Caiquetio 2-1 en poule B: Pova tegen Flor di Oriente 1-1. De strijd wordt zaterdag om half vijf voortgezet met de ontmoeting Teachers United tegen Deportivo Salinja (poule B) en om half zeven Mercurius tegen Doeva (poule A).

AMERICA LATINA

SAN SALVADOR/MEXICOSTAD — Het opstappen van de Mexicaanse ambassadeur in San Salvador, kan het voorspel zijn van belangrijke en beslissende stappen van de kant van Mexico om gedaan te krijgen dat de democratie vaste voet aan de grond krijgt in El Salvador. Dit verklaarde de rector van de Nationale universiteit van El Salvador Jose Rodriguez.

QUITO — Ecuador wil via het verstrekken van kredieten hulp verlenen aan het opzetten van kleinindustrie-projecten. Daartoe is men in staat gesteld door een miljoenen-lening van de Wereldbank. Het gaat om leningen over tien jaar en tegen rentes van twaalf tot zestien procent.

BOGOTA — Vijftig arrestaties zijn verricht na een forum over de mensenrechten dat gehouden werd in de Colombiaanse hoofdstad en waaraan deelnamen familieleden van veroordeelden die behoorden tot de M-19-guerrillagroep. Er werd geen motief gegeven voor de aanhoudingen.

CARACAS — Volgens de Latijnsamerikaanse arbeidersorganisatie CLAT neemt het aantal aanslagen op journalisten in dit werelddeel toe. Dit gebeurt in de door militairen geregeerde landen. De overheden met als leiddraad de Nationale veiligheidsideologie vervolgen op bloedige wijze de vrije journalistiek, aldus de CLAT.

LA PAZ — Het militaire bewind van Bolivia zal op geen enkele wijze toestaan dat het extremisme terugkeert in het land, zo verklaarde de leider van de militaire junta generaal Garcia Meza in een bijeenkomst van campesinos. Hij trok fel van leer tegen bepaalde internationale [illegible] gewetens proberen te verkwanselen met Judas geld met het doel het extremisme te handhaven. Generaal Meza gaf de verzekering dat de militairen een bondgenootschap willen aangaan met de campesinos om het land vooruit te helpen.

LIMA — De suikerprijs in Peru is verhoogd. Deze verhoging kwam onmiddellijk na de aankondiging van een salarisverhoging voor het overheids personeel. Voor de werknemers in de particuliere sector is het minimumloon verhoogd met 15 procent en is nu 75 dollar geworden.

TEGUCIGALPA — De federatie van Middenamerikaanse Kamers van Koophandel heeft onlangs een resolutie aangenomen waarin wordt aangedrongen op een herstructurering van de Middenamerikaanse gemeenschappelijke markt, Mercomun. De federatie is van mening, dat de kleinschaligheid van de betrokken landen een dergelijke markt noodzakelijk maakt. In 1962 begon de Mercomun te draaien, maar kwam nagenoeg tot stilstand na de Voetbaloorlog van 1969 tussen El Salvador en Honduras. Op het ogenblik is er vredesoverleg aan de gang tussen beide landen. Komt dit vredesverdrag er, dan gaan de grenzen tussen beide landen weer open en kan de nieuwe Mercomun weer gaan functioneren.

PANAMASTAD — De Middenamerikaanse christendemocraten staan achter de militairburgerlijke junta welke in El Salvador regeert. Deze herbevestiging van dit christendemocratische standpunt werd gegeven nadat men twee dagen in Panama bijeen was geweest voor een analyse van de situatie. Zoals bekend zitten in deze junta twee leden van de rechtse vleugel van de christendemocraten. [illegible] de ex-kanselier van Venezuela Aristides Calvani.

SANTIAGO DE CHILE — Ex-president Eduardo Frei van Chili en een van de kopstukken van de christendemocratische beweging heeft zich uitgesproken tegen het voort zetten van het militaire bewind. Hij zei dit in verband met het ontwerp voor de nieuwe grondwet waarover een referendum wordt gehouden. Het Chileense episcopaat heeft verklaard, dat het ontwerp aangepast moet worden en dat alle sectoren der gemeenschap er hun zegje over moeten kunnen doen.

QUITO — De uitvoer van Ecuador is in het eerste halfjaar van 1980 met 27 procent gestegen in vergelijking met verleden jaar en heeft nu een bedrag bereikt van 1,1 miljard dollar. De handelsbalans van Ecuador heeft nu ook een overschot van 241 miljoen dollar, een stijging met vijftig procent.

Als een der redenen wordt genoemd de open handelspolitiek van de regering, waarbij de overheid probeert af te komen van de afhankelijkheid van bepaalde traditionele markten.

LIMA — De Spaanse koning Juan Carlos heeft een goede beurt gemaakt in Peru met zijn aanbod om het hoofd van de legendarische indianengod Viracocha aan Peru te schenken, om zo het uniek Inca-standbeeld te completeren dat Peru heeft. Volgens de Spaanse antropoloog Manuel Ballesteros Belaunde bevindt zich sinds 1935 het hoofd van deze Inca-god in Spaans overheidsbezit. Deze geste moet gezien worden als een teken van waardering van het Spaanse volk voor het Peruviaanse volk, aldus de Spaanse koning.

LA PAZ — De nieuwe militaire machthebbers in Bolivia hebben de baas van een belangrijk drug-syndicaat, majoor Rudi Landivar, benoemd tot hoofd van de douane. Hiermee, lijken geruchten als zou de recente militaire staatsgreep mogelijk zijn gemaakt door geld van de drugs-maffia bewezen te worden. [illegible]

In de VS leeft dit idee heel sterk. De huidige minister van Onderwijs, kolonel Ariel Coco - een toepasselijke naam overigens - zou betrokken zijn geweest bij de smokkel van een partij van honderd kilo cocaine naar Panama, de minister van Binnenlandse zaken, kolonel Arce Gomez zou ook aan het hoofd staan van een cocainebende.

BRASILIA — Bomaanslagen gaan steeds meer het voortbestaan van de kritische vrije pers in Brazilie bedreigen. De bomaanslagen worden gepleegd op krantenkiosken, waar bladen in losse verkoop worden verkocht. Deze kiosken krijgen de waarschuwing om bepaalde kritische tijdschriften en kranten niet meer te verkopen. Doet men het toch, dan volgt er een aanslag. Omdat deze kranten en tijdschriften het moeten hebben van de losse verkoop is de aanslag - reeds een paar per dag - een ernstige bedreiging geworden. Sinds 1979 bestaat er persvrijheid in Brazilie, op deze manier kan hij een zeep worden geholpen. De aanslagen worden gepleegd vanuit rechtse hoek. De overheid maakt weinig werk van een degelijk onderzoek, men heeft wel de aanslagen scherp veroordeeld.

Toepasselijkheid van doodstraf in Bolivia

LA PAZ — De militaire machthebbers in Bolivia gaan de doodstraf invoeren voor terreurdaden, produktie en verkoop van cocaine, verduistering, roofovervallen, misbruik van overheidsgelden, agitatie, samenzwering en speculatie. Minister van Binnenlandse Zaken Luis Arce Gomez verklaarde dat dergelijke radicale maatregelen nodig zijn ter bescherming van de bevolking. De junta wil een „morele revolutie" tot stand brengen in Bolivia, na de staatsgreep van juli, aldus Gomez.

Volgens de huidige Boliviaanse grondwet kan de doodstraf alleen worden toegepast in geval van hoogverraad [illegible] en moord. De [illegible] stelling dateert van 19[illegible]

Poolse arbeiders maken geschiedenis

WENEN — De Poolse arbeiders hebben een nieuw hoofdstuk van communistische geschiedenis geschreven. Het zal minitieus worden gelezen in het gehele Sovjet-blok, maar het behoeft daar niet noodzakelijkerwijs te worden nagestreefd. Dit is de mening van westerse deskundigen in Wenen.

De doorbraak die de stakers hebben bewerkstelligd met de erkenning door Warschau van het concept van onafhankelijke vakbonden en het stakingsrecht moet een golf van huivering veroorzaken in de leidende kringen van andere Oosteuropese staten, aldus de deskundigen. Maar welke bange vermoedens ze ook over de Poolse oplossing zullen krijgen, de communistische bondgenoten van Warschau zullen waarschijnlijk niet voorbijgaan aan de lessen uit Polen over de gevolgen van het verliezen van contact met de arbeiders en het negeren van hun grieven.

Volgens deze lezing zal men in de hoofdsteden van de andere Oostbloklanden de opwinding in Polen vrijwel zeker wijten aan fouten van de leiding in Warschau en zal men de juistheid van het eigen beleid nog eens onderstrepen. Zo was bijvoorbeeld in de Sovjet-Unie en in de DDR het recente beleid om commentaren te publiceren die uiterst kritisch waren voor de Poolse regering, zoals de uitspraken van Gus Hall, de leider van de Moskou-gezinde communistische partij van de Verenigde Staten.

Tegelijkertijd zullen de orthodoxe, door de partij gecontroleerde vakbonden van de andere Oostblokstaten zeker worden geinstrueerd hun activiteit in fabrieken en andere bedrijven te heroverwegen teneinde te garanderen dat het gevaar wordt uitgesloten dat het Poolse voorbeeld zich verspreidt, aldus de deskundigen . In het naburige Tsjechoslowakije, waar eisen tot grotere vakbondsvrijheid verdwenen met het onderdrukken van de Praagse lente in 1968, heeft het officiele partijblad al laten weten dat partijleden zorgvuldiger moeten luisteren naar de meningen van andere mensen en sneller moeten reageren op hun behoeften.

In Wenen zegt men dat de autoriteiten in Praag en andere hoofdsteden van het Oostblok wel opgelucht zullen zijn dat de Poolse stakers hun nieuwe vakbonden de leidende rol van de communistische partij laten erkennen, waarmee de fundamentele pilaar van de macht van communistische staten in stand wordt gehouden. Dit lijkt ook de sleutel-clausule te zijn van het akkoord in Polen, waarvan de toepassing in de praktijk nauwlettend zal worden gevolgd door partijfunctionarissen en arbeiders tezamen.

Men acht het in Wenen niet erg waarschijnlijk dat de arbeiders in Oost-Europa onmiddellijk voor zichzelf een Poolse oplossing gaan eisen, hoewel ook zij in verschillende mate worden geconfronteerd met problemen betreffende de levensstandaard en tekorten die de oorzaak zijn van de Poolse moeilijkheden. De meesten zullen waarschijnlijk eerst willen bekijken hoeveel vrijheid van actie en invloed de nieuwe Poolse vakbonden zich zullen kunnen toemeten alvorens zij voor zichzelf gaan bepalen welke praktische lessen de ontwikkeling voor hen zal kunnen hebben.

De Hongaren, van wie de nieuwsmedia de ontwikkelingen in Polen gedetailleerder hebben gevolgd dan in enkele andere staten, zullen naar verwachting de meest belangstellende toeschouwers zijn. De regering in Boedapest heeft de liberaalste economie ontwikkeld in het Sovjet-blok en staat het de officiele vakbonden toe directiebesluiten ter discussie te stellen. Aan de andere kant staat Roemenie, het land met de laagste levensstandaard in het Oostblok, dat de stakers van Gdansk heeft bekritiseerd als onrealistische actievoerders . In een artikel in het officiele communistische partijblad Scinteia werd gezegd dat de Polen harder zouden moeten werken, in plaats van staken, teneinde de problemen van hun land op te lossen.

Nieuw schandaal in Paramaribo

AMSTERDAM — Het Algemeen Dagblad maakt vanmorgen op zijn voorpagina melding van een groot schandaal in Suriname. Enkele dagen voordat een tribunaal in Paramaribo van corruptie verdachte oud-bewindslieden zal berechten, is een financieel schandaal bekend geworden rond de oud-ambassadeur van de republiek in Nederland. Van Eer heeft volgens de Surinaamse Rekenkamer de afgelopen jaren honderdduizenden guldens teveel gedeclareerd. Al eerder - aldus het A.D. - liet de Rekenkamer weten, dat het financieel beleid van de ambassadeur in Den Haag te wensen overliet. De regering-Arron liet er zich echter niets aan gelegen, aldus de krant. Van Eer maakte er in Den Haag een mestvaalt van, gaat de krant verder. De Surinamers nemen het koningin Beatrix kwalijk, dat zij het afscheidsdiner van Van Eer in Den Haag heeft bezocht. Van Eer is niet voor de lol naar Paramaribo geroepen, zo citeert het A.D. een woordvoerder van de Surinaamse regering.

Nieuwe maan bij Jupiter ontdekt

WASHINGTON — Aan de hand van foto's die zijn doorgeseind door de onbemande ruimteschepen Voyager -1 en -2 heeft professor Stephen Synnott ontdekt dat Jupiter een zestiende maan heeft. Dit werd vandaag meegedeeld door het Amerikaanse nationaal bureau voor lucht- en ruimtevaart (NASA) .

De nieuwe maan is de derde nieuwe die door de Voyager is waargenomen. Tot dan toe werd altijd aangenomen dat Jupiter 13 manen had. De nu ontdekte maan die de naam „1979-J3" heeft gekregen, heeft een doorsnee van ongeveer 40 km en draait in 7 uur om Jupiter heen op een hoogte van 56000 km.

De twee Voyagers zijn thans op weg naar Saturnus. Voyager - 1 zal haar in november bereiken, en Voyager - 2 in augustus volgend jaar om zich vervolgens richting Uranus te begeven.

EILANDGEBIED ARUBA

Het Bestuurscollege maakt bekend dat er bij voldoende deelname in de maand september 1980 zal worden aangevangen met de volgende opleiding aan de Avondleergangen Technisch Onderwijs

TECHNICUS STERKSTROOM (2e leerjaar)

TOELATINGSEIS:

1. het M.T.S. diploma (technisch pakket elektro)
2. het L.S.M.-diploma
3. het eerste deelexamen voor de opleiding T.S.I. te hebben afgelegd.

Inschrijving: elke [illegible] bij de administratie en 's avonds tussen 18.30 en 21.30 bij de Cursusleider op de John F. Kennedyschool, onder overlegging van de vereiste diploma's.

Cursusgeld f. 50,—.

De Cursusleider,
J.A. v. BOCHOVE.

DEPARTAMENT VAN ECONOMISCHE ZAKEN

BEKENDMAKING

ARUBA

Het Departement van Economische Zaken, Afdeling Aruba, maakt bekend dat ingevolge Beschikking van de Minister van Economische Zaken, als gevolg van kostenstijgingen in de broodbakkerij-sector, de hieronder vermelde hoogst toelaatbare producenten en consumenten prijzen, per broodsoort en gewichtseenheid, met ingang van 1 september 1980 voor wat betreft het Eilandgebied Aruba, als volgt zijn vastgesteld:

1. cadetjes, hotdogbroodjes, hamburgerbroodjes of rolls, of soortgelijke kleinere broodsoorten:

Gewicht van:	Hoogst toelaatbare producentenprijs	Hoogst toelaatbare kleinhandelsprijs
50 tot 60 gram	f. 0,12	f. 0,13
60 tot 70 gram	f. 0,13	f. 0,14
70 tot 80 gram	f. 0,15	f. 0,16
80 gram en meer	f. 0,16	f. 0,18

2. pan frances, pan di rama, pan di machin:

Gewicht van minimaal:	Hoogst toelaatbare kleinhandelsprijs
115 gram	f. 0,23

3. buscuchi (awa, lechi, res) olmeda, dompi, bolchi, cocolishi of soortgelijke kleine broodsoorten:

Gewicht van minimaal:	Hoogst toelaatbare kleinhandelsprijs
115 gram	f. 0,22

4. kipashi lechi, bruinbrood, pan large (lechi), casini, (lechi) of soortgelijke broodsoorten:

Gewicht van:	Hoogst toelaatbare producentenprijs	Hoogst toelaatbare kleinhandelsprijs
300 gram		f. 0,61
450 gram		f. 0,92
500 gram	f. 0,92	f. 1,02
650 gram	f. 1,18	f. 1,31

Afwijkingen naar beneden van gewichten en/of naar boven van vermelde prijzen is slechts toegestaan na voorafgaande vergunning van de Minister van Economische Zaken op een daartoe strekkend, met redenen omkleed, schriftelijk verzoek.

Het is verboden in het Eilandgebied Aruba, voor broden waarvoor geen hoogst toelaatbare producentenprijs is aangegeven, een hogere kleinhandelsmarge dan 16,7% van de betreffende kleinhandelsprijs te bedingen of aan te nemen.

Wnd. Hoofd Departement Economische Zaken, Afdeling Aruba,
DRS. L. WONG.

KU PARTISIPASHON DI 26 EKIPO

Kuminsando mayan den SDK na Brievengat

Di dos kampeonato vòlibòl hubenil

WILLEMSTAD — E di dos kampeonato di vòlibòl hubenil lokal ta kuminsa mayan den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. E trabou ku e Komishon Vòlibòl Hubenil a bin ta hasiendo sin duda ta di gran interes pa ku e deporte di vòlibòl i muy en partikular e hubentut.

Aña pasa un total di 22 ekipo a partisipa n'e kampeonato un kantidat akseptabel pa un kampeonato ku a ser organisa pa di prome bia — i n'e kampeonato ku ta pendiente pa kuminsa mayan un kantidat di 26 ekipo a inskribi pa tuma parti. Esaki ta ilustra ku e kampeonato sin niun duda a progresa.

E aktual kampeonato a ser reparti den kuater grupo: Femenino A, 6 ekipo; Maskulino A, 3 ekipo; FemeninoB, 7 ekipo i Maskulino B, 10 ekipo.

E ekiponan partisipante den kategoria femenino A, ta: Sta Rosa Stars; Manita's Angels; Prinses Margriet School; Nodevo; Shwatanari i Hurricane. E ekiponan lo enfrenta otro durante di dos buelta i e dos promenan lo pasa p'e buelta final.

MASKULINO A

Den e kategoria aki unikamente tres ekipo a inskribi i nan lo enfrentá otro durante di kuater buelta. E ekipo ku finalisa n'e prome puesto òutomatikamente lo titula kampeon.

E tres ekiponan partisipante ta: Sta Rosa Stars, Xaverianen i Trampling.

FEMENINO B

Shete ekipo lo bataya ku otro den e kategoria aki p'e puestonan di honor. E ekiponan lo enfrentá otro durante di dos buelta i e prome dosnan lo pasa p'e buelta final. E ekiponan partisipante ta: Green Socks; Shwatanari; Xaverianen; Manita's Angels; Odesa; Galactica Angels i Selecta Angels.

MASKULINO B

Esaki ta e kategoria den kua tin mas ekipo ta partisipá, dies en total reparti den dos grupo. E prome grupo ta konsisti di: Xaverianen; ABC Kora; Technisch College St Jozef; Apollo Stars i Troepiaal.

E dos grupo ta konsisti di e ekiponan: Warwaru; Olympia; Volley Jokers; Sterke Yerke i Trampling.

Kada grupo lo hunga dos buelta i e prome dos ekiponan di kada grupo lo enfrentá otro den e buelta semi final. E dosnan ku resulta ganadó den e buelta aki, lo pasa pa disputá e titulo di kampeon i sub kampeon.

APERTURA

E programa di apertura, ku ta pendiente pa kuminsa mitar di dos en punto ta bastante ekstenso. Primeramente alumnonan di St Thomas Mavo bou di direkshon di señor Max Elstak lo kanta himno i señorita Josette Doran lo resitá algun poesia spesial traha p'e apertura enkuestion.

Despues lo sigui un homenahe n'e gigantenan di beisbòl Little League ku resientemente a titula kampeon invikto na Panama. Tur esaki i hopi mas den presensia di Miss Teenage Antiyas señorita Gisele Paulina i Miss Teenage Korsou señorita Judeska Curiel.

PROME PARTIDO

E prome partido ku ta pendiente pa tuma luga riba e prome dia di kompetensia ta esun entre Shwatanari i Xaverianan e dos ekiponan ku a finalisa n'e prome puesto durante di dos torneo di vòlibòl hubenil. Despues lo sigui un partido interesante ku lo bai entre e selekshon di vòlibòl hubenil bou di direkshon di Remo Martha i Harold Schoop i e ekipo benhamin di vòlibòl maskulino kategoria superior Xaverianen.

Despues dje enkuentronan di mayan e kampeonato lo kontinua su djadumingu siguiente kuminsando for di 11'or di merdia i djasabra for di 12'or. Tur e partidonan lo tuma luga den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat. E kampeonato lo termina dia 6 di desember pròksimo, ku entrega di premio n'e respektivo ekiponan kampeon, subkampeon, i esnan ku finalisá n'e di tres puesto.

Un suplika ta bai na tur mayor i prinsipalmente e muchanan pa nan ta presente mayan n'e apertura i despues tambe na tur e siguiente partidonan di vòlibòl hubenil. E asistensia dje publiko sin duda lo ta pa un bon kòusa.

EAST RUTHERFORD — De legendarische voetballer Pele heeft in het Amerikaanse East Rutherford de onderscheiding als "Sportman van de Eeuw" ontvangen. De unieke onderscheiding werd hem uitgereikt door Ahmet Ertegun voorzitter van Cosmos. Tevens werd bekendgemaakt dat Pele op 24 september aanstaande in het team van Cosmos in de afscheidswedstrijd van Franz Beckenbauer zal spelen.

Cuba wereldkampioen amateur honkbal

TOKIO — Cuba heeft gisteren in Tokio voor de zestiende achtereenvolgende keer het wereldkampioenschap honkbal voor amateur behaald door een overwinning van 1-0 op Japan. Door een homerun van Antonio Munoz versloeg Cuba zijn grootste concurrent. Het betekende de tiende overwinning voor de Cubanen in dit toernooi.

Italie verpletterde in zijn laatste wedstrijd Porto Rico met 16-1. In zeven innings. Aan de basis van deze forse zege lagen de 10 punten die de Europese kampioen in de zesde slagbeurt scoorden. Giovanni Cortese sloeg twee homeruns, Riccardo Spica één.

Zuid-Korea had weinig moeite met Mexico: 11-2. De Verenigde Staten daarentegen ontsnapte tegen Australie aan de derde nederlaag. In de achtste inning bracht de Amerikaan Dan Davids Meyer met een homerun zijn ploeg de benauwde zege: 6-5. Eerder in de wedstrijd had zijn ploeggenoot Steve Saleck al twee maal de bal voor alle honken weggeslagen.

Wolvenrit niet geldig voor kampioenschap

Voor het eerst 24 uur rally op Curaçao

WILLEMSTAD — Voor het eerst in de geschiedenis van de Automobiel Club Curacao wordt een 24 uurs rally op Curacao georganiseerd. Dit in navolging van omliggende landen waar zulke rally's regelmatig op het programma staan en die vele internationale rallyrijders trekken.

Deze rally zal op Curacao worden gehouden op 25 en 26 oktober 1980. De start zal plaatsvinden op zaterdag 12.00 uur en zal eindigen op zondag om 12.00 uur.

Contacten zijn opgenomen met de Automobiel Clubs van Aruba en Suriname. Uitzetters van deze eerste internationale rally zijn de heren: D. Hoogenkamp. W. Kleinveld en G. Kroeger welke hun sporen reeds in andere internationale rally's verdiend hebben. Zij reden onder andere mee in de 24 uurs rally van Suriname.

Gezien enkele trajecten onberijdbaar bleken te zijn, heeft het bestuur van de ACC met instemming van de uitzetters besloten, de Wolvenrit niet mee te laten tellen voor het ACC kampioenschap. Desalniettemin wil het Bestuur de Heren De Wolff heel hartelijk bedanken voor het uitzetten van deze rit die gesponserd werd door: Hector Henriquez B. Inc., Morris E Curiel & Sons en Manrique Capriles.

Hier volgen de uitslagen:

A-KLASSE

startno.	bestuurder	kaartlezer	strafp.	klassering
6	R. v. Leendert	H. Fokkelman	407	1
11	R. Schotel	A. Schotel	432	2
7	J. Reule	F. de Maayer	435	3
9	R. Greymans	J. Greymans	483	4
8	A. J. de Cruyl	C. Evertsen	506	5
4	L. Luckman	H. v.d. Kwast	508	6
12	E. Euwema	S. Euwema	522	7
3	Evers	L. v.d. Brink	581	8
5	F. Engelage	M. Engelage	605	9
1	Jac. Smeulders	Jul. Smeulders	620	10
10	P. Korving	C. Koper	625	11
14	R. Fernandes	R. Neslo	629	12
2	J. Hagemans	A. Hagemans	n.s.	
13	J. Schnog	L. Schnog	n.g.	

B-KLASSE

startno.	bestuurder	kaartlezer	strafp.	klassering
46	R. Roumimper	A. Muller	375	1
38	W. Ooms	M. v. Vught	401	2
36	H. de Wit	Mevr. de Wit	404	3
28	J. Tschumie	A. Tschumie	410	4
19	R. Ringma	J. Euwema	413	5
22	E. Theeboom	R. v. Berkel	428	6
23	A. v. Put	G. v. Put	433	7
20	A. Zitman	T. Coyle	461	8
31	E. Meiboom	M. Meiboom	461	9
25	F. Rusch	M. Euwema	501	10
24	M. Smeulders	E. Smeulders	504	11
40	W. Kelleners	A. Kelleners	521	12
29	G. Elizabeth	I. Nivilac	524	13
47	G. Cijntje	H. Cijntje	549	14
48	J. Blom	K. Blom	571	15
30	H. Schippers	X. Schippers	585	16
21	Z. v. Hoop	C. v. Dal	599	17
27	F. v. Berkel	M. v. Berkel	602	18
16	J. de Boer	J. Epping	608	19
49	D. Blanken	M. de Waard	620	20
26	F. Numan	C. Numan	626	21
37	A. Zwaneveld	A. Kersbergen	664	22
41	C. v. Overbeeke	M. de Visser	674	23
35	R. de Waal	A. Timp	677	24
33	M. Narain	J. de Kok	756	25
34	E. Gonlag	I. Zimmerman	793	26
17	M. Veldhuisen	B. Veldhuisen		n.g.
18	G. Fangman	A. Fangman		n.g.
32	J.A. de Vries	G. de Vries		n.g.
39	R. Juliet	L. v. Bree		n.g.
42	J. Lendering	P. v.d. Schot		n.g.
43	J. Nieuw	K. Ersilia		n.g.
44	E. Korving	L. Smith		n.g.
45	B. Nossent	C. de Bruin		n.g.

OS Moskou trok veel minder kijkers

HILVERSUM — Olympische Spelen in Moskou hebben dit jaar aanmerkelijk minder televisiekijkers getrokken dan de voorgaande afleveringen. Gemiddeld was de kijkdichtheid voor de Spelen van Moskou zes procent, hetgeen staat voor ongeveer zevenhonderdduizend kijkers. Bij de Spelen in Montreal in 1976, in Muenchen in 1972 en in Mexico in 1968 was het gemiddelde aantal elf procent.

Veel kijkers trokken de openingsplechtigheid (tien procent) en de sluiting (twaalf procent) in Moskou. Over het algemeen waren er onder het kijkerspubliek voor de Moskouse Spelen meer ouderen (boven vijftig jaar) dan jongeren.

De waardering voor de beelden uit Moskou was ook lager (71) dan die van Montreal (74), Muenchen (78)) en Mexico (79).

In totaal heeft de NOS van de Spelen in Moskou 34 uur televisiebeelden gebracht tegen 82 uur van Montreal, 128 uur van Muenchen en 69 uur van Mexico.

Surfen begint op Curaçao populair te worden

Windsurf vereniging AWA opgericht

WILLEMSTAD — Zoals in Nederland de populariteit van de surf sport de afgelopen jaren met sprongen omhoog is gegaan, zo begint nu ook op Curacao het surfen erg populair te worden. Terwijl er twee jaar geleden nog maar een enkele plank op het water te bekennen was en er bij de sporadisch georganiseerde wedstrijden slechts een handje vol planken aanwezig was, zo zien we nu een ware doorbraak van deze sport.

Het Caribisch gebied met zijn bijna altijd aanwezige konstante wind en zon overgoten dagen, is dan ook bij uitstek geschikt voor deze sport, hetgeen door steeds meer mensen onderkend wordt. Nog nooit telden de wedstrijden, die dit jaar gehouden werden zoveel inschrijvingen, ondanks het feit dat de forse wind de beginnende surfers wel afschrok.

Nu bleek tijdens deze wedstrijden dat er zowel onder de surfers als onder het oubliek een duidelijke behoefte bestond, dit soort evenementen vaker georganiseerd te zien. Daar al het materieel zoals, boeien, rugnummers en andere benodigdheden tot nu toe altijd werd geleend van verschillende zeilverenigingen, leek het van de hand liggend, een windsurf vereniging op te richten. In een onder de surfers gehouden enquete bleek dit idee goed in te slaan en zo werd door enige enthousiaste surfers de windsurf vereniging AWA opgericht. De betekenis van het woord lijkt me een ieder bekend, terwijl de letters staan voor "Antillian Windsurf Association".

Doelstellingen van de vereniging zijn onder anderen het organiseren van wedstrijden en andere evenementen om het surfen heen. Het beleid is beslist niet alleen op de gevorderden maar zeker op de beginners gericht, teneinde hen zoveel mogelijk de plank "onder de knie" te helpen krijgen.

Overbodig is het te vermelden dat de AWA altijd open staat voor suggesties en ideeen ten aanzien van de talloze aktiviteiten, die men als vereniging aan de dag kan leggen. Meer informatie over de AWA verschijnt later in de krant of in hun binnenkort te verschijnen clubblad "De Rukwind".

Het bestuur van de AWA is als volgt: A.J. Bakker voorzitter; W. Smit secretaris; J.W.F. Bus penningmeester; F. van Es wedstrijdcommissaris; H. ten Hoopen evenementen commissaris en T. Ebels materiaalcommissaris.

WILLEMSTAD — Op de foto van links naar rechts staande J.W.F. Bus, A.J. Bakker, T. Ebels. Van links naar rechts zittend: F. van Es, H. ten Hoopen en W. Smit. Dit zijn de huidige bestuursleden van de onlangs opgerichte windsurf vereniging AWA.

SPORT AGENDA

Futbòl Fedeprof: 18.30 Canisius Boys-Hubentut Korsou; 20.30 Centro Dominguito - Victory Boys Stadion SUBT.

Atletismo: 19.45 Kampeonato di Korsou Den stadion di Rif

Djasabra 6-9-'80
Beisbòl LL: 10.00 Libby's - Ritz; 12.00 SEL Maduro - SUBT; 14.00 Doble R. SSS-NIDO; NIVEA—Sphinx, Parke di beisbòl LL na Suffisant.

Tweede Bonairevlucht van "De Snelvlucht"

Duiven van W. Geurds alweer de snelsten

WILLEMSTAD — Door de postduivenhouders van "De Snelvlucht" werd op 31 augustus jongstleden de derde wedvlucht met de jonge duiven gehouden, gesponsord door "Coca Cola". Op deze Bonairevlucht zetten 22 leden in totaal 131 duiven in, die om 08.45 uur werden gelost door Lilian, Max, Samuel en Cedric. Het was prima weer, de duiven hadden er echt zin in en verrasten met hun tijden - 42 minuten voor 62 km en 53 minuten voor 78 km, respectievelijk de kortse en de langste afstand - veel eigenaars die de duiven wat later verwachtten. W. Geurds haalde hetzelfde huzarenstukje uit als voorgaande vlucht. Hij constateerde weer de snelste drie (snelheden 1525.57, 1519.09 en 1516.29 meter per minuut), de aangewezen duif no. 1 en de beste serie van vier. Gelukkig dat hij in de bouwsector zit, zodat het aanmaken van een prijzenkast geen problemen zal opleveren. In ieder geval een reuze prestatie. De complete uitslag volgt hierna, de aangewezen duif tussen haakjes: W. Geurds (1).2.3.7.10.14.17, C. Domacassé 4. 75). 8.11.15, E. Agatha & Zn 6.25.26.(27).52.59.77, D. Seferina (9).12.13.34.38.54.55, H. Petronia (16).18.19.60.66.85.92, F. Eustatia 20.22.39.(62), L. Bouwhuis (21).23.29.41.44.47.57.83, A. Pestana 24.28.33.35.46.89.(91).93, E Maduro 30.31.(50), L. Maria 32.37.(48).51.53.76, G. Bonifacia (36). 94.96.98, S. Lacrum 40.43.(49).56.67.68.69.70, M. Martis 42.45.90.95, C. Castillo (58).63, P. de Freitas & Zn (61).79, F. Vlaun 64.(71).72.73, C. Johanns 65.(84).86.87.88.97, A. Petronilia 74.75. (80). 81.82, M. Kwidama (78), R. Christina 99.100. (laatst genoemde resultaat zal wel veranderen, daar de heer Christina één vroege duif had welke door het ontbreken van de hokafstand niet zuiver uitgerekend kon worden).

Op 1 september om 08.15 uur werden verder nog ongeveer 140 duiven van "De Snelvlucht" gelost bij gelegenheid van festiviteiten ter viering van het 50-jarig bestaan van de Schroderschool te Julianadorp.

De volgende wedvlucht is gepland voor 14 september aanstaande, een luchtlossing op plm. 150 km afstand ter hoogte van de Aves-eilanden. Inkorven met maximaal 6 duiven per deelnemer op 13 september van 19.00-20.00 uur.

EHBO CURSUS LEERKRACHTEN

WILLEMSTAD — De diploma's zijn uitgereikt aan de veertien geslaagden van de EHBO cursus, speciaal georganiseerd door leerkrachten bij het basis- en kleuter-onderwijs. De coordinatie hierbij was in handen van Female Jaycees Curacao. De uitreiking gebeurde in het EHBO-gebouw aan de Pater Eeuwensweg, Cursusleider was kaderinstructeur P. de Haas, geassisteerd door de heer P.P. Winklaar. Men werd geexamineerd door dr. E.A. Martis.

Geslaagd zijn de dames: D.A. Adamus, N.D. de Windt-Agnes, S.M.C. Alexander, M.Th. Cijntje, S.T. Donker, E.M. Dorothaal-Kenepa, M.G. Getrouw-Pang, C.F. Hodge, E.M. Isenia, E.A.V. James, E.D. de Jong, A.M. Marshall-Pierau, H.F.M. Pole en R.M. Rosheuvel. Volgens de cursusleider P. de Haas waren de resultaten van deze groep de beste sinds jaren.

Open House in Ascencion

WILLEMSTAD — In het Vormingscentrum Ascencion wordt zondag weer open house gehouden. Om tien uur begint men met een korte kapeldienst en om kwart voor elf begint het optreden van de folkloristische groep Tuturutu. Iedereen is welkom op dit open house en er bestaat zoals steeds gelegenheid het landhuis nader te bezichtigen.

Birds-Red suspende

Stakamahachie i Hurricane a triunfá

WILLEMSTAD — E kampeonato di vòlibòl lokal di CuVuBo a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat ku tres partido for di kua unu lastimamente a ser suspende pa motibu ku e abitro i scorer nan desgina pa dirigi e enkuentro no tabata presenté.

E dos partidonan ku sinembargo si a tuma luga sin duda a kai na agrado dje publiko ku tabata presente. Primeramente tabata The Bees kende den kategoria femenino superior mester a baha kabes pe ekipo di Hurricane ku skor di 3-2.. Huricane a pika dilanti 2-0 despues di a triunfa ku skor di respektivamente 15-3 i 17-15.

Bees kon ku bai bin a rekupera i empata e enkuentro, ganando e di tres i di kuater set ku skor di 15-11 i 15-8. Na momentu ku tur hende a kere ku Bees lo a bai gana e di sinku i ultimo set tambe. Hurricane a soru pa un sorpresa triunfando ku skor di 15-7.

Stakamahachie a bolbe kue forma atrobe i derota Xaverianen den tres set sigui. E dos ekiponan sin duda a demonstra un gran partido di vòlibòl basa prinsipalmente riba rapides. Den e prome set Stakamahachie a triunfa ku skor perta di 16-14 i den e di dos ku skor un tiki mas konvinsente di 15-7. Den e di tres set ku a resultá tambe e ultimo Xaverianen a duna hopi resistensia pero alfin nan mester a bolbe baha kabes ku skor di 14-16, i laga e triunfa pa Stakamahachie.

E kampeonato ta kontinua djadumingu pròksimo ku e siguiente enkuentronan kuminsando for di 6'or dj'atardi: femenino A. Amstel Volley Masters - CDM Yellow Birds; Troepiaal - Atlantic Stars. Femenino superior: Green Socks-Kleenex Volley Birds; Xaverianen-Zjuntan; Maskulino superior: Stakamahachie-Jums i Olympic-Xaverianen. Tur e partidonan lo tuma luga den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat.

Evenaring wereldrecord hoogspringen

HERNE — De Westduitse oud-wereldrecordhouder hoogspringen Dietmar Moegenburg, heeft bij een demonstratie in een zaal in Herne 2,35 meter hooggesprongen. Omdat het optreden van de 19-jarige Westduitser in Herne een demonstratie betrof kan de prestatie niet als evenaring van het wereld indoorrecord van de Rus Wladimir Jatsjenko erkend worden.

Moegenburg raakte tijdens de Olympische Spelen in Moskou het wereldrecord, dat met 2.35 m ook op naam van de Pool Jacek Wszola stond, kwijt aan de Oostduitser Gerd Wessig die één centimeter hoger sprong.

Heden overleed tot onze grote droefenis onze dierbare vader, grootvader, overgrootvader, over-overgrootvader, broer en oom

Casper Arturo Perret - Gentil

(SHON TUTU)

Fam. C.A. Perret-Gentil - de Haseth
Fam. H.M. Perret-Gentil - de Haseth
Fam. H.B. Perret-Gentil - Schotborgh
Fam. R. Perret-Gentil - Cadieres
Fam. E. Perret-Gentil - Perret-Gentil
Fam. R.R. Perret-Gentil - Schotborgh
Fam. O. Perret-Gentil
Fam. D. van Vliet - Perret-Gentil
Fam. J.C. Anthonia
Fam. M. Sarmiento - Perret-Gentil
Mevr. Olga Perret-Gentil
en verdere familieleden.

De teraardebestelling zal plaatsvinden zaterdag 6 september 1980 om 17.00 uur vanuit het sterfhuis El Tributo te Parera naar de familiebegraafplaats te Parera.

Gelegenheid tot condoleren vanaf 13.00 uur.

Verzoeke geen rouwbeklag aan huis.

Wedstrijd voor basisscholen

Boekenweek voor jeugd

WILLEMSTAD — Van 28 november tot en met 5 december wordt op Curacao een boekenweek gehouden, speciaal bedoeld voor de leerlingen van het al dan niet buitengewone basisonderwijs. Doel is de jeugd meer te interesseren voor en te stimuleren tot het lezen van boeken. De organisatie berust bij de Cultuur-sectie van het eilandgebied. Men wil tijdens genoemde week een boekwerk publiceren, geschreven en geillustreerd door en voor het kind. Daarom is op de hoofden van de betrokken scholen een beroep gedaan om mee te werken. De leerlingen kunnen gedichten, korte verhalen en tekeningen inzenden. Het gaat hierbij om een wedstrijd. Een jury zal de beste korte verhalen, gedichten en tekeningen selecteren. Thema is Korsow, limpi, Korsow dushi.

Aan de wedstrijden mogen alleen leerlingen van het basisonderwijs meedoen; de verhalen en gedichten moeten in het Nederlands of het Papiamento geschreven zijn; de tekeningen mogen in zwart-wit of in kleur uitgevoerd zijn. De inzendingen moeten uiterlijk vrijdag 24 oktober binnen zijn. Ndere informatie is verkrijgbaar bij de dames G. Romer en L. Louis (tel 12878) of bij, mej. L. Quast en de heer R. Rooi (tel.: 14080)

WILLEMSTAD — Op verzoek van de recherche van Curacao zijn op Aruba aangehouden de 21-jarige L.M. en de vier jaar jongere W.W. Zij zijn inmiddels op Curacao ingesloten. Zij worden verdacht van een aantal inbraken, voornamelijk te Jandoret gepleegd en in de omgeving van Julianadorp.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12.00 uur:
Licht tot half bewolkt met in de nacht- en ochtenduren kans op een plaatselijke bui.
Overwegend matige oostelijke wind.
Weeroverzicht:
In het Caribisch gebied bevinden zich geen storingen die voor de Benedenwindse eilanden van betekenis zijn. De tropische depressie die in de nacht van gisteren ten noorden van de Bovenwindse eilanden langstrok, is afgezwakt tot een tropical wave en bevond zich vanochtend ten noorden van Puerto Rico.

Statenlid wil onderzoek naar vermiste wapens

WILLEMSTAD — Het MAN-Statenlid Victor Miguel wil van minister mr Hendrik Croes van Justitie een grondig onderzoek naar enkele alarmerende berichten van de laatste tijd en zo de rust en orde herstellen in de gemeenschap. Dat heeft hij de minister gisteren per telegram laten weten.

De berichten waar hij naar verwijst zijn die als zou er een oncontroleerbare stijging in de criminaliteit zijn, marihuanavondsten zijn gedaan in de gevangenis, van een recente brief van de Orde van Advocaten gebaseerd op een Amigoe-artikel en van vermiste wapens. Het Statenlid wil van de minister vernemen welke maatregelen hij heeft genomen na de aanbevelingen van de Nederlandse staatssecretaris mevrouw Haars voor verbetering van de situatie in de gevangenis. Hij wil van de minister een onderzoek zien ingesteld naar de wapens met registratie van de vermiste vuurwapens.

Schottegatweg Oost voor deel van Verkeerswijziging

WILLEMSTAD — Zondag 7 september 1980, zal in verband met voorbereidingswerkzaamheden betrekking hebbende op de reconstructie van de tweede fase van de Schottegatweg-oost, het gedeelte van de Schottegatweg-Oost gelegen tussen Gomez Enterprises en Banco Del Caribe van 07.00 uur tot omstreeks 15.00 uur, afgesloten worden voor het rijverkeer.

Het verkeer op de Schottegatweg-Oost komende uit de richting van Biesheuvel en de Santa Rosaweg en al rijdende in de richting Salinja, zal via de Polarisweg, de Orionweg, de Schottegatweg-Oost gelegen ten zuiden van Gomez Enterprises kunnen bereiken. Bestuurders worden extra erop gewezen zich aan te treffen verkeersmaatregelen ter plaatse te houden.

Het verkeer op de Schottegatweg-Oost komende uit de richting van Salinja en rijdende in de richting van Santa Rosaweg/Biesheuvel, zal ter hoogte van de ingang voor het oude gebouw van "Chobolobo", gedirigeerd worden via de parallelweg voor Interconti n.v, om vervolgens via de Mercuriusstraat, de Uranusstraat, de Plutostraat naar de Schottegatweg-Oost gelegen ten noorden van Banco Del Caribe, te rijden.

Statenvragen over marktbescherming voor koffiebrander

WILLEMSTAD — [illegible] Arubaanse Statenleden [illegible] van Putten en Pedro B[illegible] vragen van minister ing. Ch[illegible] Yarzagaray van Economi[illegible] zaken meer inlichtingen [illegible] trent behandeling van [illegible] verzoek voor protectie voor [illegible] koffie-branderij op Cura[illegible] Van belang is het voor die[illegible] natuurlijk omdat het een [illegible] scherming betreft op Cur[illegible] en niet op Aruba. Zij wi[illegible] weten of er al een beslissin[illegible] genomen daarover, w[illegible] motieven tot die beslis[illegible] hebben geleid en wat [illegible] inhoudt met als laatste vra[illegible] als de beslissing nog nie[illegible] genomen — hoe het overhe[illegible] beleid ten aanzien van dit [illegible] verzoeken in het algemeen is[illegible]

Marine-en koopvaardij-blad Zeewezen:

Volkenrechtelijk Statuut tussen Nederland-Antillen

WILLEMSTAD — Zeewezen het Nederlandse opinieblad voor marine, koopvaardij, visserij, zeetechniek en havens, vindt dat met een volkenrechtelijke band in de toekomst tussen Nederland en de Antillen de veiligheid en de economie van de eilanden gewaarborgd kunnen worden. Dat staat te lezen uit een dezer dagen ontvangen commentaar uit dat blad in de rubriek „Uitkijk".

Paradoxaal wordt genoemd het feit dat Nederland eigenlijk het liefst van die zes eilanden in het Caribisch gebied afwil, terwijl die zes juist gaarne onder Koninkrijks paraplu door willen gaan. Er wordt in elk geval voor gewaarschuwd dat die souvereiniteit er niet is met één pennestreek. Een bewijs daarvan vormt Suriname dat vijf jaar geleden de onafhankelijke status kreeg, maar nog lang niet, noch economisch, noch politiek-militair, op eigen benen kan staan. In feite geldt hetzelfde voor Indonesie, een andere voormalige Nederlandse kolonie. „Een morele verantwoordelijkheid van meer dan drie eeuwen kan men niet met een enkele handbeweging wegschuiven!", schrijft Zeewezen.

Behalve de financiele consequenties verbonden aan het doorsnijden van de banden tussen de Antillen en Nederland, wordt verwezen naar het veiligheidsaspect. Daarmee wordt bedoeld het terugtrekken van de marine, dus stationsschip, mariniers en vliegtuiggroep. Als dat gebeurt worden deze eilanden met hun strategische ligging een weerloze prooi „Castro's Cubaanse manipulaties, met Moskou als achtergrond". Daar wordt aan toegevoegd: „Zolang er echter enigerlei band is met Nederland, die uitdrukking vindt in militaire bescherming, zal Castro geen stunts durven wagen, want dan is het geen lokale aangelegenheid meer, maar wordt het een element in de mondiale Oost-West-tegenstelling", aldus Zeewezen.

Op de grond van dit veiligheidsaspect wordt de mogelijkheid geopperd van volkenrechtelijke banden tussen de twee rijkspartners zoals die al geruime tijd bestaat tussen bijvoorbeeld Groot-Brittannie en Canada. In dat geval wordt gesproken van „dominions". Die banden zouden kunnen bestaan op het gebied van buitenlandse betrekkingen, economie en defensie en zou meer moeten inhouden dan louter en alleen een „personele unie" van het staatshoofd. Aan de Kroon zou een permanent orgaan moeten worden toegevoegd, waarin beide deelgenoten zijn vertegenwoordigd en waar overleg plaats vindt en besluiten worden genomen binnen het kader van het bilaterale verdrag. De twee deelgenoten moeten daarbij wel ieder souverein zijn.

Deze redenering houdt in dat in plaats van het huidige staatsrechtelijke Statuut een volkenrechtelijk Statuut moet komen. Daarvoor zou niet eens zoveel veranderd hoeven te worden in de Grondwet of het zou moeten zijn dat artikel 21, „De Koning kan geen vreemd kroon dragen", vervallen moet worden verklaard. Dat zou volgens Zeewezen in één adem gebeuren met de grondwetsherziening die nu reeds aan de gang is in Nederland. „Op deze wijze zou de toekomstige souvereiniteit van de Nederlandse Antillen tegelijk met hun veiligheid en economisch belang kunnen worden gewaarborgd", besluit het artikel.

Ingezonden

Kunstacademie

CARL V.D. MEULEN, al dat gepraat achteraf heeft weinig zin. Feit is dat het vertrouwen dat jullie is gegeven, ervan uitgaande dat jullie over de vereiste kapaciteiten en opleiding beschikten, grondig is beschaamd.

Natuurlijk vind je dat ik teveel salaris vraag voor een dagtaak (en niet, zoals je tegen beter weten in schrijft, voor een part time job) als direkteur van een kunstakademie. De normen die jij en je medestanders namelijk hanteren moeten wel miniem zijn gezien het feit dat, alhoewel de mogelijkheden er waren, je als cursusleider amper iets hebt gedaan. Jullie hadden de cursussen kostte wat kostte doorgang moeten laten vinden om te voorkomen dat zoveel cursisten gedupeerd zouden worden.

Je vermeldt met opzet ook niet dat ik sinds de oprichting van de akademie in 1969 betrokken ben geweest bij de vorming van het beleid van de kunstakademie en sinds 1970 direkteur van deze instelling was. In mijn functie heb ik naar behoren examens uitgeschreven en in die tijd hebben leerlingen met succes de opleiding afgerond. Enige geslaagden hebben zich in Nederland verder gespecialiseerd. dat kon alleen dankzij een goed leerprogramma, continuïteit en een behoorlijke leiding. Je vermijdt ook te vermelden, dat ik gezien het huidige beleid t.a.v. de kunstakademie geweigerd heb weer als direkteur in funktie te treden. Zodoende wek je de indruk dat het hier om een simpele salariskwestie gaat.

Ik wil je er ook nog aan herinneren dat ik het hele proces van de verhuizing, de volledige erkenning van de diploma's en de bijsturing van het leerprogramma tijdens verschillende vergaderingen in jullie aanwezigheid heb besproken. Een en ander is schriftelijk vastgelegd en ingediend bij afd. Onderwijs, sektie Cultuur. Het was jullie taak om voor de uitvoering te zorgen ondanks eventuele tegenwerking. Hadden jullie je werkelijk ingespannen, dan had ik eind 1979 bij mijn bezoek aan Curacao geen gesloten akademie hoeven aan te treffen met een administratieve chaos. Het verhaal dat je nu in de krant schrijft had je tijdens mijn bezoek aan Curacao kunnen publiceren of nog beter had je met mij via radio of t.v. over dit onderwerp in debat kunnen gaan, zodat iedereen alle kanten van deze zaak had kunnen vernemen. Waarschijnlijk heb je dit niet aangedurfd omdat noch jij noch degene die je zo nodig moet verdedigen, geen been hadden om op te staan.

JOSÉ M. CAPRICORNE (BREDA).

HOSPITAAL VOERT GENEESMIDDELEN FORMULARIUM IN

WILLEMSTAD — Onlangs werd in het ziekenhuis het St. Elisabeth formularium ingevoerd. Dit is een selectie uit het op Curaçao gangbare geneesmiddelenpakket, waarmee naar de mening van de ziekenhuisleiding elke gangbare medicamenteuze therapie kan worden ingesteld.

Alhoewel het St Elisabeth Formularium in eerste instantie bestemd is voor gebruik door de voorschrijvende artsen binnen het ziekenhuis, is gebleken dat ook buiten het hospitaal belangstelling bestaat voor het Formularium. De artsen en tandartsen zijn dan ook in kennis gesteld van de invoering van het formularium in het St. Elisabeth hospitaal. Tegen vergoeding van de drukkosten kunnen belangstellende artsen en tandartsen een exemplaar betrekken bij de apotheek van het St. Elisabeth hospitaal.

Het Nederlandse dagblad Het Binnenhof maakte eind verleden jaar melding van het feit, dat de Nederlandse regering van plan was om bij de ziekenhuizen aandrang uit te oefenen een geneesmiddelen-formularium in te voeren. Dit mede met het oog op het in de hand houden van de kosten!

Mr. Isaak Debrot over radio Hoyer

WILLEMSTAD — Elke zaterdag om 1 uur 's middags geeft mr Isaac Debrot een verslagje over het wereldgebeuren, in het Papiaments op radio Hoyer 1, onder de titel Mundu mirá pa un Antiliano. De heer Debrot heeft vele jaren in de diplomatieke dienst van het koninkrijk gezeten, en heeft na zijn pensionering een grote interesse behouden in het wel en wee van buitenlandse politiek. Zondagmorgen om kwart voor tien houdt mr debrot over radio-Hoyer 2 het eerste programma in een serie onder de titel De wereld is zo groot, Nederland is zo klein. Deze verhalen gaan over ontmoetingen en en ervaringen van de oud-ambassadeur.

Munten-actie brengt 3500 gld op

WILLEMSTAD — De opbrengst van de afgelopen zaterdag in de Madurostraat gehouden munten-aktie, georganiseerd door de Oudercommissie van het Berg Carmel College bedroeg f. 3516,25. Zoals eerder gemeld is de opbrengst van deze actie bestemd voor het opzetten van een schoolbibliotheek in het kader van een speciaal leesmoederproject op initiatief van de ouders. De oudercommissie is zeer dankbaar voor de medewerking van zowel autoriteiten, bedrijfsleven als de bevolking die heel spontaan en gul aan deze aktie hebben bijgedragen.

Tien maanden voor smokkelen van marihuana

DEN BOSCH — De rechtbank in Den Bosch heeft donderdag de 44-jarige J.R. van de Antillen veroordeeld tot tien maanden gevangenisstraf met aftrek van voorarrest wegens het smokkelen van bijna vierhonderd kilo marihuana. De officier van justitie had één jaar met aftrek geëist.

Bij de smokkel, van Colombia naar Nederland, was tevens de 37-jarige O.S. uit Colombia betrokken. Deze werd door de rechtbank vrijgesproken. Hij had de marihuana weliswaar aan R. verkocht, maar niet in Nederland, waardoor het feit niet strafbaar werd geacht. De officier had een half jaar tegen S. geëist. De Eindhovenaar in wiens woning de partij smokkelwaar lag opgeslagen kreeg een voorwaardelijke straf en werd ter zitting op vrije voeten gesteld.

Drs. Henk Molleman:

Minderheden moeten zich dienstbaar maken aan de samenleving

WILLEMSTAD — De studenten van de minderheidsgroepen in Nederland moeten zich bekwamen "in dienstbaarheid aan een ander type samenleving". Dat verklaarde drs Henk Molleman, directeur van de coordinatie-afdeling Minderhedenbeleid van het Ministerie van Binnenlandse zaken. Hij deed deze verklaring bij de start van een aparte leergang voor ethnische en culturele minderheden aan de Katholieke Sociale Academie in Den Haag verleden week woensdag.

De studenten aan die leergang moeten volgens Molleman niet alleen kijken naar hun eigen voorkeuren, maar zien uit te zoeken hoe zij zich dienstbaar kunnen maken aan de Nederlandse samenleving. Van Nederlandse kant verwacht hij een moeizaam proces om plaats in te ruimen voor nieuwe groepen. Hij voorziet misverstanden, conflicten en het uitvechten van spanningen. Hij hoopt dat de opleiding de studenten leert te signaleren wat fout is en om hen dat goed onder woorden te laten brengen.

Een andere inleider was de heer A.C. Paulus van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, die de beperkte middelen benadrukte. Om onderwijs voor minderheidsgroepen mogelijk te maken moest binnen de begroting van het ministerie geschoven worden. Daar zou veel fantasie en moed voor nodig zijn en daarom pleitte hij voor een flexibelere houding zoals in de Verenigde Staten.

De Landelijke Commissie van Antilliaanse Welzijnsstichtingen (LCAW) stelt zich zeer sceptisch op ten aanzien van deze uitlatingen. Volgens beleidsmedewerker drs. Jan Seleky kan uit die woorden gehaald worden dat er geen geld is voor het aangepaste type onderwijs. Toch is het hoopgevend dat de Antillianen, Surinamers en Molukkers op eigen kracht gedaan hebben gekregen dat er zo'n opleiding van de grond is gekomen. De LCAW hoopt dat dit voorbeeld ook op andere academies wordt overgenomen.

WILLEMSTAD — Verleden week woensdag werd aan de Katholieke Sociale Academie in Den Haag een aparte leergang voor etnische en culturele minderheden geinstalleerd. Daarbij waren veel genodigden aanwezig. Op bijgaande foto's een blik in de zaal waarop zichtbaar zijn drs Rits Mual (voorzitter van Moluks Inspraakorgaan), drs J. van Dulleman (directie-lid van de sociale academie), A.C. Paulus van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen en drs Henk Molleman, oud PvdA-Kamerlid en nu verbonden aan het Ministerie van Binnenlandse zaken speciaal belast met minderheidsgroepen. Op de andere foto de Antilliaanse gevolmachtigde minister Ronnie Casseres in gesprek met de Surinaamse ambassadeur (links) in Nederland, Lamur. (foto's Frans Croes).

Inbraken-varia

WILLEMSTAD — Bij de recherche werden donderdag 21 gevallen van diefstal en inbraak opgegeven. In achttien gevallen ging het om inbraak en diefstal in woningen. In drie gevallen werd gestolen uit geparkeerde auto's.

Jesurun over rechercheur C.:

Inhoud brief van minister devalueert geruststelling

WILLEMSTAD — Het Statenlid E. (Papy) Jesurun (NVP-U) heeft in een schrijven aan de minister van justitie zijn beklag gedaan over het gebrek aan medewerking door ambtelijke instanties. De minister had hem eerder laten weten dat hem andere wegen hadden opengestaan om informatie in te winnen over de gang van zaken rond de aanhouding van de Arubaanse rechercheur C., waarover het statenlid vragen stelde.

Het statenlid vraagt zich af welke wegen de minister bedoelde omdat in de praktijk is gebleken dat bij het opvragen van eenvoudige stukken, hij als statenlid naar de minister wordt verwezen door de ambtelijke instanties. De kortste weg voor een statenlid is dan ook om zich ineens tot de minister te wenden met verzoek om opening van zaken te geven, meent Jesurun.

Zoals te verwachten was, is het statenlid niet tevreden over het ministerieel antwoord op zijn vragen inzake de kwestie C. De bewindsman liet toen in een brief aan het statenlid weten dat diens beschuldigingen van ongebruikelijke strengheid van het Openbaar Ministerie in die kwestie, naar sensatie rieken. Die beschuldiging zou echter geciteerd zijn door het statenlid dat in zijn schrijven de beschuldiging van de minister van de hand wijst.

Verder merkt hij op dat "de ongerijmde beschuldiging (van de minister) tesamen met de door U gegeven schildering van de door het Arubaans BC en een Arubaanse gedeputeerde aangenomen houding, welke schildering in strijd is met de feiten, de waarde van uw verzekering dat alles korrekt is verlopen devalueert en de vraag accentueert waarom de politie zo fel reageerde", aldus het statenlid Jesurun in zijn schrijven aan de minister van justitie.

TV-documentaire over Jamaica

WILLEMSTAD — TeleCuracao presenteert morgen (zaterdag) avond in het programma Aktualidat de Engelse tv-documentaire Uncle Sam's backyard, welke aan het Nederlands is aangepast. Daarin komen vragen aan de orde als: wie is premier Michael Manley, is hij inderdaad een trouwe aanhanger van Fidel Castro, welke richting gaat Jamaica?. Dit jaar worden in Jamaica verkiezingen gehouden, zodat het om actuele vragen gaat. Aktualidat wordt na de nieuwsuitzending uitgezonden.

Vervaldatum verschoven van Setel rekeningen

WILLEMSTAD — De Curacaose telefoondienst Setel nv heeft de vervaldatum van de telefoonrekeningen, welke eigenlijk 24 september zou moeten zijn verschoven naar 3 oktober. Om het ontvangen van twee rekeningen binnen een maand tot een minimum te beperken is Setel tot een overeenkomst gekomen met het Computercentrum Curacao om binnenkort een ander systeem in te voeren dat het administratieve werk bij beide partijen verlicht, om zo een snelle en regelmatige aanbieding van de telefoonrekeningen te kunnen garanderen.

In de verklaring van de Setel-directie wordt uitgelegd, dat rekeningen steeds van de 20e tot de 20e van de volgende maand lopen, dat de ontvanger na ontvangst zeker drie weken heeft om de rekening te voldoen en dat Setel heel nauwgezet elke maand zorgt dat de rekening tussen de 20e en de 5e van de volgende maand bij de abonnee aankomt.

Voor alle zekerheid wijst Setel er wel op, dat als men zijn lijsten elders heeft gebracht voor verdere bewerking en daar eventueel vertragingen optreden dit niet verweten kan worden aan Setel. Dit schijnt nu gebeurd te zijn, want de vervaldatum van september is, zoals al bericht, verschoven naar later.

Numismatica-bijeenkomst

WILLEMSTAD — De maandelijkse bijeenkomst van de vereniging Numismatica Curaçao wordt op woensdag 10 september gehouden in de Juliana huishoudschool aan de Nieuwe Parereweg. De deuren gaan om half acht open voor hen die willen ruilen en kopen, waarna om half negen de bijeenkomst officieel begint. Leden en belangstellenden zijn welkom.

Ruimtelijke ontwikkeling wet

Overgangsregeling verkavelingsplannen

WILLEMSTAD — Voor verkavelingsplannen is een overgangsregeling getroffen, welke maximaal vijf jaar duurt na de afkondiging van de eilandsverordening Ruimtelijke ontwikkelingsplannen (RO) Curacao. Deze overgangsregeling geldt dus voor verkavelingsplannen van gebieden, waar voor geen voorbereidingsbesluit, zoals in de RO-wet bepaald, is genomen of geen ontwerp-ontwikkelingsplan met bestemmingsvoorschriften ter inzage is gelegd.

Aan deze overgangsregeling kan onder meer ontleend worden, dat het verkavelen van grond uitsluitend mag geschieden overeenkomstig een door het BC goedgekeurd verkavelingsplan. Men is verplicht te verkavelen, voordat men tot bebouwing van gronden met twee of meer gebouwen kan over gaan. Het BC kan, wat dit laatste betreft, vrijstelling verlenen, al dan niet onder bepaalde voorwaarden. Een dergelijke vrijstelling wordt in ieder geval geweigerd wanneer het terrein wegens zijn natuurlijke gesteldheid of wegens zijn vorm of afmetingen ongeschikt is voor de daarop voorgenomen bebouwing. Dit gebeurt ook, wanneer de voorgenomen bebouwing uit het oogpunt van het algemeen belang ernstig bezwaar zou opleveren wegens onvoldoende aansluiting bij bestaande bebouwing of wegens het ontbreken van de nodige openbare voorzieningen, terwijl daarin redelijkerwijs niet op korte termijn of slechts met onevenredig hoge kosten is te voor zien. Vrijstelling blijft ook uit, wanneer de belangen van derden of aangrenzende of nabijgelegen gronden in ernstige mate zullen worden geschaad of wanneer een te beschermen stads of dorp dorpsgezicht zou worden geschaad.

Het ontwerp verkavelingsplan ligt gedurende vijftien dagen voor iedereen ter inzage op het Bestuurskantoor. De terinzagelegging wordt via de pers bekend gemaakt. Binnen vijftien dagen daarna kunnen bezwaren schriftelijk aan het BC kenbaar gemaakt worden. Binnen zestig dagen na indiening beslist het BC over het ontwerp.

De beslissing kan maximaal nog eens met dertig dagen worden uitgesteld.

Het BC onthoudt zijn goedkeuring aan het ontwerp wanneer het betrokken terrein ongeschikt is voor de daarop voorgenomen bebouwing of wanneer de voorgenomen bebouwing ernstig bezwaar zou opleveren wegens onvoldoende aansluiting aan bestaande bebouwing of wegens het ontbreken van de nodige openbare voorzieningen, terwijl daarin niet op korte termijn of slechts met onevenredig hoge kosten is te voorzien. Tot zover enige gegevens uit de overgangsregeling, wat betreft de verkavelingsplannen.

Jesurun: gaat Small craft yard politie-boten bouwen?

WILLEMSTAD — Het statenlid E.A.V. Jesurun heeft de regering in een brief gevraagd of de plannen gewijzigd zijn, waar het gaat om de opdracht aan Small craft yard Antillen nv voor de bouw van twee politie-patrouilleboten. Hij vraagt dit omdat gebleken is dat het bedrijf sedert 28 april niets meer van de regering heeft vernomen. Op genoemde dag was het bedrijf telegrafisch meegedeeld, dat zijn offerte in principe werd aanvaard, maar dat daarvoor eerst financiering gezocht zou worden in Nederland. In mei bleek, dat Nederland akkoord ging met de financiering van twee van dergelijke vaartuigen zodat de mogelijkheid werd geopend, dat Small craft yard op Curacao en Dupont fabricators nv op Aruba beiden twee vaartuigen zouden kunnen bouwen.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25.
UITSLUITEND À CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

WEGENS vertrek: complete inboedel Bramendiweg 185 na 4.00 uur p.m.

SIMCA Chrysler 1508 GT, hatchback, bouwjaar 1977, frontwheel - drive, excellent condition Abrahamsz 104, tel. 673427.

FIAT 128 bouwjaar 1977, wegens vertrek naar buitenland voor slechts f. 3000. Zeer goed onderhouden. Bellen na 6 uur tel.: 79416.

MAZDA '69 halve motor tel.: 43876 na 7 uur.

ANTIEK! Alles moet weg antieke mah. kast, eetkamer stoelen complete slaapkamers ameublement spiegels, mahonie houtentafel, chandeliers, porselein kristal glaswerk. Koopdag zaterdag 6 Sept van 9 tot 12 en van 3 tot 6. Julianaplein 26.

1 STOOF chiki - color blancu- 4 candela i fornu 375,–, 3 stoel di sala di nikel cu paña di fura 425,–, sin paña di fura 375,– 1 set di comedor rondo. Color pretoe di Hollandia 575,-, 1 wandmeubel color maron f 200,- Financiamentu ta posibel pa mas informashon pasa na Monreposweg 43A (flat).

WHIRLPOOL Freezer 6 CU. Inl. 53083 Corcobastraat 8.

V.W.-stationwagon variant bouwjaar '75, 1 grote piñata tel. 671151.

LANCER 1975 nieuwe banden nieuwe accu, Mamayaweg 8, tel.: 13351.

CHEVROLET Camaro 1980 (6 cylinder) Berlinetta type fully equipped, financiering mogelijk. Te bezichtigen: Rooseveltweg 199 na 19.00 uur.

KENWOOD - FM-AM stereo receiver f.400,–, Sony - stereo cassette deck (dolby) 300,–, Sony - Automatic stereo turntable 275,–, Box - 2x Direct Reflecting speakers 425,–, 12 L.P.'s à 7,50 f.90,– Tel.:83374

STEREO casette deck, AKAI z.g.a.n. en draaitafel Philips i.z.g.st. tel.: 78718.

OLDSMOBILE Supreme 1973, f. 4300,– 82288 Ext 113

ANTIEK bed f 275,– Winterswijkstraat 11.

VOLKSWAGEN 1974 motor 1600, Brokopondostr. 35, tel. 44016.

AUDI 80 GL '74, f. 2800,– pickup - Chevrolet '65, kleine motor defect f. 400,– W. Gr. St. Joris 142, tel.: 674636.

RENAULT 4TL 1978 lage servieskast djatihout, grote kwihitafel onafgewerkt Exacta Camera+lenzen tel.: 13019.

1979 nova, 4 deurs, 6 cyl. automatic, airco, financiering mogelijk tel.: 82754.

EEN ijskast merk Indesid, 9 maanden oud tel.: 84136.

CHEVROLET Vega 1975 i.z.g.s. 4 nieuwe banden f. 2950 financiering mogelijk tel.: 55252.

SPOTPRIJS grote ijskast z.g.a.n. f 500,– Saturnusstraat naast 30 tegenover het Oostershuisje.

NIEUWE Chopper met voor- en achterlichten. Prijs f. 200,– Panoramaweg 12, tel.: 53064.

DEEPFREEZER 220 Volt, tuinklapstoelen, lamp, bijzettafeltje, lakens wit, tel. 83841.

DATSUN pick-up 1200, bouwjaar 1974 f. 2250,–, F.D. Rooseveltweg 357.

RENAULT 4 TL, 1974, goede staat, ijskast annex freezer, staande deuren, als nieuw, frigidaire, f 1450,– Frederik Hendriklaan 5, tel.: 44538.

WINDGLIDER Concorde, mei 1980, met regattazeil of allround zeil, een surfplank voor beginners en voor cracks. Frederik Hendriklaan 5 tel. 44538

WOONHUIS met 3 slaapkamers eigendomgrond in rustige omgeving tel.: 24804 tussen 6 en 8 uur p.m.

CITROEN G special 1975 Fr. Bloemweg 32 (achter nr. 26) f. 3000,– in z.g.s.

1 AIRCO - Freezer - Cooler casi nobo tel.: 25460.

TOP kwaliteit bedden f. 200 en f 125 - 21 inch z/w TV f 75,– boekenkast - Unicum - eetkamer ameublement f 750,– ronde barbeque f 25,- planten v.a. f. 1, Engelse boeken V.A. 0.25 Orchideen f. 7,50 tel. 54171.

ETAP 22" Kajuit zeilboot legplaats, Bonaire, tel. 8114, Bonaire.

AUTO Audi 50 LS, CB-base antenne (nieuw) CB- auto atenne antenne schuifmast, daylights, compleet, elektrische gitaar Yamaha regeltransformator 127v. - 2000 watt nachtkastje, speakers, tel. 53143.

1 SUZUKI S.X.G. bj. mei 1979. Inl. 54981.

SIMCA Chrysler 1508 GT bouwjaar 77 tel.: 43176.

DODGE Aspen 1978, radio powersteering airco 6 cylinder tel. 81725.

SUBARU GF 1977 automatic in uitstekende conditie low mileage f. 5300,- financiering mogelijk. Inf. Colon Flat 245.

PICK-UP Brisa 1979 z.g.a.n. tel. 672283 na 6.30.

3 IN ONE stereoset f 300,– Kaya Papilon 18 tel. 672480.

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

1 2e HANDS Cressida, in goede staat tel. 83859.

T.V. tuinameublement, houten, 2 pers. bed, ladenkastje, hoogmodel legkast, toilettafel tel. 26222/25945.

DAF 66, goed onderhouden, voorkeur stationcar model, tel.: 673172/11355.

1 VOLW. zwemvest, 1 hobbelpaard, tel. 673260.

MOTOR (12 volt) van een Volkswagen (Kever), tel. 671126

TE HUUR AANGEBODEN CURAÇAO

1 KAMER voor 2 personen met eigen bad+ toilet + 1 gemeubileerde eenpersoonskamer, Frederikstraat 128.

APP. te huur, inl. tel. 83937, 83751.9-2326.

DIVERSEN CURAÇAO

WEGGELOPEN Pekinees kleur zwart witte bef omgeving Amerikanekamp beloning tel. 44138 Kolonelsweg 18.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

FORD pick-up F 150 bouwj. '76 6 cylinder, tel. 22979.

CHEVY Nova Standard '71, radio, blue green, f. 3000,–, tel. 46024.

HUIS Patiastraat 9.

INBOEDEL te koop Tanki - Leendert 275-B.

PORCH set, sewing machine, kitchen table, bed, much mix, tel. 92047.

15 FT BOAT new beautifull with trailer, 105 h.p. tel. 47684

V.W. kever bouwjaar '75 f. 2.900,–, tel. 46513, Quillstr. 19

SYNTIZER merk Yamaha CS-5 z.g.a.n. tel. 28280.

WEGENS overcompleet zwart wit t.v. f. 350,- Pascalstr. 11 O'stad.

V.W. 1975 in goede conditie f. 3800,– tel. 47384.

DODGE Galant '73, f. 1600,- Boliviastr. 34, tel.: 23982.

1 TAPIJT, 1 set sofa, kashi y buffet table, diasabra 6 sept. Chopinstr. 5, Klip.

UN orgel f. 1500,– radio toca disco grandi marca Grundig f 500,- Bellisinastr. 10, tel. 46910.

VIDEO cassette recorder Sony Betamax - 2 hours f. 800,- cash, L.G. Smith Blvd 470.

EEN electric Chord Organ Paradera 75.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

HEB je je praktijk boekhouden boeken niet nodig? tel. 24333

SUNFISH en een aanhangwagentje voor sunfish, Babijn 1.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

HUIS te huur Tanki - Leendert 275-B.

GEMEUBILEERDE kamer met vrije ingang. Emmastraat 32.

STORE room for rent for inf. Trim's Carpenter shop Seroe Blanco 52-B, tel. 24196.

EEN gemeubileerd appartement tel. 21298 na 5 pm.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

LERAAR zoekt huis gelieve omgeving Sta Cruz, O'stad, Noord bel, 21886.

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

LIVE-IN maid Tunastraat 2 tel. 23704 - 24428.

TA BUSCA hende pa trabow di cas 5 mainta pa siman. Tunastraat 8, Ponton.

TA busca un hende pa trabow di cas i wak pa mucha Savaneta 82 despues di 6'or.

TA busca un cria pa limpia cas Chopinstraat 5 llama tel. 21288 of 23142.

DIVERSEN ARUBA

IF you love annimals have a good, kind home, I would like to care for us. Call cats, Kittens 21789.

"BON DIA KORSOW"
un radiorevista
na Hoyer 1
tur djasabramainta
di 10 pa 12'or
cu: Bernadette Halabi
SKUCHÉ

JUICE VAN HET MERK FRUITANA
(mango - guyaba - banana etc.)
f.30,– per doos van 48 stuks
gesorteerd.
ANDERSOM
Dr. Caprilesweg 10
(naast Centrum)

TE KOOP
2 PERCELEN
aan de Alablancaweg.
Tel. 35698 of 23268

GEVRAAGD
MEISJE
17 à 18 jaar oud.
5 ochtenden van 8 uur tot 14.00 uur.
Hermesweg 16, tel. 77736

ANTIEK
Meubilair, porselein, zilver, kristal, tin, koper, etc.
Door antiek te geven toont u uw goede smaak; door antiek te krijgen wordt uw goede smaak erkend.
Scharlooweg 33
(naast girokantoor).
Open dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Prachtige verse bloemen f. 6,– per bos.
't schuurtje
W. Churchillweg 181 - Tel. 82090

Patrick's
for Piano's
Tel.: 44298

KASTAN
KASTAN AGENCIES
Kaya Pachi Jan Bakhuis 18
zijweg Erosweg Tel. 77777
ONZE NIEUWE ZENDING IS BINNEN
Alle modellen wederom verkrijgbaar
Ook de grote modellen 4.20 x 6 m.
Voor ARUBA
DIBO AGENCIES
Victor Hugostraat 8
Tel 23990

Alle kleuren
kamerbreed tapijt
ook **losse vloerkleden**
in diverse maten
tegen zeer concurrerende prijzen
COMWEST
Suffisantweg 50
Tel.: 43335

TRUDY'S DOG SHOPPE
Sta Rosaweg 64
Tel. 36833
Gaat U op vakantie? (bijv. naar de Regatta). Wij hebben nu een HONDENPENSION waar uw hond goed wordt verzorgd.
Reserveer tijdig!
Open 8 - 12 en 3 - 6.30. Maan- en zaterdagmiddag gesloten.

Ook voor heren leren MOCCASINS WANDELSCHOENEN v/h't merk.
Allen Edmonds
CUPIDO
SHOES & CLOTHING.
plein Zuikertuintje
tel. 36054

BEKLEDINGS-STOFFEN
effen en gestreept
EL PASAJE
Madurostraat 23

BEACH SETS VAN BADSTOF NU AFGEPRIJSD!
DUMBO N.V.
Zuikertuintjeweg

Pas ontvangen:
NIEUWE ZENDING DAMESKLEDING & MATERNITY
Nanett's Fashions
De Ruyterkade 34
(de Castro Building)

billboard
advertising
* NAAMBORDEN
* RECLAMEPLATEN
* DECORATIE SCHILDERWERK
TEL. 44166

PANNEREKKEN,
ideaal voor Uw huis of week-end huis
La Bienvenue
Santa Rosaweg 113 tel 37205

Is de stroom uitgevallen?
GEEN PROBLEEM!
Wij hebben een enorme voorraad:
CITRONELLA
KAARSEN
ZAKLANTAARNS
OLIELAMPEN
KEROSINELAMPEN
GASLAMPEN
(volautomatisch)
Dus U hoeft echt niet in het donker te zitten.
CURACAO HARDWARE CO. N.V. CURACAO
Tel. 77800
77820
77827
Nwe Havenweg/
Fergusonstraat

PINE TREE
Fabrika y distribui pa
Curaçao Laboratories Ltd
Landhuis Chobolobo
tel. 36322

Zakenvaria

RADIO KORSOU FM gaat vanaf morgen (zaterdag 6 september) een aantal zaterdagprogramma's vanuit de discobar van Boekhandel Van Dorp/Eddine in Punda presenteren. Het gaat hierbij om de volgende programma's: 10.45 uur tot 12.00: gevarieerde muziek; 14.00 tot 15.30 Salsa 80 en 15.30 tot 18.00 Top 40 Universal. Volgens RK-FM brengt men hiermee "een nieuw geluid in Punda".

F. VREUGDENHIL & ZONEN N.V.
FVZ
heeft vacature voor een

1) Energieke Jongeman

om opgeleid te worden in leiding gevende positie in het bedrijf.

Vereisten: Havo opleiding of gelijkwaardige opleiding.

2) Jongedame

wiens werkzaamheden zullen bestaan uit telex, tikwerk en assisteren van de Directie.

Vereisten: Middelbare School opleiding
Ervaring in dergelijke functie en steno strekken tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan P.O. Box 100.

efficiency in operation
Postbus 744, Curacao
Immediate placement for an
EXECUTIVE SECRETARY
A challenging opportunity for a secretary who is capable of handling executive secretarial and administrative responsibilities.
The position requires an experienced and well-qualified person with
* excellent typing skills, especially in the English language
* an aptitude for figures and a good sense of organization
* ability to work independently and under limited supervision

Complete resume and references should be forwarded to MR. RENE MADURO, P.O. Box 744, Curaçao N.A.
Confidentiality guaranteed.

RUM SAN PABLO
IDEAAL VOOR UW LONGDRINKS

Curacao Swimming Pool
SALES & SERVICES
tel. 672771 - 36335 – Barbouquet 11
ZWEMBADEN
IN VERSCHILLENDE MATEN EN MODELLEN!
Ook verkrijgbaar: chemicaliën, riviersteenslag, ligstoelen, parasols, etc.

BEKENDMAKING

Het Departement van Economische Zaken maakt bekend dat de publikatie in de plaatselijke dagbladen ddo. 23 en 25 augustus jl., m.b.t. de verkoopprijzen van ijzeren draadnagels, gegalvaniseerd- en geplastificeerd harmonicagaas vervallen is verklaard. Voornoemd Departement maakt bekend dat het in de eilandgebieden Aruba, Bonaire en Curaçao verboden is de hierondervermelde goederen te verkopen
1) tegen een hogere CONSUMENTENPRIJS A CONTANT
2) dan de hieronder achter goed vermelde bedragen.

IJzeren draadnagel in de maten 1" t/m 4 3/4" en variërend in draaddikte BWG 8 t/m 15 per kilo		f. 2,49
gegalvaniseerd harmonicagaas BWG 11 1/2 x 2" per rol van 25 meter en van	(4'	f. 160,55
	(5'	f. 196,25
	(6'	f. 231,55
	2 meter	f. 267,85
geplastificeerd harmonicagaas BWG 11 x 2" per rol van 25 meter en van	(4'	f. 140,60
	(5'	f. 237,40
	(6'	f. 283,40
	2 meter	f. 317,50
geplastificeerd harmonicagaas BWG 9 x 2" per rol van 25 meter en van	(4'	f. 213,70
	(5'	f. 267,10
	(6'	f. 320,55
	2 meter	f. 360,60

1) verkopen: verkopen of aanbieden
2) consumentenprijs à contant: de prijs bij verkoop aan de consument bij contante betaling (gerede betaling binnen 1 maand na levering).

Voornoemde verkoopprijzen zijn in werking getreden m.i.v. 22 augustus 1980.

De plv. Direkteur
DRS. D. VEENHUIZEN.

Clinique: Porque Funciona

Los dermatólogos asesores de Clinique han establecido la forma más exacta para determinar lo que más necesita la piel. Tres productos, tres minutos, dos veces al día se suman al sistema de Clinique de tres pasos para el cuidado de la piel. Este sistema funciona para todo el mundo. Y aún no hay nada que lo iguale.

Para que usted conozca algo más sobre su cutis pase por nuestros mostradores para un análisis gratis de su piel que le ofrecerá nuestra consultora de belleza, Iris Flores, con la Computadora Clinique.

También reciba su obsequio:

Quick Change Makers, suyo con la compra de 2 o más productos Clinique.

Contiene:
• Extremely Gentle Cleansing Cream
• Facial Soap Mild
• Dubonnet Lipstick
• Herb Shampoo
• Banda de Toalla para el pelo

29 de Agosto a Septiembre o

CLINIQUE
100% Libre De Fragancia
Analizado Contra Alergias

PENHA
1708

WORLD IN A NUTSHELL

WASHINGTON — The Carter Administration, eager to help Poland after the settlement of crippling strikes, has provisionally approved a Warsaw request for 6,5 million dollars of credit to buy US farm products, US officials said. But they added that the precise amount for next year was still being reviewed and the Polish government could receive slightly more. The Soviet news agency Tass yesterday issued what appeared to be a veiled warning to Poland to resist western offers of aid, implying that the Kremlin would disapprove of any further loan negotiations.

WARSAW — The Polish parliament meets today to formally approve the new government formed last month and discuss the country's situation following strikes in Silesia and the Baltic coast and the creation of independent trade unions, dissident sources said. A group of five major enterprises in the Polish capital had established a committee for new independent unions in Warsaw and surrounding areas.

Baseball results

NEW YORK — Results of Thursday's Major League baseball games:
AMERICAN LEAGUE:
Toronto Blue Jays 3 Chicago White Sox 2; Oakland A's Baltimore Orioles 1; Seattle Mariners 7 Boston Red Sox 4; New York Yankees 5 California Angels 3; Milwaukee Brewers 8 Kansas City Royals 5.
NATIONAL LEAGUE:
Montreal Expos 4 San Francisco Giants 0; San Diego Padres 3 New York Mets 2; Philadelphia Phillies 3 Los Angeles Dodgers 2.
(Only games scheduled).

WASHINGTON — President Carter campaigning for the important Jewish vote in the November presidential election, last night pledged to continue an unshakeable commitment to Israel's security and to oppose the creation of an independent Palestinian state.

NEW YORK — US Treasury Secretary William Miller said the world economy had entered a period as frightening as any since the end of the Second World War. He said the world faced the challenges of financing huge oil bills and adjusting to the reality of vastly more expensive energy.

UNITED NATIONS — The Security Council has deferred debate on the continental shelf dispute between Malta and the Libyan Jamahiriyah at Libya's request. Malta has asked the Council to bar Libya from further interference with oil exploration being carried out in the Mediterranean between the two countries.

NEWARK, NEW JERSEY — One of the United States biggest companies, General Electric, appeared in court today on fraud and conspiracy charges accused of bribing a Puerto Rican official with 1.25 million dollars to secure a lucrative power plant contract. The company and two executives, Hoyt Steele and Robert Anples, created a secret fund in a complex scheme involving buying and selling equipment among associated companies at inflated prices, according to court papers.

FLEMINGTON; NEW JERSEY — A husband and wife have been charged with trying to trade their 14-month-old son for a second-hand sports car, police said. James Green, 29, and his wife Pamela 21, were arested after they turned over their son, James Jr, in exchange
for a 1977 Corvette which had a price tag of 8,800 dollars.

NEWPORT, RHODE ISLAND — Australian skipper Jim Hardy sentenced himself to five hours hard labour today for being beaten by France 3 in yesterday's America's cup race. Australia leads the best-of-seven foreign challenger series 3-1. France 3 requested a lay day today. Hardy was hoisted up the mast of the yacht Australia this morning with a bucket, sponge and a polishing rag. After scrubbing away at the aluminium spar to give it a gleaming finish for five hours, Hardy considered that enough punishment.

NEW DELHI — The last batch of 65 out of 500 bandits who surrendered to Indian authorities in an amnesty in 1972 have just been released from prison in order that they do not return to their old ways. Prime Minister Indira Gandhi has urged the Madhya Pradesh state government to take immediate measures to rehabilitate them. The bandits, including convicted murderers and armed robbers, surrendered eight years ago in response to a peace call by the late pacifist leader Jayaprakash Narayan. Mr Narayan, backed by eminent sociologists, had argued that the bandits, known as dacoits in India, were not common criminals, but an institution rooted in tradition and fostered by a feudal system, poverty, exploitation and intercaste rivalries. Most of the dacoits operated in an area of rugged ravines south of the Taj Mahal city of Agra called the Chambal valley. The mass surrender was described at the time as an epic "chance of heart" movement.

English Companion

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.52	1.54	1.55
PND STERLING	4.25	4.31	4.375
NED GLD	91.36	92.33	93.33
BOLIVAR	40.91	41.63	42.43
ZW FRANCS	109.16	109.33	110.63
FR FRANCS	--.--	43.16	43.36
DUITSE MARK	100.02	100.74	101.54
SUR GLD	-- --	100.07	100.97
IT LIRE	1.30	2.10	2.16

Beurskoersen
en andere informatie

Verstrekt door Bache Halsey Stuart Shields Inc., Curaçao Plaza hotel, tel. 11234.

NEW YORK CLOSINGS

ABT	ABBOTT LAB.	49 1/4	GM	GENERAL MOTORS	54 1/8
ACD	ALLIED CHEM	54 1/8	GY	GENERAL TIRE	20 1/4
AHC	AMERADA HESS	32 1/2	GP	GEORGIA PACIFIC	27 7/8
AMR	AM. AIRLINES	9 1/4	GS	GILLETTE CO	30 3/8
ACY	AM. CYANAMID	27 3/8	GR	GOODRICH	22 3/4
AMO	AM. MOTORS	6	GO	GULF OIL	40 5/8
T	AM. TEL+TEL	55 3/4	HM	HOMESTAKE MNG	83 1/2
ASA	ASA LTD	65 1/4	IBM	IBM	66 3/4
ARC	ATL.RICHF.OIL	46 3/4	IP	INTL.PAPER	40 3/4
AVP	AVON PRODUCTS	36 7/8	ITT	INT.TEL+TEL	30 7/8
BAC	BACHE GROUP	15 3/8	KN	KENNECOTT	29 3/8
BAM	BANK AMERICA	27 1/8	LIT	LITTON	63 1/2
BOL	BAUSCH+LOMB	57 3/4	MMM	MINN.MNG.MFG	58 7/8
BRY	BEATRICE FOODS	22	PCG	PAC.GAS+EL	23 3/4
BS	BETHLEHEM STEEL	25 1/8	PN	PANAM W.A	5 5/8
BDK	BLACK+DECKER	21 3/8	PEP	PEPSI CO	26
BA	BOEING CORP	38 7/8	PFE	PFIZER	43 1/4
BCC	BOISE CASCADE	36 1/4	P	PHILIPS PETR.	42 3/4
BP	BRITISH PETR.	34	MO	PHILIP MORRIS	45 3/8
BNI	BURLINGTON NORTH	44 1/8	PNC	PNEUMO CORP	52 3/4
BGH	BURROUGHS	68 3/4	POR	PORTEC	18
CP	CANADIAN PACIFIC	42 1/4	PG	PROCTER+GAMBLE	78 1/8
CMB	CHASE MANHATTAN	44 5/8	RJR	REYNOLDS IND	41 5/8
CO	CHESSIE SYSTEM	39 1/8	SFF	SANTA FE	62 3/4
FNC	CITICORP	23 1/8	SRL	SEARLE (G.D.)	25 7/8
KO	COCA COLA	36 3/8	S	SEARS ROEBUCK	17 3/4
CDA	CONTROL DATA	74 1/2	SKL	SMITH KLINE	59 1/2
DEC	DIGITAL EQUIP	88	SY	SPERRY CORP	54 1/8
DOC	DR. PEPPER	13 3/4	SN	ST.OIL IND	59 5/8
DMI	DOME MINES	35	SRT	ST.REGIS PAPER	31 1/2
DMP	DOME PETROL	74 1/8	TDY	TELEDYNE	171 1/8
DOW	DOW CHEM	35 1/2	TX	TEXACO	37 3/4
DD	DUPONT NEMOURS	45 1/4	TW	TRANS WORLD	18 1/2
EK	EASTMAN KODAK	65 5/8	UK	UNION CARBIDE	46 7/8
ENG	ENGELHARD M+CH	51 1/2	UNP	UNION PACIFIC	48 5/8
XON	EXXON	71 3/4	UTX	UNITED TECHN.	50 7/8
FDS	FEDER.DEPT.ST.	33 3/8	UPJ	UPJOHN	61 1/2
FLR	FLUOR	49 1/4	X	US STEEL	22 7/8
FMC	FMC CORP	25 5/8	WFC	WELLS FARGO	26 1/2
F	FORD MOTOR	29 5/8	WY	WEYERHAUSER	36 3/8
FWC	FOSTER WHEELER	41 1/4	WFI	WHEELABR.FRYE	47 1/4
GD	GENERAL DYNAMICS	73 1/4	Z	WOOLWORTH(FW)	26 5/8
GE	GENERAL ELECTRIC	55	XRX	XEROX CORP	60 5/8

AMSTERDAM CLOSINGS

AKZO	22.50	(22.70)	HOOGOVENS	14.40	(14.50)
ABN	311	(308)	KLM	66.40	(65.80)
AMRO	65.30	(65.20)	NATL. NEDL.	117.40	(117)
HEINEKEN	54.20	(54)	NMB	236.50	(237.20)
PHILIPS	17.50	(17.40)	ROYAL DUTCH	171.60	(171.90)
ROBECO	183	(182)	UNILEVER	121.70	(121.20)

		opening	close
GOLD	New York	643	653
	October	649.50	657.50
PLATINUM			
SILVER	New york	16.42	17.00

NYSE most actives
158 300 SONY CORP 12 1/8 unch
748 700 CITICOPR 23 1/8+1/2

ASE most actives
78 700 CHAMP HOM 1 5/8 +1/4
365 700 GOLDFIELD 2 5/8+3/8

DJII close 953.16 (prev.) close 948.81 + 4.35

VOLUME 59.030.000

TREASURY BILLS
13 weeks 9.76
26 weeks 9.84

FEDERAL FUNDS
10 bid

The market was off running early this morning sending the DJIA up over 9 points in no time. The market had overtones of a buying panic and the blue chip index was just a few points below its old closing high of 966 reached in Mid- August and everything looked swell for a quick jump to the major 1000. The advance was impressive and market leadership was excellent with such prominent names as IBM and ATT in the forefront of the advance.

Breadth figures were excellent and large block activity was increasing. Then the fun ended as profit taking started taking its toll as the day wore on. The market ran back all the way giving up not only the entire gain of over 12 points but even losing 5 points of yesterday's gain.

N.Y. SPOT GOLD for London delivery 649 - 651 dollars an ounce.

Laat-middeleeuwen Spaanse

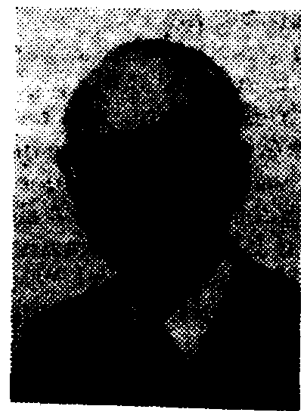
en kerkelijke cultuur-overdracht

Hoogleraar onderzoekt

herkomst Curaçaose Ocho Dia of Novena

DOOR DR.

L.F. TRIEBELS

Professor dr L. F. Triebels heeft bij zijn inaugurele rede, bij het aanvaarden van zijn hoofdleraarschap in de inleiding in de culturele antropologie en de volken en culturen van Amerika aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, gesproken over de oude Curaçaose gewoonte "Ocho dia" of "Novena". Wij drukken hierbij integraal zijn rede af.

Het is niet ongebruikelijk om de beide Amerika's in drie grote gebieden te onderscheiden: ten eerste Noord-Amerika, omvattend Canada en de Verenigde Staten, waar de dominante cultuur haar wortels overwegend in noordwest-Europa heeft. Ten tweede onderscheidt men Latijns-Amerika, die gebieden omvattend waar de dominante cultuur haar wortels had in Portugal en Spanje. Het omvat het gebied vanaf Mexico in het noorden via Midden-Amerika tot aan het zuiden van Zuid-Amerika. Het is haast onnodig op te merken dat binnen deze grove indeling talrijke minderheidsgroepen leven. Resten van de autochtone indiaanse bevolking, Eskimo's, Afro-Amerikanen, Aziaten en Mexicaanse mestiezen (de Chicanos) bevinden zich doorgaans in een weinig benijdenswaardige positie, om het maar eens zeer eufemistisch uit te drukken. Het derde gebied omvat de archipel van de Grote en Kleine Antillen met in het noordoosten de Bahama's en in het zuidoosten Trinidad als afsluiting. Dit gebied, vaak nog uitgebreid naar de kuststroken van Mexico, Midden-Amerika, langs de noord- en oostkust van het vasteland van Zuid-Amerika tot ver zuidelijk in Brazilie, is, historisch bepaald, in socioculturele zin dus veel groter dan de direkt rond de Caribische Zee gelegen eilanden en kuststreken. Met een stukje cultureelantropologische problematiek uit dit gebied zou ik U thans willen confronteren.

Culturele antropologie zélf kan men definieren als de wetenschap die de mens bestudeert vanuit zijn cultuur, de mens als schepper en drager van cultuur. De mens is het enigste wezen dat cultuur heeft, maakt, in stand houdt of verandert. Helaas moet vastgesteld worden dat de mens ook de cultuur kan vernietigen zoals maar al te vaak is gebeurd.

Onder cultuur kan men verstaan: "een aangeleerd stel [illegible] delen die elke, bestissing nemende, menselijke groep karakteriseert; door Tylor gedefinieerd als "dat complexe geheel dat insluit kennis, geloof, kunst, wetten, zeden, gewoonten en alle vaardigheden en gewoonten door de mens verworven als lid van een samenleving". Belangrijk daarbij is de in veel cultuurdefinities voorkomende passage dat cultuur van generatie op generatie wordt overgedragen en niet biologisch erfelijk is.

TERUG

Wat is het socio-culturele element of wat zijn die elementen die ook in de moderne

Krachtig

verzet

Nederlandse

kerk

culturele antropologie een boven geschetste uitbreiding van het strikt geografisch Caribisch gebied rechtvaardigen? Om dit aan te tonen moet men een stuk terug in de geschiedenis, niet slechts van het gebied zélf, maar ook in die van Europa en Afrika.

De grote lijn van de geschiedenis van Amerika mag bekend verondersteld worden. Vóór de komst van Columbus in 1492 was het gebied in het hoge noorden bewoond door Eskimo's en vandaar af naar het zuiden tot aan de zuidkust van Patagonië door ontelbare indiaanse stammen en staten met totaal van elkaar verschillende typen cultuur en met een enorme complexiteit van talen en godsdiensten. Het gedeelte van de eilanden en kuststreken rond de Caribische Zee werd ten tijde van Columbus bewoond door de Caraïben, waaraan de zee haar naam ontleend. Zij waren vanuit het vasteland van Zuid-Amerika opgerukt naar het noorden langs de Kleine Antillen tot aan de Bahama's. De Grote Antillen waren nog in handen van een andere stam, nl. van de Arowakken, een vreedzame sedentaire, landbouwende bevolking.

GEVECHTEN

Reeds spoedig na de komst van Columbus braken tussen de Spanjaarden en beide indiaanse groepen gevechten uit. De strijd was al spoedig in het voordeel van de Spanjaarden beslist: betere bewapening en bepantsering enerzijds en ziekten en zelfmoord anderzijds decimeerden in korte tijd de indiaanse bevolking in dit gebied. Na honderd jaar was de oorspronkelijke cultuur vrijwel verdwenen en met hen de dragers er van. De veroverde gebieden werden ingelijfd bij Spanje en toegevoegd aan de spaanse Kroon.

De westelijke zeeweg naar China en Indie was niet gevonden, goud en zilver was er nauwelijks en evenmin waren er kostbare specerijen. Maar vooral op de Grote Antillen, zoals op Hispanola, Jamaica, Cuba en Puerto Rico waren vruchtbare kustvlakten en valleien. Tropisch en subtropische klimaat met voldoende regenval maakten het mogelijk hier suikerriet te verbouwen.

In Europa was daar nauwelijks gelegenheid toe. Men rekende op een groeiende europeese markt. Het grote probleem bij de onwilligheid, ongeschiktheid en teruggang van de Indianen was de dreigende leegte in het nieuw veroverde gebied. De uitgifte van de grote stukken land door de Kroon was zinloos zonder arbeiders voor dwangarbeid. De overdracht van grootgrondbezit kende men in Spanje al vanaf de herovering van Spaans grondgebied op de Moren. Van de achtste eeuw tot 1492 duurde deze "Reconquista", de herovering.

SUIKERRIET

De invoering van de suikerrietverbouw volgens plantagesysteem deed de vraag naar arbeidskrachten snel toenemen. Er werd naar een oplossing gezocht en ook gevonden: de invoer van zwarte slaven van Afrikaanse herkomst.

Bij hun ontdekkingstochten in de 15e eeuw langs de westkust van Afrika hadden de Portugezen al afrikaanse negers als slaven naar het iberische schiereiland gevoerd. De eerste zwarte slaven in het Caribische Gebied kwamen uit Spanje, maar korte tijd later, bij een groeiende vraag naar arbeidskrachten voor de

Men meende dat slaven geen cultureel verleden hadden

verbouw en verwerking van het suikerriet, begon men rechtstreeks slaven uit Afrika naar Amerika over te brengen. Men schat dat er zowat 10 miljoen negers tussen het begin van de 16e eeuw en 1870 naar Amerika gebracht zijn, de illegaal geimporteerden niet meegerekend. Samen met het aantal omgekomenen tijdens slavenjachten in Afrika en gedurende de overtocht moet hun aantal ver over de 20 miljoen bedragen. Velen pleegden zelfmoord uit levensmoeheid.

Zo ontstond in het Caribisch Gebied, dat het eerste buiteneuropese koloniale experiment was, een samenleving gebaseerd op meesters en slaven, op vroeg landbouw-kapitalisme, plantage- economie, de verbouw van suikerriet en slavenarbeid. Dát was het resultaat van het laat-middeleeuwse christelijke Portugal en Spanje!

SHOCKS

De amerikaanse historicus Stanley Elkins heeft de ervaringen die de slaven hadden opgedaan vanaf het begin van het in slavernij gevoerd worden tot aan de aankomst op de plantages in Amerika vergeleken met de ervaringen van hen die tijdens de Tweede Wereldoorlog naar de Nazi-concentratiekampen zijn vervoerd. Men ondergaat daarbij een aantal shocks die een totale menselijke ontlediging ten gevolge hebben. Het leven is teruggebracht tot de wens alleen nog maar fysiek te overleven.

Alle banden met het traditionele culturele en sociale leven met zijn eigen normen en waarden zijn verbroken: verbroken was de band met het geboortedorp, de stam, de clan, de familie, het gezin. Mannen en vrouwen werden van elkaar gescheiden, kinderen van ouders. Terecht zegt Philip Curtin: "De Atlantische slavenhandel is een klassiek voorbeeld van 's mensen onmenselijkheid tegenover de mens, van commerciele transakties geheel en al gebaseerd op de geschatte waarde van een pond vlees".

Ruim drie eeuwen heeft deze slavenhandel geduurd en Portugezen, Spanjaarden, Engelsen, Fransen en Nederlanders zijn in grote mate bij dit even onmenselijke als onchristelijke bedrijf betrokken geweest. De vele slavenopstanden in de Nieuwe Wereld werden bloedig onderdrukt. In de spaanse en portugese gebieden in Amerika was de slavernij relatief mild vergeleken bij de engelse en nederlandse bezittingen. In deze beide laatsten konden de slaven onderling niet trouwen, werden niet gekerstend en waren dingen waarop men een hypotheek kon nemen.

TWEEDELING

Vanuit de scherpe tweedeling blanke meesters en zwarte slaven ontstond weldra door gedwongen sexueel verkeer met slavinnen gekleurde bevolkingsgroepen die, al naar de mate van kleur hoger of lager geklassificeerd werden. Hoe zwarter, hoe meer herinnering aan de slavenherkomst, hoe lichter, hoe meer ze geidentificeerd was met de meesters.

Na de afschaffing van de slavernij in de vorige eeuw ontvluchtten vele ex-slaven de plantages. Nieuwe arbeidskrachten werden, vaak van uit de andere kant van de aarde geronseld en als contractarbeiders te werk gesteld: Brits-Indiers, Chinezen en Javanen, deze laatsten alleen in Suriname als nederlandse kolonie. Zo ontstond, met de reeds aanwezige andere bevolkingsgroepen als Joden en Levantijnen of Syriërs een plurale of gesegmenteerde samenleving in het gehele Caribische gebied.

Iedereen was hier immigrant. In dit gebied is dan ook geen autochtone traditie: er is een absolute breuk met het verleden gekomen door de inval van de europese machten.

Men kan zich afvragen wat er onder die omstandigheden overgebleven was aan Afrikaans cultuurgoed, niet alleen op het gebied van sociale organisatie, culturele tradities, kunst en ambachtelijke vaardigheden, maar ook op het gebied van religie en mondelinge overlevering. Juist de cultureel antropoloog zal zich die vraag stellen. Bij de beschrijving van het Caribisch Gebied en zijn cultuur en culturen dringt zich telkens weer die vraag op: wat is afrikaans, wat is europees, wat komt van een andere etnische groep?

De amerikaanse antropoloog M. Herskovits heeft de grondslag gelegd voor de studie van de eventuele overblijfselen van de afrikaanse cultuur in Amerika in het algemeen. In de twintiger jaren begon Herskovits, leerling van Franz Boas, de grondlegger van de beoefening van de antropologie in de Verenigde Staten, aan een fysisch-antropologisch onderzoek van negers in New York. Tijdens dit onderzoek stuitte hij op een steeds weerkerende opvatting van zijn blanke medeburgers. Men meende, of stelde het althans zó voor, dat de slaven toen zij uit Afrika weggevoerd werden, géén cultuur hadden en géén cultureel verleden. Herskovits heeft zijn gehele verdere leven besteed aan het onderzoek naar de waarheid van die bewering.

Talrijke reizen in verschillende delen van Afro-Amerika en een uitvoerig onderzoek in West-Afrika maakten het hem mogelijk deze "mythe van het negerverleden" grondig en definitief te weerleggen. Hij noemde de in Amerika gevonden resten van de oorspronkelijke afrikaanse culturen of afrikanismen "retenties". Een retentie is iets dat men bij zich gehouden heeft.

Herskovits heeft grote invloed gehad, niet alleen op de studie van deze retenties, maar ook op het ontstaan van het Caribisch Gebied als regionale specialisatie in de culturele antropologie na de Tweede Wereldoorlog. Eén van die echte of vermeende retenties zullen we hier wat nader bezien. Opgemerkt dient nog te worden dat Herskovits deze retenties vooral aanwezig achtte op het gebied van godsdienst en gezinsstruktuur. De retentie waar het hier om gaat, ligt op het terrein van de godsdienst.

CYCLUS

Op Curacao kende men een gebruik — het komt in de oude vorm praktisch niet meer voor — dat verbonden is met dood en begrafenis. Beter is het te spreken over een cyclus van gebruiken met een duidelijk begin en einde. In grote lijnen komt het hierop neer: Was bij een stervende de dood ingetreden dan hieven alle aanwezige vrouwen een geschreeuw, gehuil en gejammer aan. Gehuurde weeklaagsters kwamen vroeger voor.

... 'Alle deuren en ramen werden wagenwijd opengezet' om de ziel van de overledene gemakkelijk te kunnen laten vertrekken. Dadelijk nadat het stoffelijk overschot was uitgedragen — vanwege het tropisch klimaat werd men nog dezelfde dag begraven — dweilde men de sterfkamer en de deuren en ramen werden gesloten. Een kaars, lampje of nachtpitje ("mariposa" vlinder) werd in de kamer ontstoken. Heeft het overlijden en de begrafenis op dezelfde dag plaatsgevonden dan kwamen naaste buren en familie 's avonds in het sterfhuis bijeen om de rozenkrans te bidden en de litanie van Maria. De leiding van deze bijeenkomsten die acht opeenvolgende dagen duurden en dus met inbegrip van de avond van de sterfdag negen avonden omvatten, berustte bij de voorbidders "resadó" (bidder), vroeger "sacristán" genoemd. Op Bandabao (het westelijke gedeelte van Curacao) waren dat altijd mannen. In Willemstad en Banda'riba (het oostelijke gedeelte van het eiland) waren dat vrouwen. Men bad voor een provisorisch opgericht altaartje.

De negende avond vanaf de dag van het overlijden en de begrafenis ofwel de avond van de achtste dag nà de dag van de begrafenis had dikwijls een apart karakter. Er werd dan niet alleen gebeden maar ook gezongen ("ocho dia kantá"). De sacristán, een man of vrouw uit de lagere volksklasse zong dan als afwisseling van de gebeden, liederen op een melodie, die enige gelijkenis vertoont met het gregoriaans en met verbasterde spaanse en latijnse teksten. De betekenis hiervan is niet gemakkelijk vast te stellen doch ze hebben in elk geval de bedoeling de zielerust van de overledene af te smeken.

GEITENSOEP

Vroeger werd tussendoor sterke drank rondgediend en geitensoep. Tegen middernacht werd het altaartje afgebroken. De ziel van de overledene, die geacht werd mogelijkerwijs nog in de kamer onder het altaar of onder de stoelen te huizen, werd verjaagd door met een doek over het altaar te zwaaien en door met de knokkels van de vingers onder en boven de tafel te kloppen en de stoelen ondersteboven te keren. De toegang naar de deuren en vensters werd vrijgelaten en zelf werden ze geopend om de ziel uit de kamer te laten vertrekken.

Deze cyclus van gebruiken, soms met kleine plaatselijke variaties, wordt op Curacao "rosario" (rozenkrans), "ocho dia" (acht dagen) of "novena" (negen avonden of nachten) genoemd. Soms noemt men alleen de laatste dag "ocho dia". De hier gegeven beschrijving geeft alléén de grote lijn aan; varierende kleine details zijn weggelaten. Deze gebruiken rond dood en begrafenis zijn het eerst beschreven door John de Pool in 1935 in zijn oorspronkelijk in het spaans gepubliceerde en in 1961 in het nederlands vertaalde persoonlijke

(Vervolg op pag. 5)

Een ocho dia illustratie van de hand van Elis Juliana die ook door Triebels aangehaald wordt in zijn inaugurele rede. Links op de stoel de sacristán naast het "altaar". Op het altaar vier brandende kaarsen, een schilderij van Jozef en Maria, een schilderij van de gekruisigde Christus, een bakje wijwater en een olijftak. Ook de huilende vrouwen, onontbeerlijk bij de ocho dia, zijn door Elis in beeld gebracht, speciaal voor deze Napa-publicatie.

"Leven is liefhebben"

LEVEN IS LIEFHEBBEN

Het was één van de vrijheidsleuzen op de muren van een studentenkamer geplakt tijdens de studentenopstand van mei 1968 in Frankrijk. Felix Thijssen verkoos het tot titel van het boek *'Mourir d'aimer'* (Sterven van liefde) van Pierre Duchesne, dat hij in het nederlands vertaalde. Het is een verhaal van 157 bladzijden naar de g. ijknamige film *'Mourir d'aimer* van André Chayatte. De Uitgeverij De Fontein in Bilt deed in 1971 een goede keuze, want het kwam in hetzelfde jaar nog tot twee herdrukken. Het boek is aanwezig in de bibliotheek van Bonaire.

Het zou geschreven kunnen zijn door de Amerikaanse psycholoog Erich Fromm van het bekende werk *"Angst voor de vrijheid"* of door de Nederlandse psycholoog Dr. C.Aalders die in Elsevier Magazine 14 april 1980 een artikel *"De mens als medium van de geest"* schreef om aan te tonen dat alle conflicten eigenlijk op een menselijke wijze, op een geestelijke niveau, zouden moeten worden opgelost door de praten, te luisteren en elkaar als mens te aanvaarden. Misschien nog beter gezegd: wat Erich Fromm en C. Aalders in hun psychologieboeken willen aantonen, wordt op een levensechte wijze gedemonstreerd door het verhaal van Pierre Duchesne. Het is een indringend verhaal dat je niet meer los laat, misschien ook omdat je je zelf schuldig weet aan het herhaaldelijk manipuleren van je medemens. Dat het verhaal van Pierre Duchesne op een ware gebeurtenis in Frankrijk van 1968 steunt, wil ik graag geloven.

Daniële, een lerares aan het gymnasium, 32 jaar oud, raakt verliefd op een leerling, Gerard, een robuste kerel van ruim 16 jaar. Zij menen als vrije menselijke personen het recht te hebben om samen een leven op te bouwen. Maar dan komen ze in botsing met het gezag, de wet, de hoofden van het gymnasium, de ouders van Gerard, en de rechtbank. Gerard wordt door zijn vader ten slotte in een psychiatrische inrichting gestopt en met drugs volgepropt. Daniële verkiest de gevangenis boven het opgeven van haar liefde.

De lezer zou eigenlijk ook wel de wet en het gezag gelijk willen geven. Het lijkt een onmogelijke situatie. Daniële is een gescheiden vrouw met twee kleine kinderen thuis. Ook dat nog! Maar je moet wel een grote sympathie opvatten voor Daniële die geheel bewust van de problemen alle moeite doet om met de betrokken gezagsmensen tot een menselijk gesprek te komen om haar situatie uiteen te zetten en dan samen naar een mogelijke oplossing te werken. Dit volgens het principe dat Daniële ook aan Gerard probeert duidelijk te maken: JE MOET NIET VECHTEN VOOR JE GEPRAAT HEBT. JE KUNT BIJNA ALLES OPLOSSEN MET TE PRATEN.

De lerares heeft een grote afschuw van alle soort geweldpleging onder elkaar en ergert zich dood aan de hypocrisie van de moderne maatschappij die al dat geweld op de film en TV vertoont, aanvaardt en tegelijk hard en wreed wordt tegenover mensen die in volle vrijheid zonder iemand anders te krenken of te benadelen, elkaar liefhebben. De liefde die van weerszijde komt, is voor haar de meest natuurlijke en echt menselijke beleving van de vrijheid als menselijke persoon.

Waarom kan de wet en het gezag die twee mensen niet als medemensen behandelen? Daniële wordt als misdadigster beschouwd en Gerard, lichamelijk een volwassen man, als ontvoerd kind of later als een geestelijk gestoorde. *"Meneer, U bent minderjarig!"* De advocaat van Daniële moet het ook erkennen: *"Juridisch is er niets aan te doen, maar moreel is het een schandaal". "U weet dat hij minderjarig is"*, zegt de rechter. *"Heeft U hem gezien"*, vraagt Daniële. De rechter zegt dan: *"Ik hoef hem niet gezien te hebben om te weten dat hij minderjarig is"*.

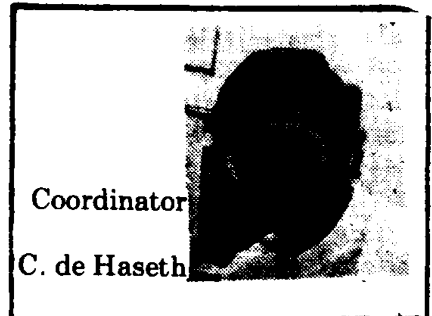
De jongeman kan zijn oren bijna niet geloven, als een man van de voogdijraad hem vraagt, wat hij zelf van een bepaalde oplossing denkt. Hoe bestaat het? Er wordt naar mijn mening gevraagd!. Ofschoon dit de normale procedure zou moeten zijn Vechten voor je menselijke vrijheid is vechten tegen de bierkaai. Gerard voelt zich behandeld als een ding, als niets. Daniële komt per telefoon tot een gesprek met haar ouders, maar ook dan laat het establissement dit menselijk contact niet toe als de telefoonjuffrouw met een scherpe stem er tussen komt: *Is dit gesprek klaar?!*

Het verhaal van Pierre Duchesne, of misschien nog beter van de film van André Chayatte, is een ernstige aanklacht tegen het establissement, het autoritaire gezag en de vertechniseerde maatschappij. Juist in een tijd dat democratie en menselijke rechten officieel zo hoog aangeschreven staan. De rode roos op de kaft van de nederlandse uitgave mag je niet verleiden om te denken dat je met een goedkoop liefderomannetje te doen hebt. Het is eerder een psychologieboek, maar dan heel boeiend en sterk overtuigend. Het is een dringende boodschap om in de moderne samenleving en in de toekomst in Gods naam al het mogelijke te doen om je medemens, ook als die de wet tegen zich heeft, op een geestelijkmenselijk niveau tegemoet te treden en nooit te behandelen als een ding. Wat dat betreft heeft de evolutie van de menselijke beschaving nog veel werk te verzetten. De zogenaamde IK-PERIODE kan een handje meehelpen. Erich Fromm of C. Aalders konden het niet beter of duidelijker hebben gezegd dan dit verhaal van Daniële en Gerard *"Leven is liefhebben"* het doet: PRATEN IS DE OPLOSSING.

Eigenlijk zou iedereen dit boek moeten lezen.

(LEVEN IS LIEFHEBBEN, door Pierre Duchesne, vertaald door Felix Thijssen, uitgegeven door De Fontein in De Bilt, 1971, drie drukken. Aanwezig in de bibliotheek van Clubhuis Jong Bonaire)

R. NOOYEN, BONAIRE

Coordinator
C. de Haseth

Lezers recenseren

Van de mogelijkheid zélf eens een recensie te schrijven over een boek naar eigen keuze, hebben twee lezers gebruik gemaakt: het resultaat kunt U elders op deze pagina vinden. Gezien de kwaliteit van deze twee inzendingen, zal in de toekomst beslist nog eens een dergelijk beroep tot zelfwerkzaamheid worden gedaan op onze lezers! De beide inzenders zullen van de Amigoe een boekenbon ontvangen voor hun bijdrage, die zeer op prijs werd gesteld.

Arte di Palabra di Pierre Lauffer

PIERRE A. LAUFFER ya a skirbi varios buki instruktivo, sinjando nos Papiamentu, manera un berdadero maestro so por. Den su obra *"Arte Di Palabra"* sinembargo, no ta instrukshon di papiamentu ta primordial, sino un aklarashon, na papiamentu, di: Terminologia, idea i konsepto, ku ta eksisti den mundu literario. E owtor ta analisa e diferente sorto di poesia pa su lektor uzando fragmentunan literario di poetanan Antiliano, komo ehempel kla i bunita. E forsa ku palabra por tin, kon su nifikashon por kambia segun uzo etc. etc., Pierre Lauffer ta duna 'bo un splikashon eksperto. E manera ku e owtor ta analisa e uzo di idioma figurativo, ta impresionante: E ta obliga 'bo na sinti e dulsura di nos lenga! Na final di su obra e owtor ta atende e technika pa kompone poema sigun normanan di tradishon.

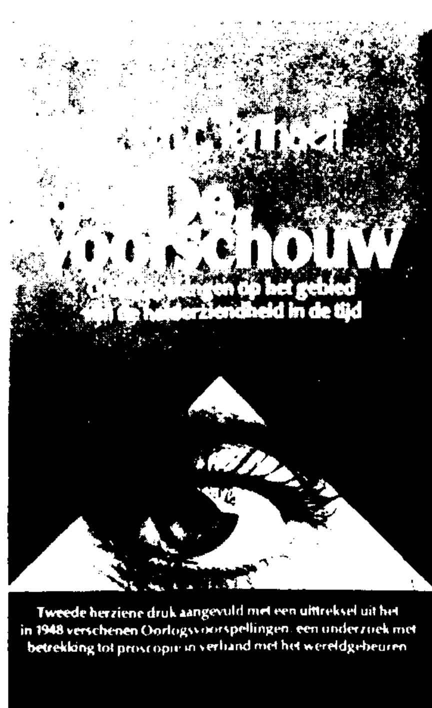
Mi tin ku bisa si, ku den e buki aki ta aparese palabra, ku nunka di mi bida mi a tende un alma pronunsia i ku den kuminsamentu a kowsa mi difikultad pa komprende nan. Ku Pierre Lauffer a tribi di skirbi riba e materia aki na papiamentu, ta, un bes mas, prueba di su inmortal amor pa nos lenga. Pierre Lauffer ta e owtor, ku mas ku ningun otro, ta laga 'bo *sinti* e sabor di nos papiamentu: E lenga dardu di nos mama. *"Arte Di Plabra"* ta goya literario i mi ta rekomend'e na tur amante di papiamentu.

Ku *"Arte Di Palabra"* Pierre A. Lauffer ta korona su obra riba tereno instruktivo.

HUBERT WANGA
CURAÇAO

Pierre Lauffer: Arte di Palabra Augustinus boekhandel, Korsou 1973.

Helderziendheid: wat moet komen, komt

VOOR ZOVER MIJ bekend is Nederland één enkele leerstoel voor parapsychologie rijk en wel aan de universiteit van Utrecht. De parapsychologie houdt zich bezig met het bestuderen van paranormale verschijnselen, als helderziendheid, telepathie, enz. De grote man van deze vrij jonge studierichting in Utrecht was - en wellicht is, hij timmert nog steeds aan de weg - prof. dr. W.H.C. Tenhaeff. Met grote regelmaat verschijnen er nog altijd nieuwe publicaties en herdrukken van het werk van de bejaarde emeritus. Zo verscheen er ook - vorig jaar al weer - een volledig herziene druk van zijn bekende *"De Voorschouw."*

Zo u het al niet geraden mocht hebben De Voorschouw gaat over helderziendheid in de tijd. De mens schijnt het vermogen te hebben de toekomst of een deel ervan te voorzien in zijn dromen. De meeste mensen merken hier nooit iets van, als ze een voorspellende droom hebben valt die hen niet op. Sommige mensen hebben incidenteel weleens een voorspellende droom waarvan ze zich bewust zijn. Dan rest er nog een klein groepje mensen dat regelmatig voorspellende dromen heeft. Deze laatste categorie mensen is uit wetenschappelijk oogpunt interessant en waardevol.

Met dergelijk materiaal valt te experimenten en de resultaten van de proefnemingen kunnen gestudeerd worden om aldus tot wetenschappelijk verantwoorde conclusies te komen.

In *'De Voorschouw'* geeft Tenhaeff een rijkdom aan zowel spontane, als bewust gecontroleerde ervaringen van personen, die zo te lezen betrouwbaar en nuchter van geest zijn. Sterke staaltjes. Frappante ervaringen. Voor de geïnteresseerde leek is het allemaal redelijk te volgen. Doet je ook eens nadenken over wat tijd nu eigenlijk is. Ons normale begrip van tijd is in de parapsychologie niet altijd te hanteren. De tijd als een lijn die van het verleden via het heden naar de toekomst loopt. Voor ons praktische leven zitten we vast aan dit meetlint wat zich eindeloos blijft ontrollen. Tenhaeffs onderzoekingen onderstrepen waar filosofen en natuurkundigen al eerder op gewezen hebben, dat tijd wezenlijk anders moet zijn dan wij ons gewoonlijk voorstellen.

Zoals de aard van het onderwerp meebrengt zullen de lezers van De Voorschouw in twee kampen te verdelen zijn: gelovigen en niet-gelovigen. Dit heeft de schrijver er hier en daar toe verleid er al te zeer op uit te zijn sceptici het overtuigende bewijs te leveren van het bestaan van het verschijnsel. Ik had liever gezien dat hij zich puur beperkt had tot een wetenschappelijke ordening van de verschillende aspecten en verschijningsvormen. Wat voor de al overtuigde het zoveelste bewijs is en daarmee overbodig, is voor de scepticus het zoveelste merkwaardige verhaal. Tenslotte wil ik u een onlangs gelezen wijze uitspraak van de heer Age Blijkaart hieromtrent zoals genoteerd door de schrijver W.F. Hermans niet onthouden *"Wie nooit spoken gezien heeft, zal ze ook niet te zien krijgen door zich te verdiepen in de werken van Professor Ten Haeff"*. (onjuiste spelling van Hermans).

KEES VAN DER ZIJDEN

Prof. Dr. W.H.C. Tenhaeff: De Voorschouw Leopold, Den Haag.

Kort bestek

LATIJNS-AMERIKA IN JEUGDBOEKEN

Theo Ettema, leraar Nederlands aan de Katholieke Pedagogische Akademie te Beverwijk, heeft zich "bezighouden met het lezen en bestuderen van verhalende jeugdboeken over Latijns-Amerika". Het resultaat daarvan is de aardige brochure *"Latijns-Amerika in jeugdboeken"*, die korte inleidingen geeft op de hoofdstukken over kolonisatie, Indianen, slavernij, armoede en vrijheidsdrang. Van een twintigtal schrijvers van wie fragmenten werden opgenomen noem ik een paar willekeurige namen: Frederica Cesco: *De prins van Mexico*; Miep Diekman: *M... draaiers*; Paula Fox: *Duvelstoejager op een slavenschip*; Sini van Iterson: *De adjudant van de vrachtwagen* en Sven Wernström: *De vergeten hacienda.* Ettema heeft zich dus niet beperkt tot oorspronkelijk Nederlandstalig werk (dan zou hij trouwens niet veel hebben kunnen vinden), maar ook in het Nederlands vertaalde verhalen opgenomen.

De brochure-vorm maakte de sympatieke prijs van Hf. 3,-- voor 61 blz. mogelijk. Te bestellen bij Katholieke Pedagogische Akademie, Baanstraat 72 A, 1942 CK Beverwijk, Nederland, postgiro 98222.

KRISTOF V, 3

In de jongste Kristòf een artikel over *"Werk, werkeloosheid, inkomen en bijverdiensten"* van de hand van H. ten Napel en M. de Jong, studenten aan de Universiteit van Amsterdam, over een onderzoek in september 1979 gedaan in de wijken Bivak, Wishi, Otrabanda en Koraal Specht.

"Bisilabo na Papiamentu; entonashon, grafia i durashon" van Luis Daal over twee-lettergrepige woorden met gelijkwaardig aksent (*melodia of aksènt basilante*). Een bespreking door Jaap van Soest van Wout van der Bor's dissertatie *Eiland op drift. De sociale organisatie van een kleine Caribische samenleving: St. Eustatius.*

Tenslotte een voorselektie van een aantal papiamentstalige gedichten van Carel de Haseth met Nederlandse vertaling van de hand van J.M. Eustatia, die binnenkort zullen verschijnen mét de schilderijen van José Maria Capricorne (ter gelegenheid waarvan ze destijds werden geschreven).

Desi Truideman: Wonderlijk allegaartje

EEN WONDERLIJK allegaartje heeft de Surinaamse journalist Desi Truideman onlangs verzameld en uitgegeven in een bundel getiteld "Weten en denken" Truideman - naar wij vernamen thans in dienst bij de Surinaamse overheid- heeft het in zijn boekje over de invloed van geweldfilms "nieuwe staatsrechtelijke structuren", de presidentsverkiezingen in de VS, Surinaamse kranten in de koloniale tijd, de Olympische Spelen, Nieuw Nickerie in 1980 en ga zo maar door.

Hoe krijgt de man het bij elkaar??? De beschouwingen van Truideman zijn nu niet bepaald van wetenschappelijk gehalte zoals de titel van zijn boek zou kunnen doen vermoeden. Wanneer hij het heeft over de kwade invloeden van geweldfilms in bioscopen en op t.v. zou men een sociologische beschouwing kunnen verwachten. Men krijgt er een warrig betoog voor in de plaats, met voornamelijk een opsomming van de regels voor filmkeuring in Suriname.

"Nieuwe staatsrechtelijke strukturen" heet het volgende hoofdstuk en dan denkt de argeloze lezer meteen aan de staatsgreep, de NMR en een idealistische visie over Suriname's staatkundige toekomst. Mis: het gaat hier om een artikel verschenen in De West in december 1976 en de auteur heeft niet eens de moeite genomen zijn epistel aan de nieuwe realiteit aan te passen.

Na een leuk verhaaltje over een jongeman die *"op het eerste gezicht"* verliefd raakt op een hoertje, volgt een betoog over de noodzaak voor tuchtrechtspraak voor persmensen in Suriname. Het nieuwe bewind zal inmiddels daar wel op eigen manier in voorzien dachten wij zo. Wie nog niet weet hoe de Amerikaanse president wordt gekozen kan verder lezen, zonder daar overigens veel wijziger van te worden. Interessanter is het hoofdstuk over de Surinaamse kranten in de koloniale tijd die het zo te lezen zwaarder te verduren hebben gehad onder de juk van de Nederlandse gouverneurs dan de Curacaosche kranten. Al waren enkele van onze gouverneurs op dat stuk ook bepaald geen lievertjes...

Truideman vergast de lezers van zijn boek ook op een reisverslag van Fidels Havana. *"Een schone stad met weinig mensen"*, is zijn algemene indruk, wat ons op het idee brengt dat de meeste vliegtuigen naar het beloofde land aan de overkant zullen zijn gevlucht.

Een goede zaak vindt Desi Truideman het instellen van een Omroepraad voor televisie en radio in zijn land. Ook bij ons wordt druk gediscussieerd over een te creeeren *"mediaraad"* en om dezelfde reden: *"de wens naar een mediabeleid welke is afgestemd op de informatiebehoeften van het land"*.

Dat Suriname zoon Truideman binnenkort kwijtraakt behoeven wij niet te vrezen. Lyrisch beeindigt hij zijn bundel met de zucht: *"Hier in Suriname wil ik leven en sterven"*. Sterkte.

RONNIE HENRIQUEZ.

"Weten en denken" van Desi Truideman, verkrijgbaar bij de boekhandels.

De mens treedt op in het holoceen

Max Frisch De mens treedt op in het Holoceen

MENEER GEISER, een vierenzeventig jarige weduwnaar, woont eenzaam in een huisje bij het Zwitserse bergdorp Tessin. Slecht weer heeft hem deze zomer geheel afgesloten van de buitenwereld, zijn ouderdom is bezig hem uit te sluiten uit het leven.

Wanhopig probeert hij zijn falend geheugen te ondersteunen door overal op de muren van zijn huis papiertjes (later knipsels) op te hangen over zaken die hem belangrijk genoeg lijken om te onthouden. De gulden snede bijvoorbeeld, of geschiedkundige en geologische feiten, allerlei wetenswaardigheden over dinosaurussen, uitgestorven diersoorten. Hij zoekt naar aanknopingspunten in het dagelijks gebeuren welke hem een idee van de tijd kunnen geven, maar steeds weer vervagen zij, de tijd blijft onvangbaar voorbijglijden: meneer Geiser is oud.

Uiteindelijk probeert hij zijn isolement, zijn ouderdom te ontsnappen door over de bergkam te trekken, zoals hij op jongere leeftijd moeiteloos kon doen: Het lukt hem de top te bereiken, maar dan keert hij terug. Heimelijk, opdat niemand te weten zal komen dat hij probeerde weg te komen.

"De mens treedt op in het Holoceen" is een bijzonder boek, niet alleen de uiterlijke vorm (ook in het boek "hangen" overal papiertjes van meneer Geiser), maar vooral ook om de zeer subtiele manier waarop de lezer meegevoerd wordt in de ouderdom van meneer Geiser. Geen beschrijving maar een bijna lijfelijke ervaring: de eenzaamheid, de twijfel, het verstrijken van de tijd, de eeuwige regen (of niet?)... Aan het slot is er weer -- zoals aan het begin -- het dorp beneden in het dal *"het dorp staat er ongedeerd bij"*. Ongedeerd is meneer Geiser zeker niet, de vraag of hij überhaupt nog is komt bij de lezer op.

CAREL DE HASETH

Max Frisch: De mens treedt op in het Holoceen. Meulenhoff Editie, E 589.

Mas Ambiente Sabor Hubenil, precies wat de naam zegt

ENIGE TIJD geleden hebben we het genoegen gehad om een training te mogen meemaken van een groep muzikale jongelui, in leeftijd varierend tussen de 16 en 22, die samen een band vormen luisterend naar de welluidende naam M.A.S.H. Dit staat voor Mas Ambiente Sabor Hubinil, een naam die de spijker op de kop slaat aangezien in het interview dat we hen afnam duidelijk tot uiting kwam dat de voornaamste taak van deze band bestaat uit het brengen van ambiente.

JOPIE KRAAYENVELD

De historie van de oprichting van de band is niet erg ingewikkeld. In het begin bestond er een trio bestaande uit Renard Hurtado, Francis Hoyer en Guido Dunker. Dezen speelden wel eens als iemand jarig was, brachten soms een serenada en hebben ook eens een mooie Pascu gespeeld. Toen heeft men bedacht dat men het ook wel eens in het groot wilde gaan proberen. Men kwam samen, met het resultaat dat de band er nu als volgt uit ziet; Raymond Boskaljon - vocalist, Nilo (J.J.) Dunker - conga, Gillian Jessurun - piano, Francis Hoyer - timbal, Renard Hurtado-drums, Guido Dunker Gitaar, Nelson Hart - basgitaar, Jopie Kraayenveld - vocalist, percussie en uiteindelijk Giselle Da Costa Gomez - vocaliste.

Wat de verschillende bandleden in het verleden aan muziek hebben gedaan loopt zeer uiteen. Jopie Kraayenveld gaf als antwoord hierop dat hij in bad altijd zong en verder wist hij ook nog te verkondigen dat hij vroeger op school een zeven had voor zingen, iets wat ongetwijfeld blijk geeft van een groot talent. Renard Hurtado echter heeft in het verleden een tijd met een groep van Wim Hendrikse gespeeld, later met een koor van Rudy Wever en uiteindelijk nog een jaar met de Radulphus-schoolband. Aan deze band heeft verder ook Gillian Jessurun meegedaan die verder ook nog een groot aantal jaren op de muziek-academie op zijn naam heeft staan en in de groep dan ook zo'n beetje de rol van director musical vervuld. Verder hebben Guido Dunker en Nelson Hart in de schoolband van Amador Nita gespeeld. De laatste hiervan heeft daarna nog enige tijd meegedaan met een groep die de naam Jolly's Special droeg.

Het eerste optreden van de band was bij mensen thuis op Koraal Specht. Verder had de band volgens de leden zelf erg veel succes toen men speelde voor een Nederlandse voetbalclub die hier was op uitnodiging van de voetbalvereniging Willemstad. In verband hiermee is men 2 keer opgetreden, een keer op Brakkeput en een keer bij het clubhuis van Willemstad. Op de vraag of men dacht succes gehad te hebben antwoord de men met een eenluidend ja. Deze dagen is men bezig met trainen om een optreden zo vlekkeloos mogelijk te laten verlopen. Het eerstvolgende optreden van de band is waarschijnlijk in October en de agenda van de band is voorlopig "regelmatig" zoals één van de bandleden opmerkte. Een ander plan dat de groep heeft voor de nabije toekomst is om wat geld te verzamelen om op die manier

GISELLE DA COSTA GOMEZ

NELSON HART

meer instrumenten te kunnen kopen.

De muziek van M.A.S.H. is volgens de drummer Renard Hurtado all around. Men speelt alles wat goed klinkt en waarvan men de indruk heeft dat het de ambiente bij een optreden zal bevorderen.

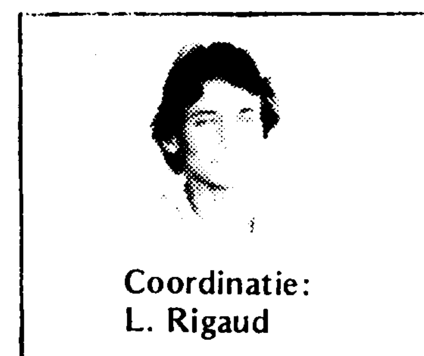
De band speelt Samba, Merengue, Salsa, wat Rock'n Roll en men wil als men meer instrumenten heeft ook met Disco in zee gaan. De muziek die men speelt is meestal van mensen die internationale bekendheid genieten. Zo staat o.a. op het repertoire van de band; Piano Merengue van Damilon Chapuseau, Cuando Cuando van Sergio Mendez, El Excorcista, Popeye en Heidi van Toni Montserat, men spreekt een versie van The Saints van Louis Armstrong en een groot aantal Curacaosche walsen. Als men een nieuw stuk gaat spelen gaat dat meestal als volgt. In de training komt iemand met een lied, de verschillende leden proberen de akkoorden te vinden en het lied ontstaat. Een andere manier is dat de pianist, in dit geval Gillian Jessurun, naar de plaat luistert, de akkoorden op zijn instrument zoekt, deze akkoorden worden dan overgenomen op de basgitaar, de gitaar en de drums zoeken hier dan het juiste ritme bij.

Uiteindelijk zouden de leden van de band hun dank willen uiten aan diegenen zonder wie de band nooit zo goed kon draaien. Allereerst een goede vriend die financieel geholpen heeft, verder juffrouw Ida Simmons die instrumenten geleend heeft en last but not least mevrouw Irausquin die elke week de muziek van de band moet aanhoren, die voor verfrissingen zorgt en zo nu en dan goede raad geeft om de band op de goede weg te houden. Als iemand eventueel met deze band in contact zou willen komen dan kan deze persoon de volgende nummers bellen, 671907 bij Guido Dunker en 36698 bij Renard Hurtado.

GUIDO DUNKER

GILLIAN JESSURUN

RAYMOND BOSKALJON

Coordinatie:
L. Rigaud

Curaçaose reggae:

Mirtha Solista op "Marchena City"

Wanneer een bepaalde type muziek zeer in trek is, pleegt die veel te beluisteren te zijn via de radio-stations. Dat gaat voor alle muziek-genres op. Behalve voor reggae. Een enkele verdwaalde of er tussen geslopen reggae-nummer van Bob Marley kan wel op de lokale stations gedraaid worden. Maar dan heb je het zo ongeveer ook gehad.

Die situatie noopt veel Curaçaose jongelui die wel in contact zijn gekomen met de prachtige reggae-nummers van uiteenlopende artiesten, zelf hun geliefde muziek op te nemen op cassettes en overal met zich mee dragen. Zie de jongelui maar op straat lopen, aan het strand, in de auto zitten met hun muziek keihard: REGGAE.

De grote mate van desinteresse voor reggae van de plaatselijke radio-stations en discjockeys is ook niet omgeslagen toen de bekende Curaçaose zangeres, Mirtha Solista, op de markt kwam met een eigen reggae-langspeelplaat. De reggae-elpee heet Marchena City en het gelijknamige Papiamentu-nummer wijdt zij geheel aan de genegeerde volksbuurt Marchena. Nota bene Curaçaose reggae! Maar zelfs die heeft niet de verdiende aandacht gekregen bij de plaatselijke radio-stations. Terwijl salsa, disco en kwijl-songs meer dan genoeg aandacht krijgen op alle stadions, wordt de reggae stiefmoederlijk bedeeld.

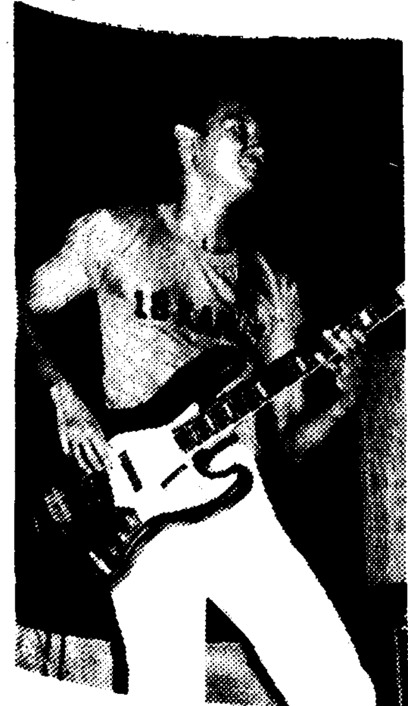
Behalve Marchena City bevat de elpee van Mirtha Solista allemaal engelstalige composities die er zijn mogen, de een meer dan de ander, maar allemaal met hetzelfde luchtige Caribische karakter eigen aan de reggae. Het enige bezwaar is het overmatig gebruik van de echo.

Wanneer komt het eens op in het hoofd van een van de lokale impressario's om uit het nabije Jamaica, bakermat van de reggae, een goede reggae-groep over te laten komen voor een optreden in het voetbalstadion op Brievengat. Het wordt vast een volle bak.

F.H.

Geslaagd Rock-Concert

Op zaterdag 30 Augustus was er in Centro Deportivo Corsow, en wel in het stadion van dit sport-complex, iets dat op Curacao zeker niet aan de orde van de dag is, namelijk een rock-concert. Bij deze gelegenheid traden maar liefst 3 lokale bands op, te weten, Roads and Dunes, Juice en 18 Carat, elk van deze bands bestaande uit drie man. Het verloop van het concert verliep overigens verre van vlekkeloos wat echter helaas geen zeldzaamheid is bij dit soort evenementen die hier op het eiland georganiseerd worden. Om een beeld te geven, op het begin van de avond zaten de leden van Roads and Dunes die er nog een guest-star bij hadden op het podium met, naar het leek, hun instrumenten te frutselen. Men introduceerde zich, deed alsof men ging beginnen, begon ook, echter niet met het gewenste resultaat en liep uiteindelijk van het podium.

LIONEL

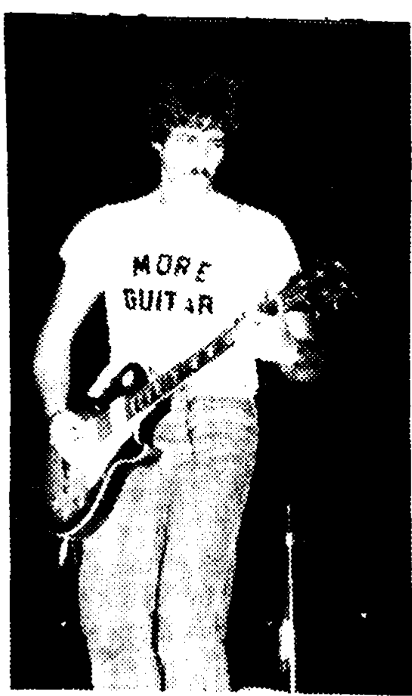
Het bleken technische moeilijkheden te zijn geweest die verholpen waren en men begon te spelen, zij het een half uur te laat. Ze kwamen nogal moeilijk op gang maar naarmate men verder kwam ging het beter. Wel moet gezegd worden dat het allemaal dezelfde soort rustige John Denver-achtige muziek was die niet veel reactie van het publiek uitlokte. Daarna kwam Juice die erg goed begon met een veel hardere muziek. Hun deden echter technische problemen de das om waardoor het optreden van Juice, dat erg veelbelovend begon, en van een hoog gehalte van het publiek niet de bijval kreeg die het verdiende.

DIRK HOFLAND

Door de problemen trad Roads and Dunes weer eventjes op en daarna weer Juice. Uiteindelijk trad de groep 18 Carat op die al bekend was bij het publiek en die ook de minst door de problemen gestoorde show weggaf en bij het publiek dan ook het meest in de smaak viel.

Hierbij moet echter wel opgemerkt worden dat deze laatste groep wel enigszins dezelfde muziek bleef spelen. Dit bleek het grootste gedeelte van het publiek niet te storen dat zich best vermaakte. Hierdoor kon het geheel toch nog geslaagd genoemd worden. Verder moet nog opgemerkt worden dat het geheel georganiseerd was door Juice, zij hadden dan ook hun naam groot opgeschreven staan voor op het podium. Uiteindelijk wil ik nog opmerken dat er verbazingwekkend weinig publiek was, verbazingwekkend zeg ik omdat ik in de dagen voor het concert de indruk kreeg dat niemand dit wilde missen. De oorzaken hiervan waren waarschijnlijk het feit dat men niet zeker was dat het door zou gaan en de hoge prijs, die echter weer ten goede kwam aan blindenzorg.

L.R.

RAYMOND MEIT

Eruption *for next time*

L.P.

The game

Queen

Single

Give me the night

George Benson

TOP HITS

1. Take your time — S.O.S.-band
2. Dynamite — Stacey Lattisaw
3. Upside Down — Diana Ross
4. Feel like dancing — France Joli
5. Fame — Fame Soundtrack (film)
6. In the Forrest — Baby O'
7. Glow of Love — Change
8. I wanna take you there — Gino Soccio
9. Party on — Pure Energy
10. I'm ready — Kano
11. I ain't never — Isaac Hayes
12. What's on your mind — Watson Beasley
13. Can't be love/Do it to me anyway — Peter Brown
14. Stretch'in out — Gayle Adams
15. The Breaks — Curtis Blow.

SONGTEKST

Coming up

Paul Mc Cartey

You want a love to last forever
One that will never fade away
I want to help you with your problem
Stick around, I say

Coming up, coming up, yeah
Coming up like a flower
Coming up, I say

You want a friend you can rely on
One who will never fade away
And if you're searching for an answer
Stick around, I say

It's coming up, it's coming up
It's coming up like a flower
It's coming up, yeah

You want some peace and understanding
So everybody can be free
I know that we can get together
We can make it, stick with me

It's coming up, it's coming up
It's coming up like a flower
It's coming up for you and me

Coming up, coming up
It's coming, it's coming up, I say
It's coming up like a flower
It's coming up
I feel it in my bones

You want a better kind of future
One that everyone can share
You're not alone, we could all use it
Stick around, we're nearly there

It's coming up, it's coming up everywhere
It's coming up like a flower
It's coming up for all to share
It's coming up, yeah
It's coming up anyway
It's coming up like a flower coming up.

...Met pijn en diepe bezorgdheid.....

EEN DAG NA DE militaire staatsgreep van onlangs in Bolivia werd bij alle pastorieen in het aartsbisdom La Paz de tekst bezorgd van een brief van de aartsbisschop. Dat gebeurde met een jeep in de Boliviaanse kleuren en met de pauselijke wit gele vlag in top. Deze brief werd in de meeste gevallen onmiddellijk op stencil gezet en onder de bevolking verspreid. De aartsbisschop schreef het volgende:

De Boliviaanse kerk beziet met pijn en diepe bezorgdheid de politieke gebeurtenissen die plaats hadden in het land. Veel burgers zijn gearresteerd en monddood gemaakt. Het aantal heb ik nog niet kunnen vaststellen. Verscheidene religieuzen en priesters, aantal ook onbekend, werden aangehouden en men weet hun verblijfplaats niet.

De omroepen van de kerk, Radio Fides en Radio San Gabriel, werden overvallen en de uitrusting en de installaties van Fides bruut vernield; bestuurders en reporters werden opgepakt. De Katholieke krant „Presencia" werd door gewapende mensen bezet. Een religieus gebouw werd door militaire krachten vernield, hoewel ze zich daarna terugtrokken.

Het gemis aan vrijheid en aan informatiemiddelen houdt het land in een vreesachtige stilte, en op dit moment missen wij volledige informaties over de gebeurtenissen. Maar ik heb de plicht de gewelddadigheden die men pleegt te veroordelen evenals het voornemen de stem tot zwijgen te brengen van een volk zoals het Boliviaanse, eenvoudig en vaderlandslievend, dat recht en sociaal welzijn vraagt.

De kerk heeft de plicht in te gaan op [illegible] vaardige verzoeken op basis van de sociale leer die de Pausen, het Tweede Vaticaans Concilie en de slotverklaringen van de conferentiesvan de Latijns-Amerikaanse bisschoppen in Medellin en Puebla hebben uitgewerkt, evenals de richtlijnen, die onlangs door Paus Paulus Johannes II zijn gegeven.

In deze moeilijke momenten door datgene wat met het land gebeurt.:

- vraag ik met alle energie aan de verantwoordelijken voor de actuele situatie, dat men dit volk grotere pijn en smart bespaart.
- eis ik met alle energie dat men diegenen in vrijheid stelt die werden gearresteerd zonder enige misdaad gepleegd te hebben.

Ik verzoek het herstel van de hevige schade aan de omroepen van de Kerk, alsook een herstel van de uitzendingen en van de vrije meningsuiting. „Presencia" moet ontruimd worden en moet de garantie krijgen voor haar onmiddellijke, vrije verschijning.

Ik protesteer tegen het schandalige gebruik van ziekenauto's door gewapende militaire krachten, in dienst van doorgetrapte onderdrukking en voor het uitvoeren van militaire opdrachten en niet voor humane doeleinden.

Ik vraag aan het hele volk dat het zich met de beste krachten moed inspreekt door het in praktijk brengen van de broederlijke naastenliefde, dat het verder gaat met het machtige middel van het GEBED voor het verkrijgen van de verlichting die zij nodig hebben in deze ogenblikken.

Ik smeek de Almachtige dat Hij de harten verandert van degenen die men heeft losgelaten, dat ze zich niet laten meeslepen door haatgevoelens en ik vraag aan de Heilige Maagd door middel van haar Zoon Jezus Christus dat hij het volk van Bolivia beschermt en vrijwaart voor grotere rampen.

Tien kleine christenen.....

TIEN KLEINE christenen
ontvingen saam de zegen
één vond de preek de moeite niet
toen waren er nog negen.

NEGEN kleine christenen
ze baden dag en nacht
Eén bad en kreeg niet wat hij vroeg.
toen waren er nog acht.

ACHT kleine christenen
op de smalle weg door 't leven
Eén vond de brede weg zo mooi
toen waren er nog zeven.

ZEVEN kleine christenen
ze lazen elkaar de les
Eén werd er boos en zei adieu
toen waren er nog zes.

VIJF kleine christenen
traditie in het banier
Eén hoorde: jullie God is dood
toen waren er nog vier.

VIER kleine christenen
onder Johannes Paulus Pontifici
Eén kreeg van hem geen erelint
toen waren er nog drie.

DRIE kleine christenen
elk had zo zijn idee
Eén werd oneerlijk miljonair
toen waren er nog twee.

TWEE kleine christenen
met tweeën heel alleen
Met ruzie wie de grootste was
toen was er nog maar EEN.

EEN HEEL oprechte christen
vol van leve vree,
Zijn vijand werd een goede vriend
toen waren weer tien.

TWEE heel bescheiden christenen
aan 't werk met veel plezier
Zij vroegen niets, zij deelden uit
toen waren er weer vier.

VIER heel gewone christenen
zij hielpen dag en nacht
en die geholpen werd, hielp mee
toen waren er weer acht.

ACHT vriendelijke christenen
zij vroegen God om zegen,
maar vroegen er ook mensen bij
toen kwamen er weer negen.

ZES kleine christenen
actief in kerkbedrijf
Eén miste wierook en latijn
toen waren er nog vijf.

TIEN kleine christenen
zij brachten HEM tot leven
die niet voor kerk, maar voor de MENS
zijn leven had gegeven.

TWAALF kleine christenen
zij leefden net als HIJ
Zo kwamen er weer net als toen
in één dag duizend bij.

uit het maandblad de HERAUT.

Van samenwerking met rood extremisme beschuldigd

Adhesie voor aartsbisschop van La Paz

LA PAZ — De hulpbisschoppen en de clerus van het aartsbisdom La Paz hebben hun adhesie betuigd aan hun aartsbisschop mgr Jorge Manrique.

Deze was ervan beschuldigd, instrument te zijn van het "rode extremisme". De aartsbisschop heeft onmiddellijk na de militaire staatsgreep fel protest aangetekend tegen de gang van zaken, zoals het valse gebruik van ambulancewagens door het leger bij zijn acties en het gevangen zetten van talrijke Bolivianen.

Het Christelijke universiteits-front heeft in een pamflet gezegd, dat de aartsbisschop banden onderhoudt met de doeleinden van het communistische „extremisme" en dat hij een instrument is in handen van de Derde wereldpriesters. De Boliviaanse pers maakte onmiddellijk melding van deze beschuldiging.

Zijn hulpbisschoppen en de priesters en religieuzen hebben in een verklaring, welke door de kerkelijke pers is verspreid, uiting gegeven aan hun solidariteit met mgr Manrique. Wij zijn er ons bewust dat onze aartsbisschop herhaaldelijk het wapen van de waarheid getrokken heeft, als enig wapen dat hem ter beschikking staat om het slechte dat ons omsingelt te bestrijden. Wij bewonderen zijn profetisch inzicht, zijn dienst aan het Evangelie en zijn zich verre houden van elk partijdigheid aldus de verklaring. Daarin wordt ook geprezen het feit dat de aartsbisschop steeds stimulerend optreedt bij het werken voor de kerk van Bolivia. De hulpbisschoppen en priesters zeggen niets te weten van het Christelijk universitaire front.

AGUSTO PINOCHET ..... duivels .....

PELGRIMSTOCHT VAN HOOP SLAAT AAN

Jongeren van alle zuidafrikaanse kerken:

Eén tegen apartheid

JOHANNESBURG/TAIZE — Een pelgrimstocht van de hoop van 144 Zuidafrikaanse jongeren heeft zowel Israel, Taize als het Wereldraadcentrum Genève aangedaan. In een periode van vier weken gezamenlijk optrekken werden niet alle verschillen van mening uit de wereld geholpen, zo erkenden de 144 jongeren achteraf, maar wel was men eensgezind in de overtuiging dat de huidige raciale politiek van hun land een zonde is en dat er een wanhopige behoefte bestaat om deze politiek zo snel mogelijk te veranderen. De jongelui hebben aan het eind van hun pelgrims tocht een beroep gedaan op alle bewoners van Zuid Afrika, terwijl zij hun leeftijdgenoten uitdaagden hun kijk op het leven en de levensvoorwaarden en prioriteiten onder de loep te nemen.

Het idee voor deze pelgrimstocht van de hoop was afkomstig van bisschop Desmond Tutu, algemeen secretaris van de Zuidafrikaanse raad van kerken (SACC) toen hij verleden jaar op bezoek was in Taize, het oecumenische klooster in Frankrijk. Hij kreeg toen een visioen, zoals hij hetzelf uitdrukte, en wel van 144 Zuidafrikaanse jongeren - symbolisch voor de 144 duizend getekenden in het boek der Openbaring, - die samen zouden optrekken, met elkaar zouden spelen en praten maar ook met elkaar zouden bidden en zich zouden bezinnen en dit vooruitlopend op het Zuid-Afrika van de toekomst. De 144 jongeren van achttien tot dertig jaar, waren afkomstig uit alle kerken die bij de SACC zijn aangesloten, maar er waren ook vertegenwoordigers van een paar charismatische groepen en van de katholieke kerk. Van hen waren er 69 negers, 11 van Indiase afkomst, 27 kleurlingen en 37 blanken.

Inzet

Tijdens hun samenzijn besloten zij zich na terugkeer in te gaan zetten in de strijd voor verschillende rechten zoals de kwestie van de thuislanden, het onderwijs, werkloosheid, de discussie over het geoorloofd zijn of niet van geweld, de bewuste dienstweigering, het racisme binnen de kerken en in de kerken zelf, de kerk en de bevrijding en zaken zoals burgerlijke ongehoorzaamheid. Veel van onze verschillen zijn weliswaar niet opgelost in deze periode van samen eten en drinken, van samen praten en samen bidden. Maar eensgezind zijn we wel in de afwijzing van het apartheidssysteem, aldus de pelgrims.

Zonder vrees

In hun boodschap aan de bevolking zeggen de deelnemers aan de pelgrimstocht van de hoop dat zij als jonge christenen die door zoveel dingen in onze gemeenschap van elkaar verwijderd zijn gehouden hetgeen leidt tot geweld en wanhoop, ondanks alles hun geloof bevestigen, dat de kracht van de verrezen Christus de vrijheid en de verzoening kan brengen aan alle volkeren in ons land. Wij roepen allen die lijden op zwart en blanken, om verenigd en verzoend in Christus te zijn omdat men zo gezamenlijk vrijheid en rechtvaardigheid kan bereiken. Zij dringen er bij de kerken op aan om eensgezind, zonder vrees, de waarheid te preken en te werken voor de rechtvaardigheid en vrede, voor een niet racial Zuid Afrika.

Afzonderlijk wordt de Afrikaanse Nederlands-Hervormde kerk genoemd bij wie er op wordt aangedrongen om zichzelf niet af te zonderen van hun christen-medebroeders, zodat ook deze kerk deel zal mogen hebben aan het verlossingsproces. Wij erkennen ook, aldus de pelgrimsgangers van de hoop, dat het nog steeds binnen de mogelijkheid van de Zuid-afrikaanse regering ligt om de spanning en het geweld tot bedaren te brengen door het ontmantelen van de onrechtvaardigheids-structuren, van het thuislanden-beleid en andere onderdrukkende wetgeving welke gebaseerd zijn op ras en door gelijke mogelijkheden te gaan bieden aan alle mensen, in alle sferen van ons land.

Moed

Wij dagen alle jongeren uit, zo vervolgen zij hun boodschap om actief betrokken te raken bij het veranderingsproces. Zij dringen er bij de jeugd op aan de moed op te brengen rechtvaardige standpunten in te nemen en uit te dragen en om degenen die slachtoffers ervan zijn te helpen en voor hun zorg te dragen. Wij roepen jullie op tot een eenvoudige leefstijl binnen een seculaire maatschappij waarbij we [illegible] met de bevestigen de waarheid van de Bijbelse boodschap; dat het mogelijk is voor alle mensen om hun eenheid in Christus te vinden zodat alle kunstmatige in barrieres omlaaggehaald worden en dat we in staat met elkaar zijn te praten, te leren te beminnen en te verstaan. Als pelgrims van de hoop leggen we we ons zelf op te werken voor eerlijkheid in een non-raciale toekomst van Zuid Afrika. Tot zover de deelnemers aan de pelgrimstocht van de hoop.

Orthodoxie en Rome dichter bij elkaar door opbloei Islam

PARIJS — De orthodoxe kerken en de rooms-katholieke kerk hebben het gemeenschappelijke doel de opbloei van de islam en de crisis in de wereld het hoofd te bieden. Eenheid van de kerken uit het Oosten en de kerk uit het Westen is geboden. Dat is de tussenstand van de besprekingen, die de gemengd orthodox-katholieke theologencommissie op Rhodos voerde.

De commissie werd vorig jaar ingesteld door patriarch Demetrios I van Istanboel en paus Johannes-Paulus II tijdens het bezoek van de paus aan Turkije. Voornaamste commissielid aan katholieke kant is kardinaal Willebrands in zijn kwaliteit van hoofd van het Vaticaanse secretariaat voor de eenheid.

De oprichting van deze commissie is mede en zelfs vooral te danken aan de oecumenische pionierarbeid van paus Paulus VI, met name op het terrein van de dialoog met de oosters-orthodoxe kerken. Zijn persoonlijke vriendschap met destijds patriarch Athenagoras was van zijn bekommernis om de eenheid het levende bewijs.

Spit-en graafwerk

Van de vele bemoeienissen van deze paus voor het herstel van de eenheid tussen Rome en Byzantium, kan men een overzicht aantreffen in het jongste nummer van het kwartaaltijdschrift „Het Christelijk Oosten" van de hand van de benedictijn Adalbert Franquesa, werkzaam aan het mede op aandrang van Paulus VI opgerichte Oecumenisch Instituut in Jeruzalem.

De start van deze officiele dialoog Rome-Byzantium valt vrijwel samen met het 20-jarig bestaan van het Vaticaanse secretariaat voor de eenheid van de christenen. Het werd op 6 juni 1960 ingesteld door paus Johannes XXVIII tegelijk met elf commissies, die het Tweede Vaticaanse Concilie moesten voorbereiden.

Kardinaal Willebrands, die vanaf de oprichting aan dit secretariaat verbonden is geweest, eerst als secretaris en later als president, kwalificeert in een artikel voor katholieke persbureaus de huidige werkzaamheden van zijn secretariaat - na zijn spektaculaire start tijdens het concilie - als voornamelijk studieus spit- en graafwerk".

Hij wijst o.a. op de voorbereiding en uitvoering van de officiele dialogen met de protestantse en orthodoxe kerken en haar internationale organisaties zoals de Wereldraad van Kerken, de Anglicaanse gemeenschap, de Lutherse Wereldbond en de Hervormde Wereldbond.

De theologische dialoog met de Anglicaanse gemeenschap heeft al belangrijke overeenkomsten opgeleverd, ofschoon zij nog niet door de kerkleidingen zijn bekrachtigd.

Duivels

GENERAAL PINOCHET van Chili was een paar jaar geleden eens op bezoek bij de toenmalige Amerikaanse president Gerald Ford. Op een gegeven ogenblik drukte Ford op een rode knop op zijn telefoontoestel en krijgt tot grote verbazing van Pinochet de duivel aan de telefoon. De Chileense generaal en leider van de militaire regering, mag het ook eens proberen en hij is zo enthousiast over het effect dat hij de telefoon van Ford cadeau krijgt. Terug in Chili roept Pinochet alle hoge militairen om zijn telefoon te komen bekijken. En natuurlijk wil iedereen met de duivel bellen. Het wordt een dol feest. Maar opeens wordt Pinochet toch ongerust want ofschoon iedereen maar hoogstens drie minuten (minimum tarief) heeft mogen praten, kan het alles bij elkaar toch wel een dure grap worden. Wat zou dat wel niet gaan kosten, helemaal naar de duivel bellen? Geschrokken roept hij de telefoniste op en vraagt hoe hoog de telefoonrekening opgelopen is. Zegt de telefoniste: Er is vandaag bijna niets bijgekomen. Het waren allemaal lokale gesprekken...

Kerk en wereld

Volgens Braziliaans episcopaat:

Statuut voor buitenlanders strijdig met mensenrechten

BRASILIA — Het Braziliaanse episcopaat acht de wet over het „statuut van de buitenlanders" op verschillende punten in strijd met de rechten van de mens. De bisschoppen hadden na bestudering van het ontwerp een rapport opgesteld dat door de voorzitter van de Braziliaanse bisschoppenconferentie Ivo Lorscheiter aan president Joao Baptista de Figieuredo is overhandigd. Beide hebben tijdens dit onderhoud hun gedachten laten gaan over het ontwerp, dat desondanks nagenoeg ongewijzigd door het "parlement" is aanvaard.

Volgens mgr Lorscheiter waren de president en de bisschoppen het met elkaar eens, dat de katholieke kerk alleen moet uitmaken wie er als missionaris werkzaam moet zijn in de verschillende delen van het land. Daar heeft de staat niets in te zeggen, zo vonden beide hoogwaardigheidsbekleders.

Het betrokken wetsontwerp werd daarom zo nauwkeurig gekeken omdat van kerkelijke zijde en ook bij de oppositie het idee bestaat dat de staat deze wet eenmaal aangenomen, gaat gebruiken om de sociaalgeengageerde katholieke kerk beentje te lichten.

Verschillende vooruitstrevende bisschoppen zoals in het Amazonegebied en veel katholieke priesters in Brazilie zijn van buitenlandse afkomst en zouden het risico kunnen lopen dat zij onder druk gezet kunnen worden - door dreiging met uitzetting bv.

In hun reactie stellen de bisschoppen, dat de wet slechts aandacht heeft voor de economische kant van de zaak en dat nergens de migratieproblematiek gezien wordt vanuit het gezichtspunt van de internationale en universele solidariteit. Ernstige bezwaren heeft men bij de bisschoppen bv tegen het feit, dat de mogelijkheid geopend wordt dat met (Braziliaan(ans) en gehuwde buitenlanders uitgezet kunnen worden binnen drie jaar na hun huwelijk. Ook willen de bisschoppen dat de verplichting geschrapt wordt dat eigenaars van hotels enz. informatie moeten verstrekken aan het ministerie van Justitie over buitenlandse gasten.

Wat de toelating betreft willen de bisschoppen de toevoeging, dat steeds rekening moet worden gehouden met de verplichtingen van de internationale solidariteit. Voor de weigering van het toelatingsvisum wilden de bisschoppen de motivering opgenomen zien, dat dit mag wanneer de betrokkene duidelijk de openbare orde en de goede gewoonten van het land in gevaar brengt in plaats van de omschrijving dat iemand kan geweigerd worden met het oog op de openbare orde en de nationale belangen.

... herkomst Curacaose Ocho Dia of Novena

(Vervolg van pag. 1)

herinneringen van het dagelijks leven op Curacao rond de eeuwwisseling.

BARBAARS

De Pool begint zijn beschrijving van "ocho dia" als volgt: "Er bestaat geen twijfel aan, dat dank zij de geloofsijver, het doorzettingsvermogen en de preken van de Apostolische Missie het halfbarbaarse ritueel, waarvan de benaming boven dit hoofstuk staat, verdwenen is. Dat mengsel van Afrikaans bijgeloof en katholieke ceremonien, waarbij nog een tikkeltje hekserij kwam en dat de naam droeg van "ocho dia", acht dagen, was iets dat naar mijn oordeel, meer in strijd was met de beschaving dan de zo gehekelde dans van de "Tamboe". Het is mogelijk, dat, zij het met een [illegible] intentie, de "ocho dia", nog wordt gevierd, maar de werkelijke "ocho dia", die met de ernst van een gewijde oefening begon, ontwikkelde zich tot een soort bacchanaal en eindigde in een geweldig schandaal".

In de daarop volgende korte beschrijving van de "ocho dia"-viering doorspekt De Pool de verschillende gebeurtenissen met wel zéér persoonlijk commentaar zoals: "... (er) wordt een altaar opgericht, in het algemeen van onzinnige makelij...", de voorbidder of sacristán is "meestal een leperd", de gezangen zijn "onzin", de sacristán is tegen het einde van de viering "al stomdronken". Daarna beschrijft hij één viering van de laatste avond waarbij wegens afwezigheid op dat moment, de sacristán wordt waargenomen door een volkstype dat zich zelf opwerpt als vervanger. De man in kwestie was al wat aangeschoten toen hij [illegible] avondeten naar het [illegible]

[illegible] zonder enige ervaring en vol [illegible] begon de bewuste [illegible] tegen het einde van de avond de geest van de overledene die nog in de kamer [illegible] zou kunnen [illegible] te jagen. Het geheel [illegible] inderdaad in een [illegible] chaos. Een [illegible] viering is niet [illegible] maar duidelijk een uitzondering. De uiterst [illegible] manier van [illegible]" en waardering [illegible] De Pool's beschrijving wetenschappelijk gezien, in feite waardeloos. Maar de invloed ervan op latere publicaties over de "ocho dia"-viering zijn er sterk door beïnvloed zoals we zullen zien.

AFRIKAANS

De volgende auteur hierover was N. van Meeteren, een curacaose historicus-autodidakt. In zijn boek "Volkskunst van Curacao", uitgegeven in 1947, geeft hij een zakelijke en uitvoerige beschrijving van het gebruik maar hij zegt ook: "Het gebruik is met grote zekerheid van Afrikaanse oorsprong" al sluit hij europese invloed niet uit.

Van Meeteren kende de spaanse uitgave van het voek van John de Pool.

In 1958 verschijnt H. Hoetink's "Het patroon van de oude Curacaose samenleving". Hoetink's beschrijving van "ocho dia" knoopt aan bij de twee voorgaande en hij heeft het ondergebracht in de paragraaf "Het Afrikaans bezit der [illegible]groep". Hij verwijst in een voetnoot naar de werken van Herskovits over Haiti en Trinidad; een bewijs voor de afrikaanse herkomst van "ocho dia" wordt niet gegeven. Toch is Hoetink heel definitief in zijn oordeel daarover als hij het heeft "over Afrikaanse retenties, waarmee cultuurvormen bedoeld, wier Afrikaanse origine zonder moeite valt aan te tonen..". Iets verderop plaatst hij "ocho dia" [illegible] met de slotsin"... ceremonie, die in zijn oorsprong en functie als duidelijk Afrikaans moet worden beschouwd".

Pater P. Brenneker publiceerde in 1961 een aantal "folkloristische aantekeningen over Curacao", korte notities van zakelijke aard, maar hij meent dat de liedjes bij het afbreken van het altaar op het einde van de laatste avond gezongen worden in het "gené" nog lang op Curacao bewaard gebleven fragmenten van afrikaans taalbezit.

De curacaose socioloog R. Romer bracht in 1964 een aantal door hem gehouden voordrachten over Curacao in druk onder de titel "Ons Samenzijn in Sociologisch Perspectief"; in 1970 verscheen een verbeterde en uitgebreide versie hiervan onder de titel "Korsow". Hier vinden we de "ocho dia" weer terug onder de paragraaf "Echo's uit Afrika". Hij verwijst wél naar Haiti en Jamaica, wéér is er geen bewijsmateriaal voor de toegeschreven Afrikaanse herkomst.

Een zakelijke en goede beschrijving uit 1971 is van A. Marks; hier is slechts een opsomming van de gebeurtenissen bij de "ocho dia"-viering. Hij zegt: "Dit korte artikel heeft uitdrukkelijk geen andere pretentie dan samen te vatten wat enige auteurs te boek hebben gesteld en schrijver dezes gedurende een verblijf van ruim een jaar op het eiland ter ore en onder ogen kwam.

De descripties worden voortdurend in de verleden tijd gegeven, hetgeen zoals gezegd niet impliceert dat alles ook inderdaad verleden tijd is. Met het gebruik van de verleden tijd werd slechts beoogd de verschijnselen wat meer integraal en wat minder fragmentarisch voor te stellen". Er zijn in zijn beschrijving geen verwijzingen naar Afrika.

VOLKSKUNDE

Tussen 1969 en 1975 verschijnen er tien deeltjes met korte artikelen en foto's met betrekking tot de [illegible] Aruba en Bonaire van Pater Brenneker. Daarin zijn ook weer zakelijke gegevens over "ocho dia" opgenomen. In 1977 publiceert E. Juliana als deel 2 van zijn Guia Etnologika een aflevering over de gebruiken rond dood en begrafenis. Deze in het papiaments geschreven verhandeling is een weergave van deze gebruiken zonder verwijzing naar Afrika. Maar in de eveneens in 1977 verschenen gebundelde reeks artikelen onder de titel "Cultureel mozaiek van de Nederlandse Antillen" vinden we "ocho dia" wéér terug onder de afrikanismen in een bijdrage van R. Romer en in een van Pater C. Streefkerk.

Als we de beschrijvingen maar vooral als we de verklaringen van "ocho dia" volgen van de eerste tot de laatste publikatie dan loopt de draad van de door De Pool toegeschreven Afrikaanse herkomst onbewezen tot 1977. Opmerkelijk is voorts dat de afrikaanse herkomst steeds wordt toegeschreven aan de gehele cyclus en niet aan bepaalde onderdelen. "Ocho dia" of "novena" ziet men dan zonder meer als stammend uit Afrika. Vermelding verdient nog de opmerking van R. Romer dat het gebruik overigens slechts bij het katholieke, negride volksdeel wordt aangetroffen.

Voor de antropoloog blijft de bovengeschetste ontbrekende bewijsvoering van de afrikaanse herkomst in hoge mate onbevredigend. De opmerking van R. Romer over het bestaan van een soortgelijke gewoonte op Haiti en op Jamaica zegt op zich nog niet zoveel. Maar de opmerking daaraan vastgeknoopt die de socioloog O. Patterson bij de beschrijving met betrekking tot Jamaica daarbij maakt over het verband hiervan met de nabegrafenis of tweede begrafenis en de vooroudervering in West-Afrika is de moeite van het onderzoeken waard. De passage waar R. Romer op doelt is bij O. Patterson maar heel kort en luidt als volgt: "Moderne onderzoekers van het Jamaicaanse [illegible] volk ("folk") wijzen op de sterke Afrikaanse invloed die nog bestaat in hun begrafenis riten. In het bijzonder is er de negende-nacht ceremonie die een treffende gelijkenis draagt met de na-begrafenis ceremonies van west-afrikaanse volken". Hij verwijst dan weer naar het oudere en bekende werk van Marta Beckwith "Black Roadways". Maar zij zegt zoiets helemaal niet. Na de uitgebreide ceremonies aan het graf besproken te hebben, zegt ze slechts: "Het feest van de (doden-) wake of "set-up" schijnt gegroeid te zijn uit de begrafenis ceremonie aan het graf". Ze herhaalt dat nog eens in aansluiting aan het afscheid nemen van de stervende: "Het is van zo'n ceremonie, dènk ik, dat de moderne wake is afgeleid". O. Pattersons verdere verwijzingen geven evenmin een bewijs. De negendenacht ceremonie op Jamaica toont overigens inderdaad overeenkomst met de curacaose "ocho dia".

WEEKLAGERS

A. Métraux's beschrijving van de gebruiken rond dood en begrafenis op Haiti vertoont dezelfde elementen als op Curacao op een treffende manier:

Ook klassieke oudheid kent novenen

professionele weeklagers, het optreden van letterlijk zogenoemde "sacristans" etc. Deze vervullen zoals hij zegt dáár waar de katholieke liturgie is geincorporeerd in de Vodu de rol van de priester. Zij zijn de vertegenwoordigers van de katholieke kerk in de boezem van het heidendom, belast met leiding van o.a. begrafenissen. De mensen zijn 'catechisten of sacristans, mannen die kunnen bidden en zingen in het Frans en in het Latijn."

Ook Hoetink's verwijzing naar M. Herskovits' werk over Haiti brengt ons geen stap verder. Herskovits ziet eveneens de "novena" of "dernière prière" als een katholiek gebruik waarbij de "prêtre-savanne" de priester op het platteland vervangt.

We beschikken nu over twee, wel erg tegenstrijdige, verklaringen of minstens vermoedens met betrekking over de herkomst van het gebruik: Afrika en het katholicisme. Geen van beide toeschrijvingen zijn overigens tot nu toe bewezen.

Dit gebruik komt in een wel heel ander licht te staan als we eens gaan kijken in een gedeelte van Latijns-Amerika, in dit geval b.v. in Mexico met een bevolking van mestiezen, afstammend dus van Indianen en Spanjaarden en van niet of nauwelijks vermengde Indianen. Omwille van de tijd wil ik mij hier beperken tot drie beroemd geworden beschrijvingen.

Tijdens Oscar Lewis' onderzoek in het midden-Mexicaanse stadje Tepoztlán (1943) waren daar nog zowel spaans als indiaanse cultuurelementen aanwezig. Ook hier vinden wij gedurende negen dagen de dodenwake, de voorbidder, het gebruik van sterke drank en het aanbieden van voedsel. De laatste avond heet novena. Lewis maakt geen melding van een weeklaagster en enkele details zijn weer iets anders dan in de reeds aangehaalde literatuur.

Herhaaldelijk wijst Lewis in zijn werk op de vermenging van indiaanse en spaanse elementen en de reeds vroegtijdige missionering door spaanse Dominicanen.

KLASSIEK

In haar klassiek geworden werk over de plaats Mitla in de Mexicaanse staat Oaxaca heeft Elsie Clews Parsons evenals Lewis vrijwel alle facetten van het leven daar en in andere plaatsen van die staat beschreven. Het werk dateert uit 1936. We bevinden ons hier in een gebied dat bewoond wordt door Zapotec-Indianen. Ook nu weer een vermenging van spaanse en indiaanse cultuur. Ze beschrijft de dodenwake op de avond van het overlijden ("velorio"), het weeklagen, de novena en het optreden van "rezadores" (voorbidders) en "cantores" (zangers). Ze suggereert een samenhang met het vroegere geloof in de Gevederde Slang en het getal negen en het oude geloof gecombineerd met de katholieke dodencultus. Ook hier is het probleem: wat is indiaans en wat is katholiek?

In zijn prachtige beschrijving van het leven in Juchatán en Tehuantepec, gelegen op de gelijknamige land engte noemt M. Covarrubias in ditzelfde gebied van de Zapotec-Indianen de heftige uitbarstingen van wanhoop bij het overlijden door de familieleden. Een weeklaagster die betaald wordt, treedt op. De negen avonden beginnen. Terugkerend naar ons uitgangspunt op Curacao, gelooft men ook hier dat, nadat het lichaam begraven is, "de geest van de overledene gedurende negen dagen bij het gezin blijft, sommige mensen gaan zo ver om te beweren dat gedurende die tijd de dode leeft onder de heilige (afgebeeld) op het huisaltaar".

Is de novena nu indiaans, afrikaans of katholiek? Alle eilanden in het Caribisch Gebied zijn minstens honderd jaar Spaans geweest en het vasteland nog veel langer. Ligt daarin misschien de oplossing van het raadsel?

SPAANSE INVLOEDEN

In zijn ongemeen belangrijke boek over spaanse invloeden in Amerika "Culture and Conquest" schrijft G.M. Foster ook een hoofdstuk over de begrafenisgebruiken. Hij noemt eerst in het kort de gebruiken in Spaans-Amerika, met name de "novena" en dan de gebruiken in Spanje, zoals die rondom 1900 nog bestonden. De overeenkomst is treffend: het optreden van betaalde weeklaagsters het openen van een raam, de "novena", en, precies als op Curacao worden in Asturië kandelaars bij de open ramen geplaatst en in zuid en zuidoost Spanje is de novena een sociaal gebeuren waar de drank rijkelijk vloeit. Foster onderscheidt drie verschillende gebieden met begrafenis gebruiken: van Galicië in het noorden langs de Pyreneeën tot aan de Middellandse Zee; het oosten; het zuiden en zuidoosten. Is dit Spaanse volksgebruik naar Amerika gekomen en hoe? R. Ricard beschrijft hoe bij de kerstening van Spaans-Amerika gebruik gemaakt werd van Indianen, die men kon vertrouwen, zogenaamde "fiscales", die ook een taak hadden bij sterven en begraven. Zij werkten in plaatsen waar geen priester was. Zeker in de beginperiode van de kerstening van Mexico was er immers een groot tekort aan

Geen bewijzen voor Afrikaanse herkomst

priesters. Zij werden ook tewerk gesteld als kosters ("sacristans"!) en secretarissen. J. Specker heeft heel uitvoerig de taak van de lekehelpers in de vroege missioneringsperiode van Mexico beschreven. Hij zegt letterlijk dat men hen ook uit de spaanse bevolking recruteerde. De taken van deze sacristans en zangers (rezadores!), Spaanse burgers, lekebroeders en -zusters zijn duidelijk door Specker uiteengezet. Volgens H.-J. Prien is er een verschil tussen de "fiscal" en de "sacristan". Hij (Prien) beschrijft hen als indiaanse lekehelpers. Het is bovendien niet uitgesloten dat ook gewone spaanse leken en leden van broederorden als sacristans gewerkt hebben.

BRENNEKER

Van Curacao is bekend dat in de tijd van de West-Indische Compagnie vanuit Venezuela de katholieken geestelijk verzorgd werden.

Brenneker heeft hierover het volgende opgetekend: "Volgens de overlevering hebben spaanse priesters ervoor gezorgd, dat er katechisten waren onder het volk. Deze mannen baden bij de stervenden, en leerden het volk de voornaamste gebeden. Zij heten "sacristán" of ook wel "resadó". E. Juliana voert het gebruik eveneens terug op spaanse priesters.

Men zou "sacristán" het beste kunnen omschrijven als "lekehelper". Ofschoon "sacristán" eigenlijk koster betekent, waren zij dit toch meestal niet en evenmin katechist. De opmerking van R. Romer dat de plechtigheid op Curacao en op Haiti in ieder geval heel wat katholieke elementen heeft opgenomen zou men beter als volgt kunnen ombuigen: in het geheel van de "ocho dia"-viering is slechts het vertellen van zogenaamde Nanziverhalen, met als hoofdfiguur de Spin, van afrikaanse herkomst. Deze verhalen dienden als onderbreking van het bidden en zingen en ze zijn voor de "ocho-dia"-viering als geheel ondergeschikt. Waar in de geciteerde teksten verwezen werd naar de afrikaanse herkomst betrof dat steeds het gehéle gebruik.

Toen de Nederlands priesters vanaf de 40 jaren van de vorige eeuw de zielzorg op Curacao krachtig ter hand konden nemen, hebben zij de viering van "ocho dia" niet herkend als een laatmiddeleeuwse spaanse en kerkelijke cultuuroverdracht. Men heeft er zich zelfs krachtig tegen verzet zoals b.v. blijkt uit het verbod voor de leden van de Mariacongregatie om aan zo'n viering deel te nemen.

ISLAM-INVLOED

M. del Arbal Navarro meent dat in de spaanse begrafenisgebruiken enige invloed van de Islam valt waar te nemen. Hij spreekt echter niet over de novena. Wat deze zelf betreft: men kende in de klassieke oudheid twee soorten novenen. De "novendialia sacra" dienden om bij dreigend onheil de goden gunstig te stemmen; de "novendialia parentalia" waren jaarlijks terugkerende negendaagse dodenherdenkingen, afgesloten door een offerritus en feestviering. Ook plachten Grieken en Romeinen privé na iemands dood gedurende negen dagen te rouwen. Het gebruik is reeds vroeg in gekerstende vorm in de volksdevotie opgenomen.

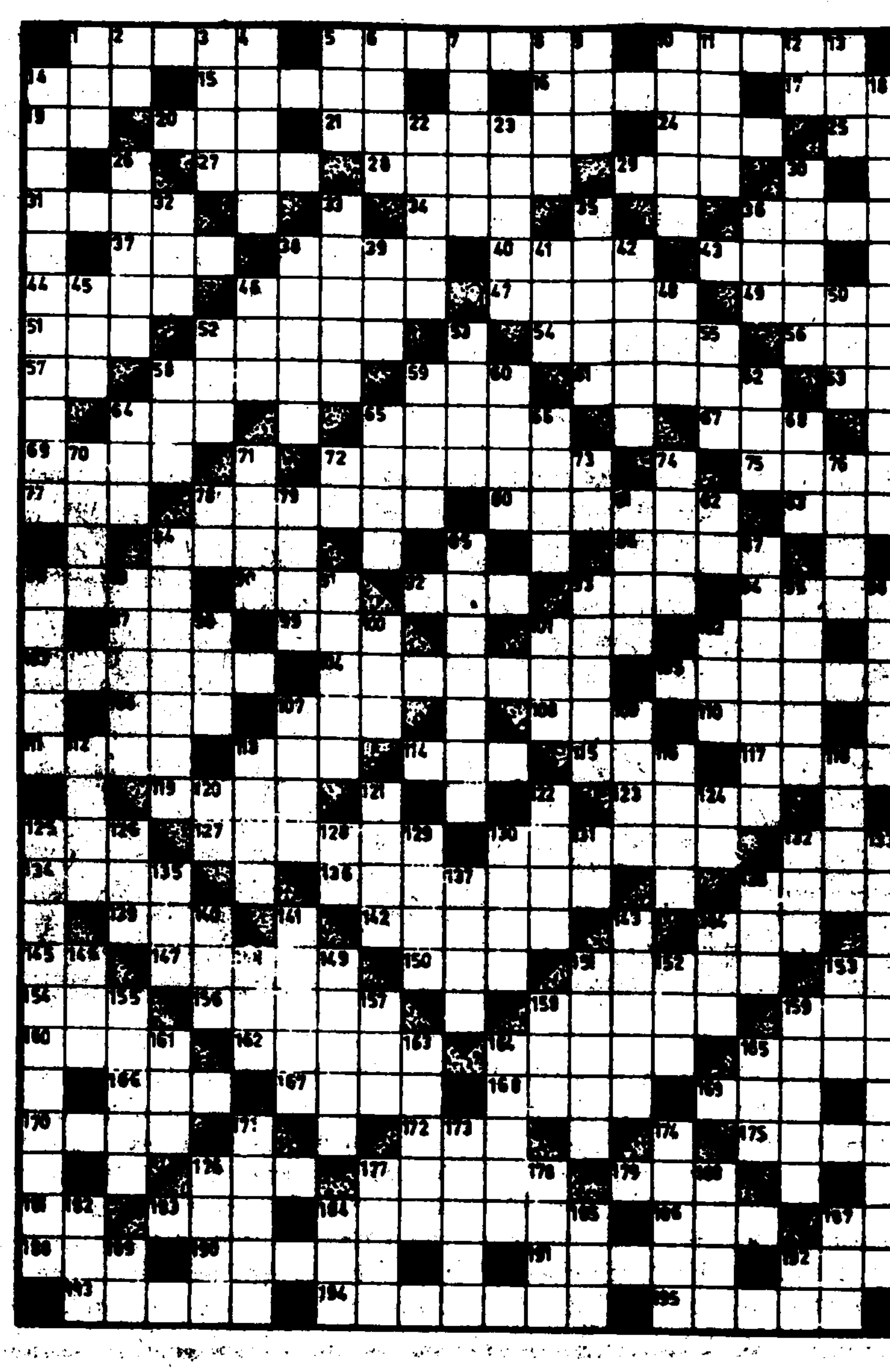
Hiermee zijn we gekomen aan het einde van een speurtocht naar de herkomst van de Curacaose "ocho dia" of "novena".

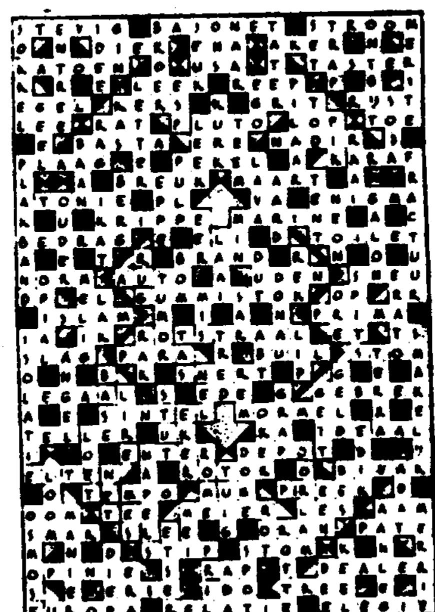
Het buitengewoon ingewikkelde culturele patroon van zowel het Caribische Gebied als van delen van Latijns-Amerika maken het wenselijk bij de bestudering van cultuurelementen vergelijkend te werk te gaan, zowel binnen beide gebieden zelf als met elkaar en daarbij dan delen van Afrika, van de autochtone indiaanse culturen en van de moederlandse europese culturen te betrekken. Het historisch perspektief van die culturen op het moment van cultuur-overdracht mag daarbij niet ontbreken. Dat Spanje in vele opzichten deel uit maakt van een groter mediterraan cultuurgebied kan hier slechts worden gememoreerd.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. kleur; 5. gelasten; 10. siersteen; 14. fraaie kleding; 15. deel van de vinger; 16. Nederlands vliegveld; 17. teleurgesteld; 19. in orde; 20. afwezig; 21. land- of losplaats; 24. vroeger; 25. titel; 27. telwoord; 28. ketting zonder einde; 29. vogeltje; 31. getroffen; 34. zangstem; 36. kettingdraadje; 37. bedorven; 38. vruchtbare plaats in de woestijn; 40. wreed heerser; 43. projectieplaatje; 44. gedachte; 46. wijnmaat; 47. reusachtig; 49. tijding; 51. bergpas; 52. gil; 54. platte steen; 56. geneesmiddel; 57. inhoudsmaat; 58. oude vlaktemaat; 59. puistje; 61. geslacht; 63. rivier in Rusland; 64. steensoort; 65. snoer; 67. plaats in België; 69. land in Azië; 72. nonsens; 75. muziekstuk; 77. waagstuk; 78. vrucht; 80. bek; 83. oesternet; 84. grondsoort; 86. traag; 88. nauw; 90. belemmering; 92. nachtgewaad; 93. telwoord; 94. gewoonterecht; 97. klap; 101. takje; 102. bloeiwijze; 103. naaste bewoner; 104. plaats in N-Brabant; 105. voorkomend; 106. gravure; 107. schel; 108. ingewand van een haring; 110. bevel; 111. vervelend persoon; 113. houding; 114. groente; 115. beweging met de tong; 117. ambtenaar belast met de controle van weegtoestellen; 119. beschutte ankerplaats van schepen; 123. staat - natie; 125. vestibule; 127. volksvermaak; 130. grote vloot; 132. Japanse gordel; 134. kleurstof; 136. periode (jaargetijde) in de tropen; 138. kil; 139. gezond; 142. plaats in Frankrijk; 144. platvis; 145. oude lengtemaat; 147. familielid; 150. grappenmaker; 151. [illegible]; 153. baden; 154. onderricht; 156. chemisch element (edelgas); 158. vrucht; 159. water in Utrecht; 160. [illegible] persoon; 162. tuin (Ned.) aanplant; 164. roofdier; 165. Indonesisch eiland; 166. grond om boerderij; 167. alleenzang; 168. vulkaan; 169. pad; 170. plaats in Zweden; 172. kledingstuk; 175. eiland in de Middellandse Zee; 176. jong dier; 177. leefregel; 179. bevel; 181. titel; 183. tijdmaat; 184. provincie hoofdplaats; 186. vroegere Spaanse koningin; 187. nikkel; 188. vis; 190. markttent; 191. nonsens; 192. bijbels figuur; 193. water in België; 194. vulkanisch glas; 195. riviermonding.

VERTICAAL: 1. hijswerktuig; 2. briefaanhef; 3. verbond; 4. vloeistof; 5. [illegible]; 6. vuur; 7. boven het gewone; 8. echtgenoot; 9. ontkenning; 10. reukwater; 11. uiteinde van een spier; 12. spil; 13. deel van de vinger; 14. transparant; 18. driftig/licht geraakt; 22. matig; 23. rivier in Frankrijk; 26. sieraad; 30. jongen; 32. herkauwer; 33. vuurpijl; 35. bierhuis; 36. deel van een hengel; 38. schande; 39. sportterm; 41. loot - stek; 42. muziekinstrument; 45. roeipen; 46. behoeftig; 48. onbepaald voornaamwoord; 50. rivier (Sp.); 52. steen; 53. stek; 55. strik; 58. vreemd; 59. wijnsoort; 60. sterk - flink; 62. graafwerktuig; 64. vernis; 65. zuivelprodukt; 66. ritmische beweging; 68. woonschip; 70. deel van de melk; 71. landbouwer; 72. soort verzekering; 73. muzieknoot; 74. edelgas; 76. een der Ver. Staten van Amerika; 78. soort verlichting; 79. insekt; 81. vaartuig; 82. soort onderwijs; 84. klein kind; 85. loterij zonder nieten; 87. lunch - diner; 88. peilstift; 89. welriekende stof; 91. lengtemaat; 93. hemelgeest; 95. [illegible]; 96. mond; 98. wondvocht; 100. nachtvogel; 101. bar - zeer; 102. lokspijs; 107. drank; 109. kleur; 112. opdracht; 113. stand der edelen; 116. aanlegplaats; 118. rivier in Duitsland; 120. maanstand; 121. schaakstuk; 122. bloeiwijze; 124. achter; 125. exploitant van een horecabedrijf; 126. moed - durf; 128. lengtemaat; 129. teken; 130. bijbels figuur; 131. met name; 132. deel van een naald; 133. verlichting; 135. gebogen been; 137. val - klap; 138. heks; 140. open plek in een bos; 141. schrijfkosten; 143. gewrichtsziekte; 144. belemmering; 146. watering; 148. zwaardwalvis; 149. machinemens; 151. plaat; 152. projectieplaatje; 153. troefkaart; 155. gevolg; 157. zandheuvel; 158. kookgerei; 159. vreemde goudmunt; 161. spoedig; 163. ketting zonder einde; 164. zoutig vocht; 165. smekend verzoek; 171. welriekende gomhars; 173. Russisch gebergte; 174. sterk oplopend; 176. soort vuurwapen; 177. schaakstuk; 178. ver (in samenst.); 180. rivier op Sumatra; 182. insekteneter; 184. beet; 185. vloerbedekking; 187. kloosterzuster; 189. persoonlijk voornaamwoord; 192. achter.

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 29 augustus 1980:

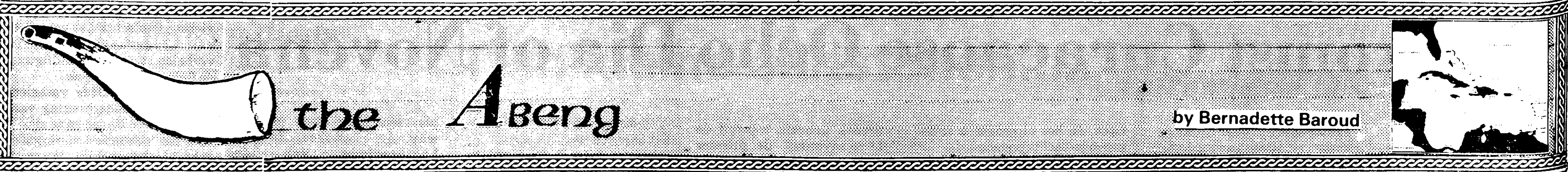
Eveline Marchena
Ala Blancaweg 33,
Curacao.

Zij kan haar prijs (fl. 25,–) ophalen bij de Redaktie Amigoe Scherpenheuvel z/n, Curacao.

Oplossingen van deze week dienen vóór 10 september 1980 in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577.

Op de enveloppe duidelijk vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór dinsdag 9 september 1980 in te dienen: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - NOTIBON, Terra Corra z/n en op St. Maarten: Vance James.

by Bernadette Baroud

UPON THEIR ARRIVAL in the West Indies, the Spaniards were greeted by people who called themselves TAINOS. This word in their language meant "noble" because they liked to distinguish themselves from several archaic and warlike people, such as the CIBONEYES, CIGUAYOS and CARIBS, who inhabited the Caribbean at this time. Believing that they had arrived in India, the Spaniards called the people they encountered in the New World "Indians" – and the name has erroneously persisted in referring to the pre-hispanic inhabitants of the New World and their descendents Caribbean prehistory has been classified by some archaelogists into three main cultural epochs: the PALEO-INDIAN, MESO-INDIAN and NEO-INDIAN epochs.

The first two epochs designate the preceramic time when agricultural and ceramic techniques were not practiced, and man subsisted on hunting, gathering and fishing. There is evidence of the presence of these archaic peoples in the Dominican Republic as early as 2500 years before Christ.

The Neo-Indian epoch marks the beginning of agricultural and ceramics, permanent settlements, and the development of artistic-ceremonial complexes.

A GUIDE TO CARIBBEAN PREHISTORY

"In their language the word Tainos meant noble"

At their arrival the Spaniards were greeted by them

Neo-Indian inhabitants belonging to two major cultural phases (Taino and sub-Taino) were widespread throughout the Lesser and Greater Antilles at the time of Columbus. But it was in Hispaniola (Dominican Republic and Haiti). Puerto Rico and the Eastern part of Cuba, were the highest development was attained by the Taino culture.

The Tainos pertained to the Arowak linguistic stock from

Stone pendent or amulet, symbol of the Museo del Hombre Dominicano. The squatting position of this and other amulets has been associated with the flexed position in which the Tainos generally buried their dead.

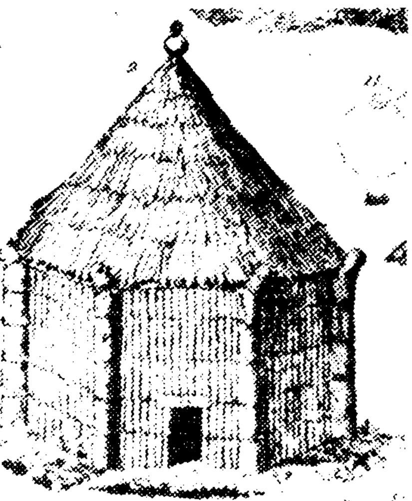
the Orinoco-Amazon region of South America, which migrated to the peninsula of Paria, on the coast of Venezuela, at the beginning of the Christian era. There they acquired the navigating skills that made possible their movement northwest through the Lesser and Greater Antilles.

The earliest Arawak sites in the Antilles date back to about 190 BC. The evidence indicates that these peoples continued an agricultural subsistence based on the farming of manioc (**yuca**), supplemented by fishing and hunting of small animals that were abundant in their new environment.

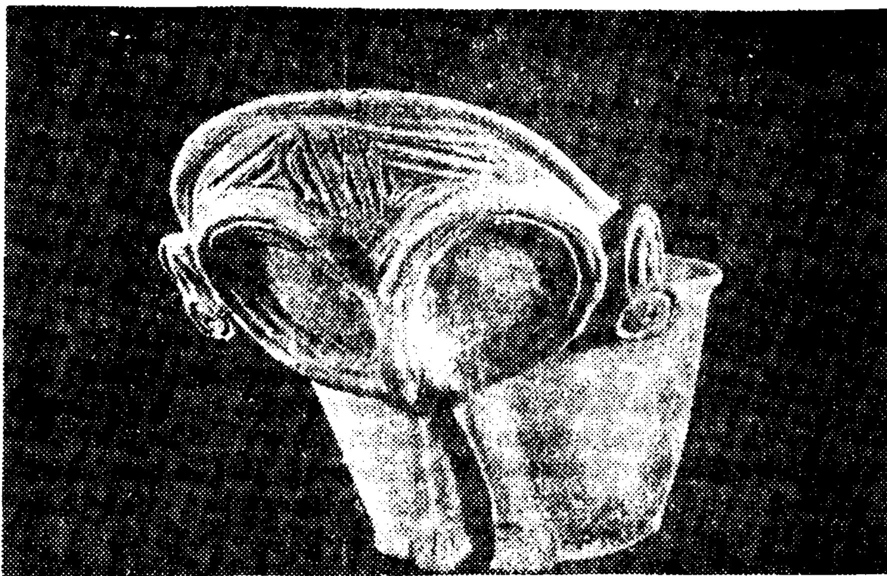
As these peoples migrated up through the Antillean arch, local cultural manifestations began to develop, culminating with the Taino culture in the Greater Antilles. This development was accompanied by an increase in population, made possible by the developments in agriculture and by the advantages of an Antillean ecological setting. Furthermore this led to the development of an artistic-ceremonial complex in the Greater Antilles unsurpassed by the Arawaks since their exodus from the mainland.

CERAMIC STYLES

The earliest ceramic style in the Lesser Antilles – the **Igneri** (or insular Saladoid) – was acontinuation of the Saladoid

Engraving after Oviedo of a bohia.

Chicoid ceramic vessel representing an owl, an animal very commonly depicted in Taino art and possibly associated with the dead, who like an owl, appeared only at night-time. Ht 18.8 cms.

styles of Venezuela. It was not until about 700 AC that, for yet unknown reasons, local styles began to develop in Puerto Rico and Hispaniola.

In Puerto Rico the Igneri style was followed by the local Ostinoid style, which later spread to Hispaniola giving rise to the Meillacoid and Chicoid styles. While the Chicoid style radiated throughout the Greater Antilles, the Meillacoid diffused to Cuba and the Bahamas. The Chicoid was the most prevalent style in the Southeastern coast of the Dominican Republic, particularly in the vicinity of Boca Chica, from whence the style received its name. It is in effect, the ceramic style of the Tainos.

While the early Ingeri style was characterized by its fine and wel-fired pieces decorated with painted white-on-red designs, the Ostionoid abolished all surface decoration except for the use of surface red engobe or paint. In its later phase the Ostionoid style showed an emphasis on modelled decoration, a technique which was later exploited by the Tainos.

Taino pottery lacked the technical excellence of the previous styles, but the diversity of forms and decoration reveal a degree of creativity unsurpassed by the others. Apart from the ceramics, the Tainos also developed great skill in working wood and stone, but unfortunately, we have only a few pieces remaining in wood, due to the perishable quality of this material. Bone and shell were also worked by the Tainos into artifacts of fine artistic quality.

TAINO CULTURE

The Taino culture, not only in its artistic, but also in its social, economic and political manifes-

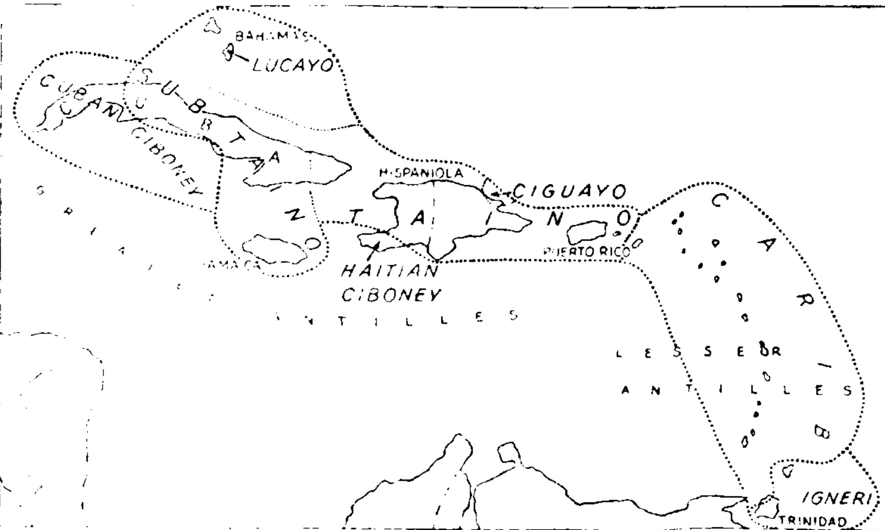

tations was the most sophisticated and complex in the Antilles, and it is in the Greater Antilles that the highest expression of this culture is found. Centuries before the arrival of the Arawaks, the Antilles were populated by non-agricultural

peoples who subsisted primarily on hunting and gathering. The first evidence of Paleo-Indians culture in the Dominican Republic goes back to 2500 BC at the site of Morban and possibly as early as 5000 BC at the nearby site of Barrera in Azua.

These early inhabitants had a pescussibe lithic technique with which they made flint tools apt for hunting the **manati** (a large sea animal that inhabited the coastal areas) and of the large fauna that might have existed in the interior mountains. Later groups developed a lithic and conch technology, appropriate for a gathering and fishing subsistence. The lithic material of this period consists of grinding implements and axes of well-worked and symmetric quality. Remnants of these archaic cultural groups co-existed with the Arawak in peripheral areas of Hispaniola and Cuba at the time of European contact. Because they were cave-dwellers, these peoples were called **Cibo-**

Distribution of major cultural groups that inhabited the Caribbean at the time of European contact.

ney by the Tainos, meaning "stone men" in Arawak.

According to the Spanish chroniclers, the Northeastern

Ceramic vessel with incised geometric designs and modelled antropomorphic lug, characteristic of the Chicoid style of the Taino Indians. Ht. 8.5 cms.

part of the island of Hispaniola was inhabited by a minor group of peoples called **Ciguayos** and **Macorixes**, who had a different linguistic tradition from that of the Tainos, but who were presumably integrated with the Taino culture since their mate-

Fragments of Antillean Saladoid or Igneri ceramic vessels with painted white-on-red decorative designs. This style originated in Saladero, Venezuela and spread through the Lesser Antilles and Puerto Rico where it was replaced by the local Ostionoid style. Few examples of Saladoid pieces have been found in the Dominican Republic.

Stone pestle with sculptured anthropozoomorphic figure of possible mythological or totemic significance, used by the Tainos for grinding food and other substances. Ht 15.6 cms.

rial remains are not archaeologically distinguishable.

The other group of people present in the Caribbean upon the arrival of the Spaniards were the **Caribs** or **Canibas**. The Tainos informed the Spaniards how the Caribs were raiding the Antilles, capturing the women and children and killing the men in ritual cannibalism. It is from these people that the area has received its name – the Caribbean – and the word "cannibal" was hence incorporated into many modern languages.

The illustrations in this series of articles consist of pictures made in the 'Museo del Hombre Dominicano'. This museum is the National Museum of Anthropology, dedicated to the research and exposition of archaeological and ethnographic material from the Dominican Republic.

The museum's permanent exhibits begin on the third floor of the building where pre-Columbian material pertaining to the three major cultural epochs of **Caribbean prehistory are** displayed. The fourth floor presents a brief history of the Dominican Republic from colonial times to the present and an ethnographic overview of Dominican culture.

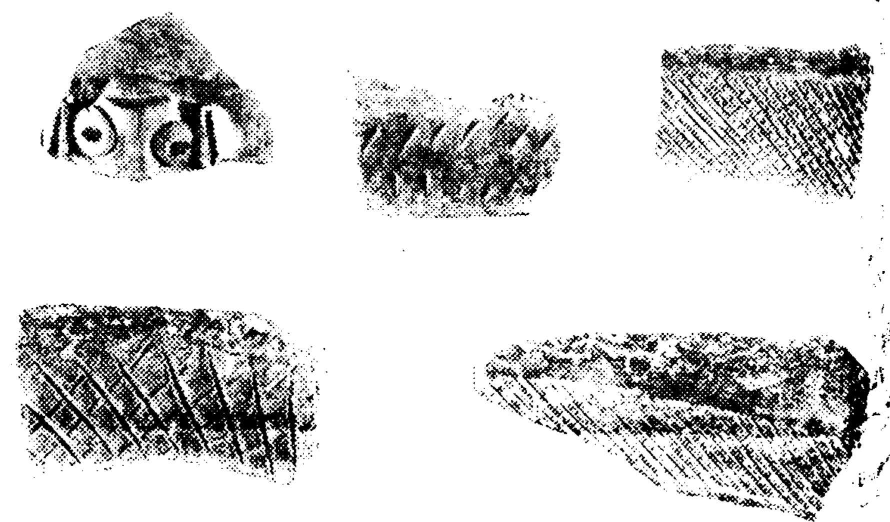
Basically, the museum aims at improving the understanding and appreciation of the Dominican Man from his remote prehistoric past to our ethnographic present, as a means of conserving and enriching the national identity.

IN A SERIES OF three articles, the Abeng will publish the booklet "Guide to Caribbean Prehistory" by Julia Tavares. This writing was originally published in 1978 in Santo Domingo by the 'Museo del Hombre Dominicano' It treats of the pre-history of the Caribbean; of the three main cultural epochs: the Paleo Indian, Meso-Indian and Neo-Indian. It treats especially of the culture of the Tainos, the most important Neo-Indian inhabitants. The Tainos were widespread throughout the Lesser and Greater Antilles at the time of Columbus, but it was in Hispaniola (Dominican Republic and Haiti), Puerto Rico and the Eastern part of Cuba, where the highest development was attained by the Taino culture.

AGRICULTURE

Agriculture was the principal means of subsistence for the

Potsherds of the Meillacoid style that presumably developed in the island of Hispaniola and spread to Cuba and the Bahamas.

Tainos, based on the cultivation of the **yuca** or manioc and other root crops such as the sweet patato. **Maiz** or corn, and a wide variety of other crops were also grown. Another important plant cultivated by the Tainos was **tabaco**, the leaves of which were smoked to relieve hunger and fatigue. Cotton was also widely cultivated and used for making fishing nets, **hamacas** (hammocks) and other articles of domestic use.

The Tainos cultivated their root crops in small man-made earthern mounds in order to provide more room and fertil soil for the growth of the tuber. These mounds were also convenient because they maintained humidity longer, and thus the crops did not depend heavily on seasonal variations in rainfall. Agriculture was also practiced in open fields by the slash-and-burn method, whereby the field would be fired prior to planting in order to use the ashes as fertilizer.

SEAFARERS

The Tainos were skilled seafarers accostumed to travelling great distance in **canoas** (canoes) along the Antillean archipelago and in the many rivers that existed in the island.

Ostionoid ceramic vessel with four legs, decorated with modelled zoomorphic figure and painted black stripes over red engobed surface. The Ostionoid style originated in Puerto Rico and spread to the island of Hispaniola where it was superseded by the local Chicoid style of the Tainos.

Bone spatual with anthropomorphic figure and engraved geometric designs used to provoke vomiting, thus purging the body before inhaling cohoba. Notice the figure with tongue projecting outward as in the act of regurgitation. L. 32.5 cms.

Flint blades, presumably from the Paleo-Indian epoch, used for hunting the manati and other large fauna. These tools persisted into the Meso-Indian and Neo-Indian epochs. Maximum height: 19 cms.

Fishing in the rivers, lakes and in the sea, as well as hunting aquatic and terestial animals such as turtles, the **manati** (sea cow), the **iguana** (lizard-like reptile) and the **hutia** (rodent) provided important protein supplement to the Taino diet.

BATEY

The Tanios lived in small villages with housed distributed around a central plaza of **batey** used for special and ceremonial activities. Houses were made by tying pieces of wood with thick vines on several posts. They were either rectangular or circular with high conical roofs thatched with palm leaves and they were presumably quite large as they were frequently inhabited by large extended families.

The **caney**, as the rectangular house was called, was larger in size than the circular **bohio** for it was reserved for the **cacique** or chief and his numerous wives and for the celebration of important ceremonial activities such as the ritual of the **cohoba**.